

RAKENTAJA

Numero **11**
Perjantai 11.11.2016

MP2 Itella Oyj

2 **Jarkko Elorannan** ensimmäiset kuukaudet SAK:n puheenjohtajana.

14 **Rakentajanaiset** ovat ensiksi ammattilaisia, sitten vasta naisia.

16 **Finnbuild-messujen** pelit ja vehkeet sekä yksi tankotanssija.

Hakaniemen huipulla

SAK:n puheenjohtaja Jarkko Eloranta aloitti työnsä turbulenssin keskellä.

Teksti: Johanna Hellsten Kuva: Kalle Kervinen

Jarkko Eloranta poseeraa valokuvaajalle Metallitalon tuulisella katolla. Hänellä riittää huumorintajua, vaikka kylmässä puhurissa katonreunalla keikkuminen ei varmasti ole hauskaa hommaa. Jollain symbolisella tavalla tilanne varmasti kuvaa myös Elorannan ensimmäisiä kuukausia SAK:n johdossa.

– Kun tähän hommaan lähdin, arvasin, että aikamoiseen murrosvaiheeseen tulin mukaan. EK:n päätökset ja vaikea taloudellinen tilanne. Hallitus, joka tulkitsee kolmikantaa uudella tavalla ja tekee temppeja, joita ei ole ennen nähty. Oletuksen oli, että mielenkiintoisia aikoja eletään, Eloranta sanoo.

– Tähän kun lisätään vielä koko SAK:n muutos, joka on vielä käynnissä. Sehän lähti liikkeelle jo silloin, kun Uutta Keskusjärjestöä yritettiin rakentaa. Muutostarpeet, paineet ja odotukset, joita UK:hon lastattiin, ovat siirtyneet nyt SAK:n sisään.

SAK:n yt-neuvotteluja oli haastatteluhetkellä vielä viikko jäljellä.

– Sekin on ollut oma operaationsa, eikä kauhean mukavaa. Se on kuitenkin välttämätön osa uudistumista. Jäsenliittojen maksut alenivat, SAK:n talous tiukkeni ja väki vähenee. Meidän täytyy miettiä, mihin asioihin keskitymme.

Ei siis mikään helppo alku?

– Ei, eikä sitä kukaan odottanutkaan. Päiväkään en kadu. Nyt pääsen tekemään hartiavoimin uusia asioita. Onhan tämä mitä hienoin paikka päästä muuttamaan keskusjärjestöä; sen mallia, roolia ja tehtäviä, vaikka se vähän kivulias välillä onkin.

Yllätyksenä Elorannalle tuli se, miten paljon ison liiton puheenjohtajan tehtävät ja keskusjärjestön vetäjän tehtävät eroavat toisistaan.

– Liittopuheenjohtajan tehtävissä on paljon silppua ja tavallisten työntekijöiden asioita tulee liittojohtajan pöydälle asti. Tämä työ on kauempaa liittojen ja liiton jäsenten arjesta. Täällä asioita on toki paljon, mutta ei ehkä määrällisesti niin paljon kuin liitossa. Toisaalta asioiden koko ja vaikuttavuus on ihan eri luokkaa.

Eloranta ehti olla JHL:n palveluksessa 21 vuotta. Siinä ajassa ehti oppia tuntemaan talon kuin omat taskunsa. Nyt ympärillä on täysin uusi työyhteisö.

– Joka paikassa on oma kulttuurinsa ja omat tapansa. Minulla oli vielä kesälomien jälkeenkään sellainen turisti-olo, että olenko todella töissä täällä, vai onko tämä vain ohimenevää. Nyt jo tuntuu siltä, että olen täällä töissä ja tänne on kiva tulla.

UKS-pettymyksestä eteenpäin

Kun Uusi Keskusjärjestö -hanke kaatui, teki SAK:n edustajakokous uudet linjaukset keskusjärjestölle. SAK:n hallitus ja henkilöstö ovat nyt tarkentaneet tavoitteita.

– Mitä seuraavat neljä vuotta ovat? Minkä asioiden kanssa teemme töitä? Sieltä nousee esiin työn ja työelämän muutos. Digitalisaatio, osaa-

misvaatimuksien muutokset, uusien alojen nousu ja vanhojen häviäminen, koulutukseen satsaaminen ja se, miten SAK:lainen porukka siinä myllyryksessä pärjää, Eloranta kertoo.

Toinen oleellinen asia on suomalaisen sopimusyhteiskunnan ylläpitäminen.

– Yleissitovuutta vastaan hyökätään nyt monelta suunnalta. Minimipalkkakeskustelu on ajan-kohtainen, samoin paikallisen sopimisen tulevaisuus; ketkä siellä ovat sopijaosapuolia ja mistä voidaan sopia. Meille on todella tärkeää pitää näitä asioita esillä. On se sitten julkisuudessa tai suhteessa poliitikoihin tai muihin järjestöihin.

Kolmas olennainen asia on järjestämiskeskus, eli kaikki mikä liittyy järjestämisen edistämiseen, ay-jäsenten aktivointiin ja siihen, että järjestäytymisaste pysyisi korkeana.

– Totta kai se on liittojen tehtävä, koska liitot ovat työpaikoilla. Keskusjärjestön ei pidä millään tavalla mennä sinne huseeraamaan. Se, mitä me voimme tehdä, on koordinoida työtä ja levittää hyviä käytäntöjä.

Puolustuksesta hyökkäykseen?

Palkansaajapuoli on saanut jo pidemmän aikaa nököttää puolustusasemissa, kun ay-kenttää vastaan hyökätään monelta suunnalta. Miten tästä tilanteesta päästään eteenpäin; mitä sellaista aiotaan ajaa, joka parantaisi työntekijöiden asemaa?

– Pidämme tärkeänä esimerkiksi perhevapaa-järjestelmän päivittämistä vastaamaan nykyisen työelämän tarpeisiin. Se on työelämän tasa-arvokysymys ja se on työllisyyskysymys mitä suurimmassa määrin, Eloranta sanoo.

Elorannan mukaan SAK:lla on tavoitteita myös työttömyysturvan uudistamisessa. Tiettyjä asioita on saatu läpi neuvottelukierroksella, mutta nyt hallitus kelaa niitä takaisinpäin. Tulevaisuuden työttömyysturvan pitäisi pelata paremmin muuttuvassa työelämässä.

– Todella iso kysymys on se, miten kykenemme palvelemaan kasvavaa epätyypillistä työtä tekävää joukkoa. Meidän pitäisi kyetä ulottamaan verkkomme myös sinne. Kyllä se on enemmän meidän tehtävämme mennä heidän luokseen, kuin heidän tulla meidän luoksemme. Siihen tarvitaan liitot mukaan. Ongelma liittyy digitalisaatioon ja siihen, että työnantajat hakevat halvempia tapoja teettää työtä.

Elorannan mukaan epätyypillisiin työsuhteisiin liittyy paljon lainsäädännöllisiä asioita, lähtien jo siitä, mikä ylipäättään luokitellaan työsuhteeksi.

– Kuinka se yhteensovitetaan sosiaaliturvan kanssa? Työttömyysturva nyt ensimmäisenä tulee mieleen, mutta myös eläketurva ja sairastakuutuskysymykset.

Puhutaan rahasta

Hetki sitten ilmestyi tutkimus, joka osoitti ison osan suomalaisista kannattavan ajatusta minimipalkasta.

– Se tutkimuksen tulos on varmaankin selkäydinreaktio, että ”hienoa, saisimme takuupalkan”. Me emme todellakaan lämpene ajatukselle. Ensinnäkin minimipalkka on vain minimipalkka ja työehtosopimuksissa on joukko muitakin työsuhteen ehtoja. Sairasajan palkka, lomat, vanhempainvapaat, isyys- ja äitiysloma sekä erilaista työaika sääntelyä, Eloranta muistuttaa.

Eloranta ei ihmettele tutkimuksen tulosta, josta näkyy, että erityisesti nuoret kannattavat lakisääteistä minimipalkkaa.

– He eivät ehkä ihan tiedä, mitä kaikkea muuta työelämässä on sovittu työehdoista.

Eloranta näkee, että minimipalkka murentaisi työehtosopimusten yleissitovuutta.

– Se voisi johtaa siihen, että sopimusrakenne heikentyisi ja sitä kautta palkkakehitys pysähtyisi. Vaikka se minimipalkka hetken tuntuisi kivalta, ei se pitkällä tähtäimellä palvelisi palkansaa-jaa. Meidän pitäisi pikemminkin vahvistaa yleissitovuutta ja saada kaikki alat työehtosopimusten piiriin.

Minimipalkan kolmas riski on Elorannan mukaan poliittinen; vaalituloksesta riippuen, minimipalkka muuttuisi.

– Jos muistellaan vuotta 2007 kun poliitikot lähtivät tekemään palkkapoliittikkaa, niin ei se kauhean kaunista katsottavaa ollut. Ehkä työmarkkinajärjestöt kaikessa tylsyydessään kuitenkin ovat aika vakaa toimija palkka-asioissa.

Mitä sitten puheenjohtaja sanoo Rakennusliiton kikystä ja siihen liittyvästä työkoelusta kuuden euron palkkoineen?

– Siinä on sovittu, miten kokeilu tehdään ja sopimuksessa on tarkat pelisäännöt. Varmaan aika monet on luottavaisia siitä, että se pysyy niissä rajoissa eikä leviä tai että sitä väärinkäytettäisiin. Luottamusmiehien vielä työmaalla katsoo, että sitä käytetään oikein.

Kansainvälistä vaikuttamista

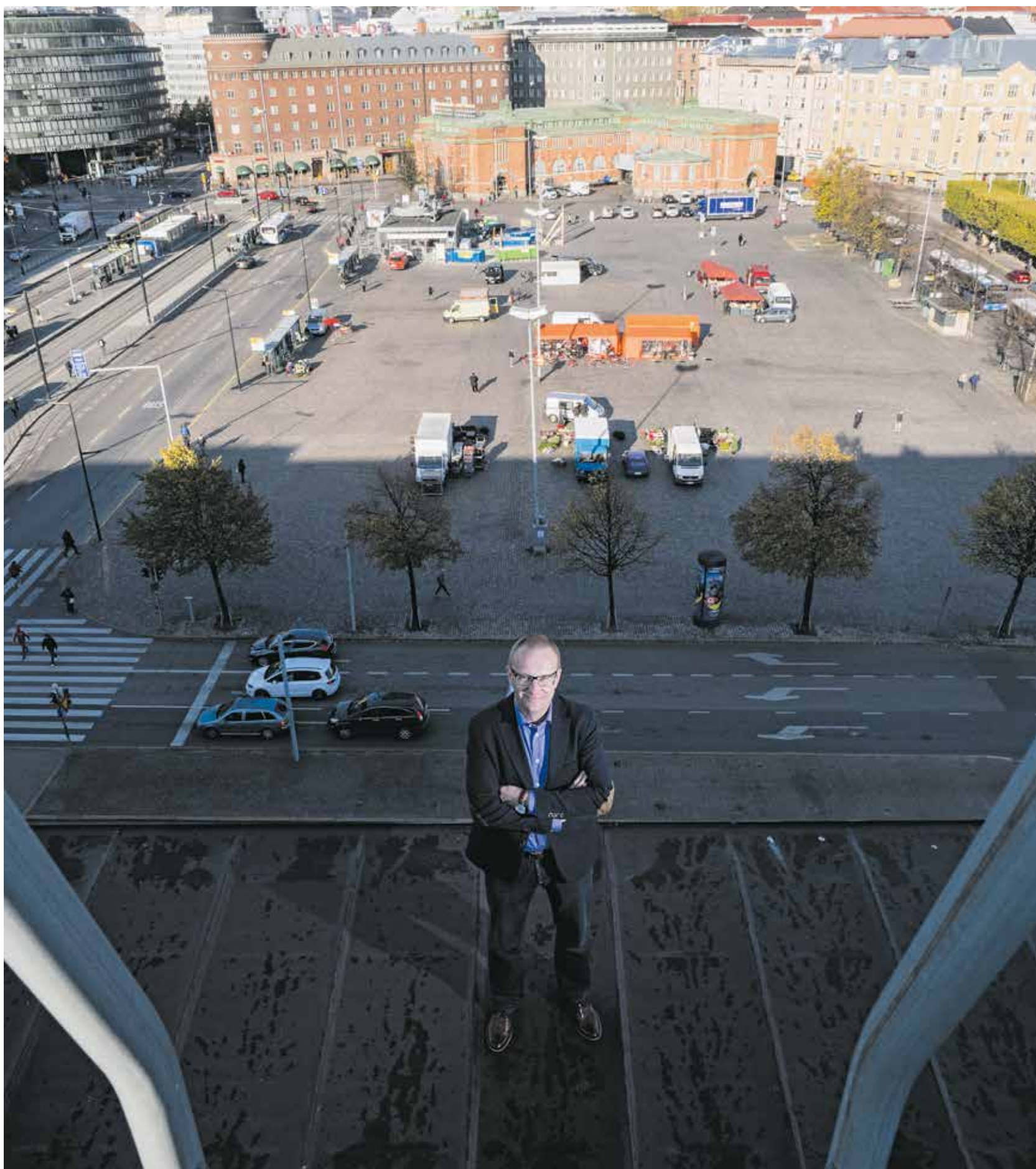
Akava päätti vetäytyä palkansaajapuolen yhteisestä EU-toimistosta eli Finunionsista. Mitäs nyt?

– Kansainvälinen edunvalvonta ja erityisesti EU-edunvalvonta on edelleen tärkeää ja Finunionin jatkoa suunnitellaan. Tosin siinä, jos missä pitäisi kyetä muuttamaan työtapaa. Meillä on liitoissa iso joukko asiantuntijoita, jotka painiskelevat samojen asioiden kanssa; on lähetettyjen työntekijöiden direktiiviä ja työaikadirektiiviä ja monta muuta lainsäädäntöasiata, jotka pyörivät kaikkien pöydällä, Eloranta sanoo.

Hän ihmettelee sitä, että kaikki tekevät erillään hommia. Hän haluaa saada ihmiset tekemään keskenään töitä ja jakamaan tietoa.

– Siinä SAK:n rooli olisi toimia mahdollistajana. Tuottamassa toimintaympäristöä, jossa näin voi tehdä.

– Meillä pitää tulla omaakin läsnäolo Brysselissä. Tiedon hankinta paikan päällä on helpompaa, voidaan luoda suhteita ja sitä kautta saada asioita vähän etukäteen tietoomme.

Kikystä eteenpäin

Eloranta ei näe ihan lähitulevaisuudessa STOP-mielenilmauksen kaltaista palkansaajien yhteisrutistusta hallitusta vastaan.

– Pitäisi olla todella iso asia, että väki lähtisi liikkeelle. Asioissa, joita hallitus nyt miettii, ei keskusjärjestörintama ole ehkä ihan niin yhtenäinen, kuin silloin, kun vastustettiin pakkolakeja. Meneillään on nyt hankkeita, jotka kohtelevat eri työntekijäryhmiä eri tavoilla, Eloranta sanoo.

Vaikka hallitus oppikin Elorannan mukaan jotain viime syksyn tapahtumista, ei esimerkiksi työttömyysturvan uudistusprosessista tai tulokista voi antaa kovin korkeita pisteitä.

– Sitä on kuitenkin mahdollista vielä vähän korjata, koska lopullista lakiesitystä ei ole vielä

annettu. Emme tiedä, miten sen jatkovalmistelua niin sanottujen pehmikkeiden osalta tehdään. Hallitus ehkä hiukan pohtii sitä, miten prosessista saisi sellaisen, että siitä saisi hiukan siedettävämmän myös palkansaajaosapuolille.

Eloranta kuitenkin muistuttaa, että hallitus on vienyt tiettyjä reformeja määrätietoisesti läpi.

– Vaikka tehtiin kiky, on silti tehty yksipuolisesti muutoksia työlainsäädäntöön (koeaika, määräaikaisuudet, takaisinottovelvollisuus). Nyt on käynnissä työaikalain kokonaisuudistus, vuosilomalain uudistaminen ja kannustinloukkutyöryhmä lähti juuri liikkeelle. Sieltä varsinkin saattaa tulla SAK:laiseen kenttään toimenpiteitä, jotka eivät paranna palkansaajan asemaa.

Eloranta käyttää hallituksen reformeista ter-

miä salamitekniikka, eli viedään sivu kerrallaan.

– Niillä on pötkö edessä ja sitä leikataan sivu kerrallaan, emmekä me voi tietää, kuinka iso pötkö siinä edessä on. Me saamme katsoa vain kurkistusluukusta, josta me näemme vain putken eteenpäin, emme maastoa, johon uudistusta tehdään. Se on hallituksen toimintatavassa vähän tylsää, eikä edistä luottamusta.

Silloin, kun Eloranta ei seuraa salamin leikaamista, hän pitää omasta jaksamisestaan huolta muun muassa mökillä saaristossa.

– Siellä on erinäköistä puuhaa; milloin on pientä rakentamista, milloin metsänhoitoa, puutarhanhoitoa ja milloin ehtii vähän merelle joko melomalla tai jollain muulla. Se on hyvää vastapainoa työlle. ■

Sotejevin Jaska rospuuttotiellä

NUORUUTENI kotikuntapahaisessa kyläkauppias sai 1970-luvulla kuningasidean. Kauppias ryhtyi toimittamaan ostoskasseja suoraan koti-ovelle. Hankkeella oli työllistävä vaikutus, sillä kyläkauppias palkkasi Sotejevin Jaskan sompailemaan farmariautolla pitkin metsän keskellä mutkittelevia kyläteitä.

Valitettavasti kyläkauppiaille kävi kuten lähes kaikille pioneereille käy. Kauppakassien tilaajia ei ollut tarpeeksi. Logistiikassakin oli ongelmia. Kevätalvella auraamattomat kinttupolut olivat sellaisessa kunnossa, että Jaskalla ei ollut menemistä viimeiseen mummonmökkiin ruoka- tarpeita viemään.

Juha Sipilän (kesk.) hallituksen sotejuna on puksuttanut jo 2 pysäkinväliä. Ensin saatiin keskustalle maakuntahallinto, sitten kokoomus sai sosiaali- ja terveysalan yritykset mukaan kilpailemaan potilasvirtojen rahoista. Samalla järjestöt, esimerkiksi Sydänliitto ja Suomen Mielenterveysseura, joutuvat kamppailemaan kansainvälisten konglomeraattien kanssa. Maakuntahallinto syö järjestöjen vanhat yhteydet kuntatason päätäjiin. Valtio aikoo poistaa valtiontuet järjestöiltä, kilpailutusyistä.

Sote-palvelujen kilpailutus ei poista syrjäkyläisten ongelmaa palvelujen saatavuudessa. Kapitalisti ei enää palkkaa Jaskaa viemään sote-pal-

veluja itärajan tuntumassa asuvalle mummulle. Sote-palvelujen kehittäminen ei ainakaan helpotu, sillä ala pirstaloituu kilpailutuksen takia.

– Tulossa on monimutkainen järjestelmä, oikea himmeleiden himmeli, entinen Kansanterveyslaitoksen pääjohtaja, professori **Jussi Huttunen** on todennut Ylen haastattelussa.

Saumattomia hoitoketjuja, esimerkiksi erikoissairaanhoidon jälkeistä kuntoutusta, on vaikeampi järjestää, kun kentällä sählää useampi joukkue. Sote-palveluja on jatkossa tarjolla vain niille, jotka jaksavat niitä itselleen vaatia. Heikot ja hiljaiset jäävät varmasti niitä vaille. ■

Sotejevs Jaska på tjälskadad väg

BUTIKSÄGAREN i min ungdoms lilla hemby fick en kungstanke på 1970-talet. Handelsmannen började leverera matkassarna direkt till hemdörren. Projektet gav sysselsättning, för bybutiksägaren anställdes Sotejevs Jaska för att med sin farmarbil rulla längs kringelkrokarna till byväg mitt i skogen.

Tyvär gick det för byhandelsmannen som det brukar gå för så gott som alla pionjärer. Det fanns inte tillräckligt många som beställde en kasse mat från butiken. Det fanns också logistiska problem. På senvintern var de oplogade vagnsstigarna i sådant skick att Jaska inte klarade av att köra ut livsmedel till den mest avlägsna mormorsstugan.

Juha Sipiläs (C) regerings sote-tåg har redan

tuffat mellan ett par stationer. Först fick centern sin landskapsförvaltning, sedan fick samlingspartiet företagen inom social- och hälsovårdsbranschen med i konkurrensen om patientströmmarnas pengar. Samtidigt blir organisationerna, till exempel Hjärtförbundet och Finlands Mentalvårdssällskap, tvungna att kämpa med de internationella konglomeraten. Landskapsförvaltningen slukar organisationernas gamla kontakter till beslutsfattarna på kommunal nivå. Staten tänker frånta organisationerna statsstöden, av konkurrensskäl.

En konkurrensutsättning av sote-tjänsterna eliminerar inte problemet med tillgången till service i de avlägsna byarna. Kapitalisten anställer inte

längre Jaska för att föra sote-tjänster till gumman som bor nära östgränsen. Det blir åtminstone inte lättare att utveckla sote-tjänsterna, för branschen splittras på grund av konkurrensutsättningen.

– Det kommer att bli ett krångligt system, en verklig hötapparnas hötapp, konstaterade Folkhälsoinstitutets förra generaldirektör, professor **Jussi Huttunen** i en intervju för Yle.

Det blir svårare att arrangera sömlösa vårdkedjor, till exempel rehabilitering efter specialistsjukvård, när det finns många lag på fältet. I fortsättningen finns sote-tjänster bara för dem som orkar kräva sådana. De svaga och tysta kommer garanterat att bli utan. ■

Kannen kuva: Jukka Nissinen

Matti Harjuniemi
puheenjohtaja

Esimerkki työllisyysvaikutuksista: raitiotie

VAIKKA tilanne rakennusalalla on kohenemassa, työtä ei ole Suomessa liikaa. Poliittikan työllisyysvaikutuksia on siis syytä tutkia. Otan esimerkiksi Tampereen raitiotiehankkeen, joka etenee kaupunginvaltuuston hyväksynnän jälkeen. Ratikkahan parantaa huomattavasti liikenteen tehokkuutta ja sujuvuutta, mihin ei esimerkiksi pelkällä bussikalustolla päästä millään. Raideliikenne on myös ympäristövaikutuksiltaan ylivertainen tapa järjestää liikkumista.

Vuosina 2017–2021, ensivaiheessa, työllisyysvaikutus on noin 2 400 henkilötyövuotta. Käytännössä tämä tarkoittaa suunnilleen sitä, että 500 ihmistä on projektissa erilaisissa rakennustöissä viisi vuotta.

Suurten liikenneinvestointien talous- ja työllisyysvaikutukset eivät kuitenkaan lopu niiden valmistuttua. Tampere saa hankkeen maankäyttö- ja kaavoitushyötyä satoja miljoonia euroja. Kaupunkihan kasvaa kovaa vauhtia, joten se jalostaa toimivan joukkoliikennereitin vaikutusalueelle runsaasti tontteja asumiseen ja yritystoimintaan. Tämä taas tuottaa uutta työtä niin rakennusalalle kuin muillekin elinkeinoille.

Vähintään yhtä merkittävä on Tampereen ja Helsingin raitiotiepäätösten vaikutus suomalaiselle raide-liikenneteollisuudelle. Vaikutus ulottuu siis myös Kainuuseen, jolle on tärkeää Otanmäen Transtechin tehtaan työllisyys ja kasvu. Myös Tampereen ratikat tehdään Kainuussa.

Suomalaiset osaajat kilpailevat lähivuosina suurista raide liikennekalustojen toimituksista ympäri Euroopan. Näitä kalustohankintoja tehdään useilla miljardeilla euroilla. Täkäläiset projektit ovat vaativuudessaan elintärkeitä vastaiselle pärjäämiselle normaalin raidevälin raitiotiekaluston toimituskilpailuissa. Onnistuminen Suomessa poikii onnistumista ulkomailakin.

Tähän savottaan tarvitaan perinteistä ja uutta konepajaosaamista sekä monipuolista tietotekniikan, ohjelmistojen ja laitteiden sekä koko liikenteen hallinnan osaamista. Hommaa tässä yhteistyössä riittää tietenkin myös tutkimukselle ja kehittämiselle korkeakouluissa ja yrityksissä. Kaikki tämä poikii uutta yritystoimintaa, siis kunnon työpaikkoja ympäri maan. ■

Kuukauden kuva

Lipputangolle on isänmaallisesti laitettu turvaköysi. Työmiesten turvallisuudesta ei niin suurta väliä. Kuva: Jukka Nissinen

RAKENTAJA

Julkaisija
Rakennusliitto ry

päätoimittaja
Jukka Nissinen

toimittaja/toimitussihteeri
Johanna Hellsten
Heikki Korhonen

taitto
Aste Helsinki Oy

tiedottaja
Eeva Pulkkinen

toimituksen sihteeri
Soile Ahremaa-Luttinen

Toimituksen osoite
Siltasaarekatu 4, Helsinki
Postiosoite: PL 307, 00530 Helsinki
Puhelin, vaihde 020 774 003
Fax 020 774 3061
Toimituksen s-postiosoitteet ovat muotoa:
etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi

Ilmoitusmyynti
Tietotalli Oy/Jyväskylä
Tuomo Kuusiniemi
Puhelin 045 136 0005
Sähköposti:
tuomo.kuusiniemi@tietotalli.fi

Tilauhint
12 kk 30 €

Painopaikka
Sanomapaino, Sanomala Oy
Helsinki 2016

ISSN 0355-8614

Seuraava numero ilmestyy 16.12.2016

Tähän numeroon tarkoitettua materiaalia on oltava toimituksessa kirjallisena viimeistään **perjantaina 2.12.2016.**

2016

Numero	Aineisto-päivä	Ilmestyy
12	2.12.	16.12.
2017		
1	30.12.2016	13.1.
2	27.1.	10.2.
3	24.2.	10.3.
4	31.3.	to 13.4.
5	28.4.	12.5.
6	2.6.	16.6.
7	30.6.	14.7.
8	28.7.	11.8.
9	1.9.	15.9.
10	29.9.	13.10.
11	27.10.	10.11.
12	1.12.	15.12.

Osastoilmoitusten osalta aineiston viimeinen toimituspäivä on kaksi viikkoa ennen lehden ilmestymistä.

Toimitusosoite:
Rakentaja-lehti
PL 307, 00531 Helsinki
ilmoitukset@rakennusliitto.fi
Osasto-ilmoitusten hinta 1 €/mm.

Ilmoituksia ei oteta vastaan puhelimitse!

Remontti-kohteissa kuolee eniten työntekijöitä

Heikki Korhonen

Rakentaminen on edelleen ammateista vaarallisimpia, vaikka tapaturmia ja riskejä on saatu vähennettyä.

– Kuolemaan johtaneet onnettomuudet tapahtuvat niin sanotuilla korkean riskin toimialoilla, kuten rakentaminen, metalliteollisuus, kuljetus ja varastointi, sanoo Tapaturmavakuutuskeskuksen johtaja **Mika Tynkkynen**.

MTV Uutisten haastattelussa Tynkkynen korostaa, että eniten kuolemaan johtaneita onnettomuuksia sattuu talonrakennuspuolella. Uudisrakentaminen ei ole ongelma, vaan vakavimmat turmat sattuvat vanhoja kohteita korjattaessa.

Turmat ovat yleensä putoamisia, jotka ovat Tynkkynen mukaan valittavan ylläpidettyinä. Vanhoissa rakennuksissa on piileviä riskejä, joita ei pystytä suunnittelussa huomioimaan.

– Ei tulisi ensimmäisenä mieleen, mutta yleisimmin turmat sattuvat hyvinkin kokeneille työntekijöille. Heille on jäänyt tai juurtunut syvälle joku vaarallinen työtapo. Näin saatettu tehdä asioita vuosikymmeniä, mutta kun osat loksahtavat traagisesti kohdalleen, niin sitten käy huonosti.

Suomessa sattuu nykyään noin parikymmentä kuolemaan johtanutta työtapaturmaa vuodessa. Noin kymmenen viime vuoden aikana

Putoamissuojaus on yhä etenkin pienkohteissa rempallaan.

määrä on puolittunut. Vielä nelisenkymmentä vuotta sitten suomalaisilla työmailla menehtyi jopa 200 ihmistä vuodessa.

Tynkkynen mukaan kuolemaan johtaneet onnettomuudet ovat hyvää mittari myös yleisen työturvallisuuden kehittymistä seurattaessa. Parannusta on tullut kautta linjan.

– Yleinen asenne ja ilmapiiri on kehittynyt turvallisuuden suuntaan. Ollaan ymmärretty yhä enemmän ja enemmän yrityksissä se, että tähän

asiaan panostaminen kannattaa. Vakavimmat tapaukset pystytään eliminoimaan kohtuullisen pienillä panostuksilla, Tynkkynen sanoo.

Turvallisinta on työskennellä toimistossa. Kaupan alalla vakavia tapaturmia sattuu joihinkin verran esimerkiksi varastossa.

Toimistotyöntekijöiden kuolemaan johtaneista onnettomuuksista lähes kaikki sattuvat matkalla töihin tai töistä kotiin.

Vaikka työturvallisuus alalla

kuin alalla kohenee jatkuvasti ja turvallisuus on mitä suurimmassa määrin työnantajienkin etu, kaikki ei ole kuitenkaan kunnossa.

Tynkkynen nimeää suurimmaksi turvallisuusongelmaksi työpaikkojen polarisoitumisen. Eli turvallisuusasiat ovat jakautuneet kahteen ääripäähän: On työpaikkoja, joissa kaikki on viimeisen päälle kunnossa ja sellaisia työmaita, joissa turvallisuudesta ei välitetä enempää kuin 1970-luvulla. ■

Palkansaajien keskusjärjestöt tukivat Syyria-marssia

SAK, Akava ja STTK tukivat YK-päivänä 24. lokakuuta järjestettyä Save Syria -marssia. Marssilla vaadittiin Syyrian sodan lopettamista. Rauhanmarssija järjestettiin useilla paikkakunnilla ympäri maata. Helsingin Syyria-rauhanmarssiin osallistui poliisin arvion mukaan noin 3 000 ihmistä.

Ylikomisario **Pekka Höök** arvioi, että suurinpiirtein sen verran väkeä myös osallistui mielenilmaukseen.

– Marssi sujui rauhallisesti, Höök kertoo.

Kun marssijat lähtivät Rautatien torilta kohti Senaatintoria, venyi letka satojen metrien mittaiseksi. Mukaan liittyi vielä lisää osallistujia matkan varrelta.

Mielenosoittajat muodostivat rauhanmarssin päätteeksi Senaatintorilla rauhanmerkin Tuomiokirkon portaille.

Mielenosoittajat muodostivat rauhanmarssin päätepisteessä Senaatintorilla rauhanmerkin Tuomiokirkon portaille.

Syyriassa sisällissota on jatkunut jo viisi vuotta. Yli 430 000 ihmistä on kuollut Syyrian sodassa. Enemmän kuin puolet ihmisistä on paennut kodeistaan. ■

Rauhanmarssi päättyi Helsingissä Senaatintorille. Kuva: Toivo Koivisto

Työsuojelun muistitieto talteen

Työelämä ja työsuojelutoiminta ovat muuttuneet 1960-luvulta suu-
resti. Oletko ollut mukana työsuojelu-
tehtävissä? Kerro omat muistosi.

1970-luvun työsuojelureformi oli aikansa suuria uudistuksia. Vi-
ranomaisten lisäksi säädettiin työ-
paikkojen yhteistoiminnasta, työ-
suojeluvaltuutetuista, -päälliköistä
ja -toimikunnista. Yhteistoiminnan
muodot kirjattiin ensimmäistä kertaa
lakiin. Työsuojelukoulutukseen
panostettiin, ja toiminta käynnistyi
riipeästi. Hapuilua ja ylilyöntejäkin
esiintyi, kuten aina suurten uudistusten
yhteydessä.

Samaan aikaan työelämässä ta-
pahtui suuria muutoksia. Työsuoje-
lukiin sai uusia sisältöjä. Tapaturmi-
en ja ammattitautien torjunnan rin-
nalla alettiin puhua henkisestä ja
fyysisestä kuormittumisesta, ergo-
nomiasta, työn organisoinnista ja
johtamisesta. Työsuojelu käsitteenä
laajeni nopeasti. Muutos sai pian
muotonsa lainsäädännössä, johon
Suomen EU-jäsenyys toi aikanaan
oman lisänsä. Toimihenkilökenttä
aktivoitui aiemmin duunaripainot-
teiseksi miellettyyn työsuojeluun.
Kaiken kaikkiaan työsuojelu on va-
kiintunut osaksi työpaikkojen toi-
mintaa.

Keruun järjestävät Suomalaisen
Kirjallisuuden Seura ja Työsuojelu-
valvojat ry.

Kerro esimerkiksi seuraavista ai-
heista. Muisteluissa on hyvä maini-
ta aika ja paikka.

Kerro työsuojelun vaiheista työ-
paikallasi. Miten toiminta käynnis-
tyi ja millaisia asioita se koski? Mil-
laisia vaiheita työsuojelun kehittä-
misessä oli?

Miten työnantajasi on huolehti-
nut työsuojelun järjestämisestä? Mitkä
ovat olleet pahimpia terveys-
tai turvallisuusriskejä työpaikallasi? Miten
ongelmia on tunnistettu ja miten
niihin on puututtu?

Toimitko työpaikkasi työsuoje-
lualtutettuna, työsuojelupäällik-
könä tai työsuojelutoimikunnassa? Miten
ja millaisin odotuksin toiminta
käynnistyi? Saatiinko aikaan tu-
loksia?

Olitko mukana työsuojelukoulu-
tuksessa tai -kursseilla? Toimitko
kouluttajana? Olitko mukana jossain
muussa ominaisuudessa?

Onko sinulla kokemuksia työ-
suojelutarkastuksista? Oliko tarkas-
tajan tulo työpaikalle odotettu vai
pelätty tapahtuma? Millaisia asioita
tuli esille ja miten niitä käsiteltiin? Sattuiko
väärinkäsityksiä tai kom-

Rakennusliitossa on tehty töitä
pitkään työergonomian kehittä-
miseksi. Olitko mukana luomassa
uusia työsuojelumääräyksiä tai
muistatko kuinka uudet säädök-
set otettiin vastaan työmailla?
Rakentaja 5/1969

melluksia? Miten niistä selvittiin?

Millaisia asenteita työnantaja-
puolella oli työsuojelun toimenpitei-
tä tai määräyksiä kohtaan? Entä
työntekijöillä?

Millä tavalla työsuojelu on vai-
kuttanut työhösi? Oliko kyse työpai-
kan omista toimenpiteistä työympä-
ristön parantamiseksi vai viran-
omaisten määräyksistä? Kerro jokin
työsuojeluun liittyvä tapaus omalta
työpaikaltasi.

Miten työsuojelutoiminta on
mielestäsi muuttunut?

Kirjoita omalla kielelläsi ja tyy-
lilläsi. Tekstien pituutta ei ole rajoit-
tettu. Kirjoita vastaukseesi suostu-
muksesi siihen, että lähettämäsi ai-
neisto arkistoidaan nimellä tai nimi-
merkillä SKS:n arkistoon.

SKS ottaa vastaan myös työsuojelu-
aiheisia valokuvia. Lähettämällä
kuvat verkkolomakkeella annat
suostumuksesi kuvien arkistointiin
SKS:n arkistoon sekä niiden tutki-
miseen, julkaisemiseen ja esittämi-
seen arkiston voimassa olevia sään-
töjä noudattaen.

Lähetä kirjoituksesi 30.4.2017
mennessä postitse osoitteeseen Suo-
malaisen Kirjallisuuden Seura, ar-
kisto, PL 259, 00171 Helsinki, mer-
kitse kuoreen tunnus ”Työsuojelu”
tai sähköpostin liitetiedostona osoi-
teeseen keruu@finlit.fi, merkitse ai-
heksentään tunnus ”Työsuojelu”. Li-
sätietoja voi kysyä SKS:n arkistosta,
puh. 0201 131 240, keruu@finlit.fi ■

Maahanmuuttajien työsuhte- neuvontaa SAK:ssa

SAK toivoo yritysten tarjoavan ul-
skomaalaistaustaisille työnteki-
jöilleen mahdollisuuden englannin-
kieliseen työsuopimukseen.

SAK:n maaliskuussa avattuun
Maahanmuuttajien työsuhdeneuvon-
taan on tullut useita yhteydenottoja,
joissa pyydetään kääntämään eng-
lanniksi suomenkielinen työsuopimus.

– Englanninkielinen sopimus
vähentäisi väärinkäsityksiä työpai-
koilla. Ei ole työnantajan eikä työn-
tekijän etu, jos vieraskielinen yrittää
selvittää sopimuksensa sisältöä esi-
merkiksi netin automaattikäntäjäl-
lä, Maahanmuuttajien työsuhdeneu-
vonnan lakimies **Anna-Liisa Häk-
kinen** tähdentää.

Englanninkielisiä sopimuksia
solmivat SAK:laisilla aloilla yleensä
suuret yritykset, joissa työkiele-
nä on englanti.

Muidenkin työnantajien olisi
Häkkisen mukaan helppo tarjota eng-
lanninkielisiä vaihtoehtoja. Kään-
nöksiä löytyy muun muassa joiden-
kin alojen työehtosopimusten liitteis-
tä sekä Työsuojelun verkkosivuilta.

– Käännetyt versiot näyttämi-
nenkin auttaa jo ymmärtämään sovi-
tun. Lopullista työsuopimusta ei siis
tarvitse tehdä englanniksi.

Työsuopimukseen liittyvien asioi-
den lisäksi maahanmuuttajien työ-
suhdeneuvonnasta kysytään palk-
kaan, oleskelulupa- ja palkkasaa-
taviin sekä työsuhteen päättämiseen
että työaikaan liittyviä asioita.

– Maahanmuuttajilla on hyvin
samanlaisia työelämäpulmia kuin
kantasuomalaisilla, mutta ne ovat
vaikeammin hoidettavissa kielivai-
keuksien vuoksi. Jos kantasuomalai-
set ovat arkoja ottamaan työpaikal-
la ongelmia esille, maahanmuuttajat
ovat yleensä siinä heitänkin arempia,
Häkkinen huomauttaa.

Maahanmuuttajien työsuhte-
neuvonta palvelee maanantaista
torstaihin kello 9–11 ja 12–15. Mak-
suttoman palvelun puhelinnumero
on 0800 414 004 ja sähköpostiosoite
workinfinland@sak.fi. Lakimies
neuvoo suomeksi ja englanniksi.

SAK:n neuvontapalvelu on osa
Euroopan sosiaalirahaston rahoit-
tamaa Töissä Suomessa -hanketta.
Helsingin kaupungin hallinnoimaan
hankkeeseen osallistuvat myös Espo-
on ja Vantaan kaupungit, Hel-
singin seudun kauppakamari, Uu-
denmaan TE-toimisto, Uudenmaan
ELY-keskus sekä Monikulttuurijär-
jestöjen yhteistyöverkosto Moniheli
ry. Euroopan sosiaalirahasto ESR:n
rahoittama hanke jatkuu vuoden
2018 elokuun loppuun. ■

Maahanmuuttajien työsuhdeneu-
vonta SAK:n verkkosivuilla:
www.sak.fi/toissasuomessa
Facebookissa: www.facebook.com/atworkinfinland
Englanninkielinen työsuopimusohja
Työsuojelun verkkosivuilla:
www.tyosuojelu.fi/documents/95118/1478089/Contract_of_employment

Rakennusliitto on rakennusteollisuuden ammattilaisten ja alan ammattilaisiksi
opiskelevien vahva SAK:lainen riippumaton ammattiliitto. Liitto on myös
yhteiskunnallinen etujärjestö, joka vaikuttaa laillisen yritystoiminnan ja työn puolesta
ympäri maata. Tulevaisuuden näkymät ovat hyvät. Jäseniä Rakennusliitossa on noin
87 000 ja liitolla on hieman yli 90 työntekijää, jotka työskentelevät keskuustoimistossa
Helsingissä ja aluetoimistoissa eri puolilla maata.

Haemme ALUETOIMITSIJAA

Pohjoiselle toiminta-alueelle Kajaanin aluetoimistoon

Lisäksi edellytämme hakijalta valmiutta siirtyä työskentelemään tarvittaessa
Oulun aluetoimistoon.

Aluetoimitsijan tehtäviä ovat työpaikkakäynnit, luottamushenkilöiden
valintojen varmistaminen ja koulutus sekä yhteydenpito heihin, jäsenhankinta,
edunvalvonta-asioiden hoitaminen ja valmistelu sekä jäsentilaisuuksien
järjestely. Aluetoimitsija osallistuu myös yhteistyöhön eri sidosryhmien kanssa.

Työssä tarvitaan neuvottelu- ja ihmissuhdetaitoja sekä kykyä ryhmätyösken-
telyyn. Toimitsijan tulee osata ilmaista itseään kirjallisesti ja suullisesti. Hänen
on myös hallittava ammatillisen toiminnan edellyttämät sopimustoiminnan
perusteet.

Hakijalle ovat eduksi rakennusteollisuuden työtehtävissä hankittu ammatti-
kokemus sekä koulutus. Myös kielitaito ja ATK-taidot ovat eduksi valintaan.

Rakennusliitolla on tarjottavanaan SAK:laiten ammattiliittojen tasoiset
työsuhteen ehdot ja paljon palkitsevaa työtä alan ammattiliittotoiminnassa.

Hakemukset tulee toimittaa sähköisesti perjantaihin 20.11.2016 mennessä
osoitteeseen kaisa.karvinen@vival.fi

Tiedusteluihin vastaa
toiminta-alueen päällikkö Juha Kauppinen, puh. 0500 427 830 tai
Rakennusliiton henkilöstöpäällikkö Markus Ainasoja, puh. 0500 459 729.

Työllisyyspolitiikka à la Goebbels

Suomen hallitus on ryhtynyt päättäväisiin talkoisiin työllisyyden edistämiseksi. Johtavana ajatuksena on työttömien syyllistäminen omasta työttömyydestään. Rankaiseminen eli työttömyyskorvausten menettämisen uhka on avain työllisyysongelmaan, muistuttaa Natsi-Saksan kansanvalistus- ja propagandaministeri **Joseph Goebbelsin** taktiikkaa. Kun riittävän kauan asiansa oikeellisuutta valtamedian avulla toistaa, muuttuu se kansan silmissä ainoaksi totuudeksi.

Tässä aktiivitoimiksi nimitetyssä järjestelmässä uusia omavastuupäiviä tulisi, jos työtön ei ole ollut edeltävän kolmen kuukauden aikana työssä vähintään viikkoa tai työssä vähintään 18 tuntia 4 viikon aikana tai työllistymistä edistävissä palveluissa vähintään 5 päivää.

Työllisyystyöryhmän vetäjä, valtiosihteeri **Martti Hetemäki** toteaa:

– Ja vaikka työtön hakisi 3 kuukauden aikana 100 työpaikkaa siinä onnistumatta, ehto aktiivisuudesta jäisi täytymättä ja edessä on karenssi. Näin siksi, että malli ei tunnista omatoimista työnhakua.

Kyse on kylmästä työttömyysturvan leikkauksesta. Tuskin edes Hetemäki kuvittelee työllisyyden kohentuvan näillä toimilla. Kun töitä ei vain yksinkertaisesti ole, kärsii työtön nahoissaan täysin ilman omaa syytään. Vai löytyykö työllisyyttä edistäviä palveluja kaikille niille ihmisille, joille ei löydy työtä ja mitä mahtavat olla nämä työllistymistä edistävät palvelut?

Selvitystyö työttömän aktiivisuudesta ollaan sysäämässä työttömyyskassoille. Ennustan, että kassat ruuhkautuvat, korvausten maksu viivästyy ja tulkinnoista riidellään. Epäilevä voisi kysyä onko tarkoitus työttömyysturvan heikentämisen ohella ajaa kassat sekasortoon, jotta voidaan todeta: Ammatti-liittojen yhteydessä toimivat kassat eivät pysty hoitamaan palvelulupaus-taan korvausten maksuksesta. Siksi kassat tulee irrottaa ammatti-liitoista ja siirtää järjestel-

mään, jossa Kela hoitaa ansiosidonnaisen työttömyysetuuden maksatuksen.

Malli voisi jotenkin toimia, jos töitä olisi tarjolla, mutta ei tässä tilanteessa, jossa työpaikoista on huutava pula. En väitä, etteikö järjestelmässä olisi virittämisen tarvetta – varmasti on. Seuraava esimerkki kuvatkoon järjestelmän yhtä keskeistä ongelmaa.

Tuttavani on ollut työttömänä yli vuoden ja hakenut jatkuvasti työpaikkaa. Lähes kaikki työt kelpaisivat, niitä vaan ei yksinkertaisesti ole. Yksi harvoista työtarjouksista oli kaupan kassan työ eri kaupoissa noin 80 kilometrin säteellä Tampereelta. Työaikaa taattiin 4 tuntia per viikko. Autonottavani ei ottanut työtä vastaan – laiskuuttaanko?

Työpaikka löytyi vihdoinkin, vaan ei töitä. Tuttavani solmi työsopimuksen vuokratyöryhtymän kanssa. Töitä luvattiin 0–40 tuntia viikossa. Työt, silloin kun niitä sattuu olemaan, ovat Pirkanmaan alueella. Työntekijät kirjautuvat nettipalveluun jossa asiakasyritys ilmoittaa kohteista, joissa työtä on tarjolla. Silloin kun niitä sattuu olemaan, on kilpailu työntekijöiden kesken kovaa. Nopein saa päivän keikan. Yritykselle jää laskutuksen vaiva.

Lyhyetkin pätkätyöt ovat parempi kuin ei mitään. Ongelma kohtaa, kun lyhyen työn ottaa vastaan ja jättää seuraavan työttömyyskorvaushakemuksen. Korvausten maksu siirtyy, koska kassalle on toimitettava palkkatodistus, vaikka vain päivänkin työskentelystä. Kassat eivät voi maksaa etuutta ennen kuin on selvitetty, kuinka paljon työntekijä on ansainnut ja joudutaanko korvauksia sovitteluun. Syy ei ole kassojen vaan lainsäädännön.

Kun nollatyösopimuksella työskentelevällä on rahat loppu, ei lyhyttä työtä voi ottaa vastaan, vaikka haluaisi, koska korvausten maksu viivästyy. Laskujen eräpäivät eivät siirry korvausten maksuaikojen mukaan. Tämän ongelman järkevällä ratkaisulla mahdollistettaisiin lyhyidenkin työkeikkojen vastaanottaminen. Mielenkiintoista olisi tietää, kuinka moni avoimista työpaikoista on edellä kuvatun mukaisia työpaikkoja; siis työpaikkoja ilman työtä. ■

Kimmo Palonen
neuvottelupäällikkö

Kouluttautumalla

VERKOSTOITUMISTA VARMUUTTA VOIMAA

Alkuvuoden 2017 koulutuksia

LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PERUSKOULUTUS, Vantaa

- 16.- 17.1. Yhteismieskurssi
16.- 18.1. Luottamusmiesten peruskurssi, osa 1
16.- 18.1. Työsuojeluvaltuutettujen peruskurssi, osa 1
6.- 7.2. Luottamusmiesten peruskurssi, osa 2
6.- 7.2. Työsuojeluvaltuutettujen peruskurssi, osa 2
Ilmoittautuminen 21.12. mennessä

LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PERUSKOULUTUS, Tampere

- 13.- 14.2. Yhteismieskurssi
13.- 15.2. Luottamusmiesten peruskurssi, osa 1
13.- 15.2. Työsuojeluvaltuutettujen peruskurssi, osa 1
6.- 7.3. Luottamusmiesten peruskurssi, osa 2
6.- 7.3. Työsuojeluvaltuutettujen peruskurssi, osa 2
Ilmoittautuminen 23.1. mennessä

LUOTTAMUSHENKILÖIDEN JATKOKOULUTUS, Turku

- 27.- 29.3. Luottamusmiesten jatkokurssi, osa 1
27.- 29.3. Työsuojeluvaltuutettujen jatkokurssi, osa 1
20.- 22.4. Luottamusmiesten jatkokurssi, osa 2
20.- 22.4. Työsuojeluvaltuutettujen jatkokurssi, osa 2
Ilmoittautuminen 6.3. mennessä

**UUDISTETTU
SISÄLTÖ**

LUOTTAMUSMIESTEN JA TYÖSUOJELUVALTUUTETTUIEN TÄYDENNYSKURSSI, Hämeenlinna 1.- 3.2.

Täydennyskurssi kokoaa kaikkien sopimusalojen luottamusmiehet ja työsuojeluvaltuutetut yhteen kolmeksi päiväksi.

Tapaamisessa pureudutaan työmarkkinoiden ja rakennusalan ajankohtaisiin kysymyksiin. Käydään läpi, mitä uutta työ- ja työsuojelusäädännössä on tapahtumassa.

Kurssin kouluttajina toimivat liiton toimitsijat ja muita asiantuntijoita. Mukana myös liiton johtoa.

Täydennyskurssi on luottamushenkilöille mainio paikka päivittää edunvalvontaosaamistaan sekä verkostoitua laajasti yritys- ja sopimusaloilta.

Ilmoittautuminen 11.1. mennessä

Kurssista ei aiheudu kuluja yrityksen tai työmaan luottamustehtävissä toimivalle Rakennusliiton jäsenelle. Koulutus- sopimuksen mukaan työnantaja maksaa tehtäväkohtaisen koulutuksen ajalta täyden palkan. Lisäksi kurssin järjestäjä laskuttaa ruokarahan työnantajalta koulutussopimuksen mukaisesti. Rakennusliitto maksaa opetuksen, ruokailun ja tarvittaessa majoituksen. Matkakustannukset korvataan julkisen kulkuneuvon mukaan tai omalla autolla 0,25 €/km.

Toimita kurssihakemuksesi viimeistään 3 viikkoa ennen koulutus@rakennusliitto.fi tai Rakennusliitto/ kurssisihteeri, PL 307, 00531 Helsinki.

Pyydäthän työnantajaltasi allekirjoituksen lisäksi merkinnät niihin kurssihakemuksen kohtiin, jotka käsittelevät ansionmenetystä ja opintovapaata. Useampiosaisen kurssin eri osille riittää yksi hakemus, merkitse siihen kurssien ajankohdat.

Rakennusliitto
BYGGNADSFÖRBUNDET

Lisätietoja:
Juhani Lohikoski

koulutus@rakennusliitto.fi
puh. 050 366 1171

– Ja tuonne pitäisi mennä sammuttamaan, tuumii Kari Sjö liekkejä katsellessaan.

TULI ON IRTTI!

Satakuntalaiset luottamusmiehet ja työsuojeluvaltuutetut opettelivat sammuttamaan Länsi-Suomen pelastuslaitoksen pelastusharjoitusalueella.

Teksti ja kuvat: Esa Tuominen

Satakuntalaiset luottamusmiehet ja ts-valtuutetut kuuntelivat vakavina asiaa tulipalojen torjunnasta rakennustyömaalla.

Rakennustyömaiden paloturvallisuus ei yleensä nouse otsikoihin. Mutta kun Satakunnan Pelastuslaitoksen tekninen asiantuntija **Jari-Matti Toivonen** löi Googlen hakukoneeseen sanat ”tulipalo rakennustyömaalla”, oli tuloksena noin 16 000 osumaa.

Niiden joukossa oli tällaisia: ”Tulipalo rakennustyömaalla – nosturinkuljettaja pelastettiin”, ”Tulipalo aiheutti kaksi räjähdystä rakennustyömaalla Helsingissä”, ”Eristeet kärsivät rakennustyömaalla”, ”Uhkaava tulipalo rakennustyömaalla Itä-Pasilassa”.

– Rakennustyömailla, toisin kuin valmiissa rakennuksissa, ei yleensä ole sprinklereitä, pelastustie-kylttejä tai hälytyslaitteistoa. Riskejä on kuitenkin paljon, Toivonen arvioi.

Äskettäin Jari-Matti Toivonen luennoi satakuntalaisille rakennusalan luottamusmiehillä ja työsuojeluvaltuutetuille paloturvallisuudesta. Kun hän kysyi, kenen työmaalla

on palohälytysjärjestelmä, ei yhtään kättä noussut.

– Ne laitetaan yleensä vasta kun Museovirasto vaatii, Toivonen hauskutti yleisöään.

Alkusammutus tärkeää

Luottamusmiehet ja työsuojeluvaltuutetut kuulivat asiantuntijalta, kuinka alkusammutus on tärkeää, kun pyritään henkilö- ja aineellisia vahinkoja torjumaan. Suomen noin 15 000 vuosittaisesta tulipalosta 15 prosenttia sammutetaan kokonaan alkusammutuksella. Pätevän alkusammutuksen tuloksena arvioidaan säästettävän yksi ihmishenki ja vältettävän kymmenen loukkaantumista vuodessa. Aineellisia vahinkoja tulee 23 miljoonan euron edestä vähemmän alkusammutuksen ansiosta.

– Rakennustyömaa on palo- ja pelastustoimelle haastava rasti. Me tunnemme usein valmiin talon ja sen poistumistiet, mutta työmaa on meille tuntematon. Oviakaan ei työ-

Letkulla letkeästi

SATAKUNTALAISET Rakennusliiton aktiivit eivät tutustuneet paloturvallisuuden saloihin vain teoriassa vaan myös käytännössä. Satakunnan Pelastuslaitos järjesti heille aidontunneiset olot, joissa he saivat kokeilla alkusammutusta.

Pimeässä huoneessa paloi tuli ja savua tuli valtavasti. Jokainen vuorollaan kokeili, millaista on sammuttaa palava kohde käsisammuttimella.

Jari-Matti Toivosen antamasta palautteesta päätellen satakuntalaisten rakentajien edunvalvojat suoriutuivat tehtävästään erinomaisesti. Tuli sammui ja lattialta löytynyt uhrinukkekin saatiin retuutettua palavan huoneen ulkopuolelle.

– Tällaista pitäisi treenata säännöllisesti, ettei sormi menisi tositilanteesta suuhun, kommentoi omaa suoritustaan **Timo Sjövall** Rakennuspalvelu Lindholmilta.

– Hyvin se tuli sammui, mutta kuinka sitten kävisi tositilanteessa, pohdiskeli puolestaan saman työn-

Jyrki laine lähestyy sammutuspeitteen kanssa palavaa kohdetta oikeaoppisesti.

antajan palveluksessa työskentelevä **Sami Asp**.

– Oli tässä enemmän toden tuntoa kuin tulityökortin suorittamisessa. Silloin vain päästettiin jauhetta tynnyriin, mutta tässä pantiin oikeat liekit matalaksi.

Rakentajat opettelivat myös sammutuspeitteen käyttöä. Maalausliike Heinolla Raumalla työskentelevä **Jyrki Laine** sammutti peitteellä tulen onnistuneesti. Hänellä on omiakin muistoja alkusammutuksesta:

– Minulla on sen verran omakohtaista kokemusta alkusammutuksesta, että joskus kauan sitten haalarin lahkeet syttyivät palamaan. Onneksi sain ne kädellä ja jalkoja tömisytlemällä sammumaan. ■

– Sammuttimen letkusta voi ottaa hiukan samanlaisen otteen kun itsestään, opasti Jari-Matti Toivonen Satakunnan pelastuslaitokselta.

maalla voida aina sulkea, kun niitä ei vielä ole, Jari-Matti Toivonen kertoi kokemuksistaan.

Tulipaloja syntyy työmailla erityisen paljon katonteossa. Isoimmista satakuntalaisista työmaapaloista on muistissa Olkiluoto ykkösen tulipalo vuonna 1977 ja Porin postitalon rakennusaikainen palo 1960-luvulla.

Toivosen viesti työmaille oli, että palovarointimia voisi olla vaikka pa yksi jokaisessa kerroksessa. Niiden hinta ei päästä huimaa: ketjutettu varoitin maksaa vain parikymppiä kappale. Myös alkusammutuskalustoa pitäisi olla jokaisessa kohteessa.

– Paloturvallisuuden kannalta myönteistä on, että palokuormat ovat työmailla yleensä vähäisiä. Ei ole huonekaluja, verhoja tai muuta palavaa.

Ei savuiseen porraskäytävään

Kun tulipalo yllättää ja porraskäytävä on täynnä savua, ei sinne Jari-

Matti Toivosen mukaan kannata yrittää. Moni on menehtynyt juuri portaikkoon, jossa kuumuus saattaa nousta jopa 800 asteeseen.

Suurin riski työmailla on Toivosen mukaan sähkö ja sähköjohdot. Kaapeleita on nykyään kiitettävästi nostettu lattialta ylös ja sijoitettu tunneleihin, mutta silti sähkölaitteet ovat riskitekijöitä.

– Jos työmaakopin mikroaaltouunia käyttää väärin, se voi syttyä. Tai jos märät kintaat laittaa kuivumaan sähköpatterin päälle, tuloksesta voi olla tulipalo.

Yleisesti ottaen Suomessa ovat paloturvallisuusasiat Toivosen mielestä hyvällä mallilla. Se ei kuitenkaan tarkoita, että parannettavaa ei olisi.

– Toivottavasti turvallisuutta ei paranneta vasta sitten, kun jotain on jo sattunut. ■

RAKENNUSMITTAUKSEN LINJA 11.1.–16.6.17

- * Mittausohjelmat mMies (3DWIN)
- * Työmaamittaus
- * Koordinaatistot
- * Mittaus ja kartoitus
- * Työharjoittelu

KOULUTUKSEN HINTA:

475 € (sis. opetus, lounas ja kahvi)

LISÄTIETOJA:

Jan Nordström 040 504 3061
tai jan.nordstrom@kio.fi

ILMOITTAUTUMISET 15.11. MENNESSÄ:
kurssit@kio.fi tai p. 09 276 2778

Kotorannantie 49, 05250 Kiljava p 09 276251
www.kiljavanopisto.fi, kurssit@kio.fi

Skanskan asuntokohde Kuninkaantammessa saa ensimmäiset asukkaat marraskuussa.

Kuninkaantammi kutsuu

Yksi Helsingin uusista asuinalueista kohoaa Kuninkaantammeen, Hakuninmaan pohjoispuolelle Vantaanjoen läheisyyteen. Kun alue on valmis, siitä tulee yli 5 000 asukkaan koti.

Teksti ja kuvat: Eeva Vänskä

Skanskan talokohteissa Taide- maalarintiellä tehdään muun muassa sisätöitä. Värikkäät ulkoseinät ja muodostuvat kujat antavat osviittaa Kuninkaantammen tulevasta kotoilusta.

Työsuojeluvaltuutettu **Ville Holmberg** on työskennellyt Kuninkaantammessa elokuusta. Skanskan Siena ja Umbra-kohteet aloitettiin 2015 kesällä, ensimmäiset asukkaat muuttavat marraskuussa 2016.

Siena koostuu kolmen rapun kerrostalosta sekä kaupunkipientalosta, Umbra taas kaksirappuisesta kerrostalosta, yksirappuisesta kerrostalosta sekä rivitalosta.

– Sienaan tulee 75 asuntoa ja Umbraan 53. Lisäksi rakennetaan pysäköintihalli 33 plus 45 autopaikalla.

Hommia ja porukkaa

Holmberg kertoo, että työntekijöitä on 25, jonka lisäksi työnjohto on kahdeksan henkeä.

– Työntekijöitä on oikein mitoitettu määrä. On tarvittaessa säätövoimaa, voidaan siirtää porukkaa

tarpeen mukaan tekemään hommia.

Työmaalla on melko paljon nuoria työntekijöitä, mutta mukana on sopivasti kokeneita ammattilaisia, joten yleensä homma sujuu työparimenetelmällä toiselta oppien.

Miten kuvaisit kohdetta?

– Täällä on koko ajan jotain menossa. Työpisteitä on paljon ja koko ajan tapahtuu. Se on vaativaa, että miten saa työt suunniteltua mahdollisimman järkevästi. Esimerkiksi maanrakennus ajoitetaan oikein muiden töiden kannalta.

Sikäli Kuninkaantammi on kiitollinen rakennuskohde, että asukkaita ei ylipäänsä ole vielä alueella ollut. Ohikulkijat eivät ole häirinneet töitä.

– Tuosta menee Hakuninmaantie, mutta ei siinä ole paljon liikennettä.

Vielä työtä

Holmberg on juuri tullut parkkihallista leikkaamasta reunakaistoja. Haastattelun jälkeen hän käy vielä siistimässä paikat, ja tekee sitten valmiiksi kesken jääneen kipsikote-

lon putken ympäri.

– Kalusteasennus on vielä kesken. Lattioita plaanoitetaan ja väli-seiniä rakennetaan.

– Työprosessit ovat sujuneet ihan hyvin. Alussa oli vähän logistiikan kanssa järjestelyä, mutta kun saatiin tasainen murske alle, niin nyt ovat kuljetukset sujuneet tosi hyvin.

Ville Holmberg ottaa puheeksi aina silloin tällöin suojainasiat.

– Lähtökohta on, että aina suojaimia käytetään, itsen takia. Töissä on oma turvallisuus pelissä. Keskustelun tarve alkaa pikkuhiljaa onneksi olla vähenemään päin.

Mikä mielestäsi on täällä työmaalla parasta?

– Työporukka. Tulemme hyvin toimeen ja yhteistyö toimii.

Luontoa riittää

Kuninkaantammen rakentamisen takana on entisen teollisuusalueen muuttaminen asuinalueeksi. Paikalla on edelleen suuri painotalo ja yksi muu kortteli entistä rakennuskantaa. Mutta paljon peltihallia on purettu pois.

Työsuojeluvaltuutettu Ville Holmberg muistuttaa keskittymisen tärkeydestä työssä. – Huti-loinnista on pelkästään haittaa.

Suvi Tyynilä sanoo, että Kuninkaantammessa parasta on hyvä kokonaisuus ja alueen eri teemaosien synergia, että syntyy ”hyvä kehä”. Taustalla virtaa Vantaanjoki.

Rakennettavan alueen nimi juontuu tosiaankin kuninkaasta ja tammesta: kerrotaan, että tammivanhuksen istutti itse Kustaa III 1700-luvun lopulla.

Puu kurottelee sinistä taivasta paikallaan parin kiven heiton päässä Skanskan työmaasta, vaikka osa tammivanhuksen oksista näyttäisi heittäneen jo henkensä. Historiallinen Kuninkaantammentie tullaan edelleen säilyttämään.

Helsingin kaupungin projekti-päällikkö **Suvi Tyynilän** mukaan Kuninkaan tammi ei tosiaan ole ainoa pala luontoa, jota tullaan vaalimaan asuinalueella.

– Vaikka alue on kauempana keskustasta, sijainti on luontoarvoiltaan loistava. Kuninkaantammi rajautuu Keskuspuistoon ja Vantaanjokeen. Asuinalueen eteläpuolelle syntyy seudullinen virkistysyhteys, ulkoilureittejä kaikkien käyttöön.

Asuinalueen toisen puolen valumavedet kulkevat Vantaanjokeen.

– Alueellisesti lähtökohtana oli paitsi virkistys ja ilmastoviisuus, myös Vantaanjoki Natura-alueena. Rakentaminen on järjestetty niin, että se ei aiheuta haittaa herkälle jokiympäristölle.

Hauska yksityiskohta on se, että Kuninkaantammen asukkaat pääsevät pulikoimaan Päijänteen vedessä, sillä Palettilampeen tullaan ohjaamaan vettä putkesta Päijänne-tunnelin kautta.

Hillintää ja varautumista

Mitä ilmastoviisuus tarkoittaa?

– Olemme pyrkineet tekemään viisaita ratkaisuja alueen suunnittelussa. Ilmastoviisuus on ilmastomuutoksen hillintää sekä ilmastomuutokseen varautumista, Tyynilä korostaa.

Hillitsemisosaa edustaa alueen rakentamisessa tavanomaista pienemmät hiilidioksidipäästöt. Kuninkaantammen rakennetaan energiatehokkaita taloja, jotka tuottavat itse uusiutuvaa energiaa.

Vahvana teemana on puurakentaminen. Kivirakentamista nousee alueen keskelle ja reunoille rakennetaan puusta, jopa viisikerroksisia kerrostaloja.

– Puuhun liittyy vähäpäästöinen rakentaminen, minkä lisäksi puu sitoo hiiltä pitkäksi aikaa kierrosta.

Kuninkaantammessa pilotoidaan uusia kaupungin kaavamääräyksiä puukerrostaloista, energiatehokkuudesta sekä hulevesistä.

– Me pilotoimme teemojen ottamista normaaliin kaavaprosessiin, emme vain koerakenna. Kuninkaantammesta tulee tuulenhalkoja, jonka jälkeen muilla alueilla on helpompi tehdä uudenlaisia kestävä rakentamisen ratkaisuja.

Viihtymisen paikkoja

Kerro lisää ilmastomuutokseen sopeutumisesta alueella?

– Ilmasto muuttuu sateisemmaksi, ja luvassa on suuria kertaluontoisia rankkasateita. Kaupunkitulviin on pakko varautua. Kuninkaantammessa joka kortteliin tulee sadepuutarha, joka viivyttää puolet maksimisateesta tontilla, Tyynilä kertoo.

Myös katualueilla on hulevesiteema: talojen ja katujen lomaan rakennetaan viherpainanteita, kivipuroja ja muita vastaavia elementtejä, jotka johtavat veden luonnonmukaisesti pois. Aukioille tehdään viivytyksaltaita, istutuksia ja niin edelleen. Paitsi hoidetaan hulevedet, luodaan samalla viihtyisiä paikkoja.

– Voi sanoa, että hulevesien merkitys kaupunkirakenteessa vaikutti keskeisesti Kuninkaantammen suunnitteluun. Oikeastaan paransi sitä.

Helene Schjerfbeckin puisto, josta eteläinen seudullinen yhteysväylä kulkee, toimii myös hulevesipuistona. Siinä on puroja ja patoaltaita sekä tulvaniittyjä, joille vedellä on tilaa levitä, kun sadetta tulee maksimipiikkinä.

– Olen pyrkinyt suunnittelussa siihen, että syntyy ratkaisuja, jotka tuottavat laajasti hyvää paitsi monipuolisina käyttömahdollisuuksina myös ilona esteettisesti.

Ilmastomuutokseen sopeudutaan myös viherkatoilla, jotka esittelevät Helsingin uusia viherkattolinjauksia.

– Viher-suunnittelusta on tehty osa muita lupa-asioita ja koko rakennusprosessia alusta pitäen. ■

Kuninkaantammi nousee kortteli kerrallaan.

Kuninkaantammen alueen bussipysäkki; takana syntyy viemäri-infraa.

Rakentajanaiset listaavat 8 asiaa, joissa he ovat hyviä.

Rakentajanaiset kohtasivat Tampereella

Teemoina olivat tasa-arvoasiat, hyvinvointi ja ryhmässä toimiminen.

Johanna Hellsten

Luottamushenkilöasemassa toimiville rakentajanaisille järjestettiin oma viikonloppu lokakuun alussa Tampereella. Paikalle saapui parisenkymmentä ammattilaista niin maalareiden, kirvesmiesten kuin nosturikuskiensa taustoista.

Yhtenä kiintoisimmista teemoista oli Rakennusliiton vastavalmistunut tasa-arvotutkimus, jonka esitteli liiton neuvottelupäällikkö **Kimmo Palonen**.

– Koimme liitossa, että on tärkeää selvittää liiton naisjäsenten kokemuksia tasa-arvon toteutumisesta työpaikoilla sekä siitä, ovatko he kohdanneet epäasiallista kohtelua, Palonen sanoi.

Kysely lähetettiin noin tuhannelle Rakennusliiton naisjäsenelle ja vastauksia saatiin 276 kappaletta. Tutkimuksen toteutti Innolink Oy.

– Läpi tutkimuksen näkyy se, että monella työpaikalla lain vaatima tasa-arvosuunnitelma ei ole joko ajan tasalla tai sitä ei ole ollenkaan. Sillemän ei ole olemassa mitään sanktioita, mikäli se ei ole kunnossa, Palonen totesi.

Palosen mukaan myös naisten sosiaalittila-asioissa olisi vielä parannettavaa työpaikoilla.

– Se on ihan perushomma, joka

on saatava kuntoon.

Huolestuttavaa tutkimuksessa oli havainto, että 39 prosenttia on havainnut työpaikallaan epäasiallista käytöstä ja yli 30 prosenttia on myös kokenut sitä itse.

– Mitä se sitten on? Perusteetonta arvostelua, ammattitaidon väheksyntää ja maineen kyseenalaistamista. Ja sen koetaan tulevan työkaverien taholta 58 prosentissa näistä tapauksissa, Palonen sanoi.

Palosen mukaan selitystä ”että tämä on vain tällainen ala”, ei voi hyväksyä.

Tutkimus herätti runsaasti keskustelua tilaisuudessa. Rakentajan naisten mielestä oli käsittämätöntä, miten työmailla on edelleen vanhanaikaisia asenteita naisia kohtaan, vaikka maailma ympärillä on muuttunut.

– Työympäristön pitäisi olla ilmapiihiltään sellainen, että kuka tahansa saa tehdä rauhassa työtään, vaikka olisi vähän herkempikin, rakentajanaiset totesivat.

Mentaalivalmennusta ja ryhmätöitä

Uudenlaisena ohjelmanumerona tapaamiseen oli tuotu Suomen kiekokoleijonien junioreita valmentava

mentaalivalmentaja **Melina Niemi**. Ronski valmentaja nauratti rakentajia, mutta sai heidät myös miettimään omaa rooliaan osana työporukkaansa ja sitä, miten erilaisten ihmisten kanssa tulee toimeen työpaikalla.

Niemi kävi läpi menestyksen portaita, joita nuoret leijonatkin toteuttavat. Kilpaurheilussa ja miksei työelämässäkin pään pysyminen kasassa on yhtä tärkeää kuin kropankin.

Niemi kävi läpi neljä erilaista persoonallisuustyyppiä, joiden vuorovaikutus samassa joukkueessa tai työporukassa voi olla välillä hankalaa, ellei opetella tunnistamaan toisten erilaisia tapoja tehdä työtä. Oli hauska seurata, kuinka naiset bongailivat toisistaan ja itsestään näiden persoonallisuustyyppien piirteitä. Jokainen tunnisti jotain tuttua.

Yhtenä tärkeimpänä oppina Mellu-tädiltä voisi pitää sanaa STOP. Niemi tarkoitti sillä sitä, että jokaisessa päivässä pitäisi olla hetki jolloin pysähtyy; ei tuijota telkkaria, ei räplää älypuhelin, on vain hiljaa ja antaa aivojensa levätä. Esimerkiksi avantouinti on hyvää pysähtymistä.

Toinen hetki, jolloin itselleen on hyvä oppia sanomaan ”pysähdy”, on juuri osana työyhteisöä; kun työka-

Mellu-täti muistutti naisia siitä, että heillä on paha tapa vähätellä itseään ja osaamistaan.

veri ärsyttää ja tekee mieli hermostua, voi hetkeksi pysähtyä miettimään, miksi toinen toimii niin kuin toimii.

Yhtenä mentaaliharjoituksena Mellu-täti pani osallistujat kirjoittamaan itsestään ylös 8 asiaa, jossa on hyvä. Mitä tahansa. Ja vielä valitsemaan niistä yhden, joka jaettiin koko porukan kanssa. Selvästi huomasi, että naiset eivät ole tottuneet kehuamaan itseään, niin kankeasti ihmiset aloittivat hyvien asioiden listauksen.

– Naiset vähättelevät itseään liian usein, Mellu-täti totesi. ■

Naistapaamisia tarvitaan

Tamperealainen maalari ja varaluottamushenkilö **Salla Lehtonen** työskentelee maalaus- ja tasoteurakoitsija Remonttikaksio Oy:n palveluksessa. Yritys toimii nimestään huolimatta lähinnä uudisrakennustyömailla.

– Työntekijämäärämme vaihtelee hirveästi aina 10–30 välillä. Yleensä kesällä väkeä on enemmän, mutta tänä talvena on niin monia työmaita käynnissä, että väkeä on tosi paljon töissä, Lehtonen sanoo.

Lehtonen on yksi firman pitkäaikaisimpia työntekijöitä. Yrityksen järjestäytymisaste ei ole järin korkea, joten oli luontevaa, että Lehtonen lähti ay-hommiin.

– Olen myös kiinnostunut liitto-toiminnasta, nainen selvittää motiivejaan.

Rakennusliiton koulutuksiin Lehtonen ei ole ehtinyt. Pienen lapsen äidille ei ole helppoa irrottautua ja lähteä pääkaupunkiseudulle kurssille. Nokialla toki pidettiin yksi luottamushenkilöiden peruskurssi, mutta se ei muuten sopinut ajankohdaltaan.

– Jos niitä järjestettäisiin täällä lähellä esimerkiksi iltaisin, olisi perheellisen paljon helpompi osallistua, Lehtonen sanoo.

Lehtonen osallistui ensimmäistä kertaa liiton naistapaamiseen.

– Ihan hyvä fiilis jäi. Olisi ollut kiva tutustua vielä enemmänkin ihmisiin, mutta viikonloppu on loppujen lopuksi aika lyhyt aika. Ohjelma

oli monipuolinen ja kaikille oli kaikkea. Mielestäni naisten tapaamisia tarvitaan; on hienoa, että löytyy viitseliäitä ihmisiä, jotka tällaisia järjestävät. On kiva tavata muita naisia ja vaihtaa kokemuksia. Olemmehan me vielä vähemmistönä alalla.

Lehtonen aikoo osallistua myös ensimmäistä kertaa oman osastonsa, Tampereen maalareiden ja matto-miesten osaston kokoukseen, vaikka ei tunnekaan ketään siitä porukasta ennestään.

Kun kysyn, mitä Lehtonen miettii liiton teettämästä tasa-arvokyselystä, hän sanoo tuloksen olleen aika arvattavissa.

– Esimerkiksi sosiaalitulojen taso vaihtelee todella paljon. Isoilla yrityksillä on yleensä asiat ihan kunnossa, mutta pienemmällä työmaille naisille ei välttämättä ole omia tiloja ollenkaan ja jos on, on se jokin nurkka tavaravarastossa.

Epäasiallinen kohteluakaan ei ole aivan vierasta.

– Itse olen joskus joutunut vastaavan mestarin epäasiallisen kohtelun kohteeksi. Olen sanonut omalle pomolleni, etten halua enää sen mestarin työmaalle ja asia on selvinnyt sillä. ■

Salla Lehtonen muistuttaa Rakennusliittoa siitä, että pienten lasten vanhempien voi olla välillä vaikeaa osallistua viikonloppukoulutuksiin.

Ei nainen, vaan kirvesmies

Hannele Mäkimartti sanoo, että vaikka hän itse ei työmaalla korosta naiseuttaan, tuntuu se muille työntekijöille olevan iso asia.

Helsinki-läisellä kirvesmiehellä, 38-vuotiaalla **Hannele Mäkimartilla** on ristiriitainen suhtautuminen naistoimintaan.

– Toisaalta ärsyttää, kun sitä naiseutta korostetaan. Kuka sitä nyt keskellä omia töitään naiseuttaan ajattelee. Minä olen ensimmäiseksi kirvesmies, toiseksi ammatti-ihminen ja naiseus tulee vasta kolmantena. Toisaalta oli kiva nähdä näin paljon naisia yhdessä paikassa samalla asialla. Tuli olo, että meissä on voimaa!

Mäkimartti oli järkyttynyt **Kimmo Palosen** esittelemän tasa-arvotutkimuksen tuloksista. Yllätynyt hän ei ollut.

– Henkilökohtaisesti se ei tuntunut tutulta, mutta tulos oli pysäyttävä. Jos tutkimuksessa olisi kysytty erikseen verbaalisesta häirinnästä, olisi tulos ollut varmaan sata prosenttia. Käsiksi käyminen on harvinaista, mutta esimerkiksi ulkonäöstä kyllä puhutaan asiaankuulumattomalla tavalla. Nuorempi sukupolvi tosin käyttäytyy paremmin naisia kohtaan kuin vanhemmat.

Mäkimartti työskentelee tällä hetkellä kirvesmiehenä ja pääluottamushenkilönä AH Muottityö

Oy:ssä. Työpaikkana juuri nyt on Helsingin Kaupunginteatterin arvoska työmaa. Hän on toiminut pääluottamushenkilönä muutaman vuoden ajan edustaen firman pariakymmentä työntekijää.

– Vielä vuonna 2012 meillä ei ollut luottamushenkilöä lainkaan. Minulle tuli sellainen olo, että olisi hyvä, jos joku olisi vähän paremmin perillä asioista ja sitten järjestimme vaalit.

Mäkimartin mukaan ajat ovat olleet rauhallisia ja paria pientä epäselvyyttä lukuun ottamatta luottis ei ole joutunut tappelemaan firman kanssa.

Nainen on suorittanut Rakennusliiton luottamushenkilön peruskursin sekä jatkokursin.

– Onneksi opeille ei ole tullut tarvetta, hän huokaa.

Mäkimartti istuu myös Helsingin Kirvesmiesten hallituksessa.

– Menin syyskokoukseen kolme vuotta sitten ihan vain katsomaan. Minulta kysyttiin suostumusta lähteä hallitukseen mukaan ja sanoin kyllä. Että kyllä osastoissa tullaan ihan pyytämäänkin mukaan, hän naurahtaa. ■

Mitäpä sitä muutakaan messuilla olisi ohjelmana kuin tankotanssia.

Finnbuild 2016:

Vimpaimia, isoja koneita, työturvallisuutta ja -ergonomiaa

Johanna Hellsten

Viisi rakennus- ja infra-alan tapahtumaa täytti Helsingin Messukeskuksen lokakuun toisella viikolla. Rakennus- ja talotekniikkatapahtuma FinnBuildin lisäksi InfraExpo, Jäte, Vesi, Ympäristö -tapahtuma, ViherTek sekä liikuntapaikkarakentamisen Arena saivat liikkeelle lähes 27 000 kävijää.

Messut olivat vilkkaammat kuin aikoihin. Rakennusalan hyvä vire ja alan yleinen noususuhdanne näkyivät messuilla.

Seitsemän tunnustuspalkintoa rakennusalalle

Rakennuslehden ja Messukeskuksen FinnBuild Awards Partyssa jaettiin seitsemän rakennusalan tunnustuspalkintoa.

Rakentamisen laatuteko -palkinnon saivat YIT:n mestari **Aki Ahremaa** ja Aren putkimiesporukka, johon kuuluivat **Simo Järvelä**, **Joonas Saarimaa**, **Timo Kaarakainen** ja **Arto Keski-Nikkola**, kaikki Rakennusliiton jäseniä.

Vuoden rakennustyömaaksi valittiin YIT:n Naantalın voimalahanke.

FinnBuild Highlightseista parhaaksi seuloitui Congrid Oy:n mobiiliratkaisu rakennustuotannon hallintaan.

*Vuoden nuori RIA*lainen on insinööri **Mika Hiltunen**.

*Vuoden nuori RIL*iläinen asiakkuuspäällikkö **Saku Viita-aho**.

Rakenna viisaasti -palkinto meni Pohjois-Karjalan keskussairaalan M-rakennukselle

Digitalisaation edistäjä 2016 -palkinto annettiin tuotantojohtaja **Aleksi Lehtiselle**.

Jauhemaalauksella uudenlaista hygieniää

Messuilla pääsi testaamaan omia kädentaitojaan muun muassa jauhemaalauksessa. Maali on 100-prosenttisesti kuivista polymeereistä koostuva 2-komponenttiseos. Seos on sähköstaattinen, jotta se varautuisi. Jauhetta voidaan käyttää pinoilla, jotka johtavat lämpöä. Sähköstaattisuus kiinnittää maalin kapaleeseen.

Miksi jauhemaalauksella käytetään?

– Jättemäärä on hyvin pieni jauhemaalauksessa. Noin 70-80 prosenttia materiaalista menee käyt-

Harry Kouri Teknokselta esittelee ruiskumaalaustekniikkaa.

töön. Joillain tehtailla on päästy 95 prosenttiin, kun puhutaan teollisesta mittakaavasta, myyntipäällikkö **Harry Kouri** Teknokselta kertoo.

Jauhemaalauksella käytetään muun muassa alumiiniprofiileissa, parvekekaiteissa, aitaelementeissä, huo-

nekaluissa, ilmanvaihtolaitteissa ja sähkökeskuksissa.

– Näissä töissä se on robottien hommaa, mutta jauhemaalauksella tehdään myös käsityönä. Jos viet esimerkiksi vanhat valurautahuonekalut automaalaamoon maalattaviksi,

Kevyessä Festoolin jiirisahassa jiirikulma taipuu 60 asteeseen ja kallistuskulmaakin on molempiin suuntiin 47 astetta.

Munakennon ideasta alkunsa saaneet välitteet ja asennustyökalu.

työ tehdään todennäköisesti käsin. Jauhemaalauksen kiinnostavimpia sovelluksia ovat esimerkiksi sairaaloihin ja hoitolaitoksiin tehtävät hygieeniset pinnat. Jauhemaalain joukossa on hopeaa, jolla on useissa tutkimuksissa todettu olevan bakteereja tappavia ominaisuuksia. Muun muassa pelottava sairaalabakteeri MRSA poistuu tällä tekniikalla maalatuista pinnoista kuin heittämällä.

Suomalaisten yritysten (Isku, Oras, Korpinen, Abloy ja Teknos) muodostama allianssi Hygtech toimittaa erilaisia hygienian hallintaan liittyviä tuotteita ja ratkaisuja, joissa pinnat on käsitelty antimikrobisella jauhemaalauksella.

Ketterämpi jiirisaha

Sähkötyökaluja valmistava Festool oli tuonut messuille uuden jiirisahansa. Uusi saha on kevyempi ja pienempi kuin vanhat mallit, mutta sen kapasiteetti on lähes samalla tasolla isoveljien kanssa. Lisäksi sen säätöalueet ovat laajemmat.

– Jiirikulmat ovat 60 astetta ja kallistuskulmaa molempiin suuntiin 47 astetta. Laitteen kokonaispaino on 17,8 kiloa eli se on ihan ihmisen kannettavissa tästä kätevästä kahvasta, esittelijä kertoo.

Laitteessa on myös tehty pieniä muutoksia sen järjestelmään, mikä vaikuttaa erityisesti työkalun toimivuuteen siinä vaiheessa, kun sitä on jo ehditty käyttää pidemmän aikaa;

se kestää muun muassa puupölyn kertymistä paremmin.

Festool ei ole vielä tuonut markkinoille akkukäyttöistä jiirisahaa, mutta sellainen on kuuleman mukaan jo suunnitteilla.

Nopeutta raudoitukseen

Okarian messuständillä kävijä jää ihmettelemään munakotelon näköisiä tötteröitä. Kyseessä on Ruotsissa kehitetty, nerokas speedie-välikke. Raudoitusvälikkeet on pakattu torneihin, josta ne sujautetaan erilliseen asennustyökaluun. Asennustyökalu tiputtelee ne halutuille paikoilleen kahvasta painamalla.

– Välikkeet ja niiden asennustyökalu nopeuttavat välikkeiden asennusta 95 prosentilla perinteiseen tapaan verrattuna. Monesti raudoitusverkko asennetaan ensin ja sitten asentajat taipuvat mitä eriskummallisimpiin asentoihin sujutellesaan välikkeitä raudoituksen alle; speedies-välikkeet tiputellaan paikalleen ennen raudoitusta, **Tuukka Suomi** Okarialta kertoo.

Asennustyökalun avulla myös työergonomia paranee, kun kumartelu vähenee. Asentajan ei tarvitse nostella verkkoa tai kontata sen päällä.

Välikkeitä menee yhdelle neliometrille noin 1,25 ja niitä on sekä pehmeälle (esim. eristepinta) että kovalle alustalle (esim. holvi). Välikkeet toimitetaan 50 kappaleen ”torneissa”.

Halutuinta hottia; Pezlin kypärä tummalla lasilla. Huhu kertoo, että kun tumma lasi tuli markkinoille, alkoivat kirkaat lasit ”yllättäen naarmuuntua” työmailla. Jokainen rakentaja haluaa olla hävittäjälentäjän näköinen.

Turvallisuutta koko rahalla

Pezl on tullut tunnetuksi laadukkaista suojaamistaan. Uutuutena yritys esitteli messuilla liitoselimet putoamissuojaukseen.

– Uusissa liitoselimissä on progressiivisesti toimiva nykyksenvaimennin. Maksimi-nykäysvoima putoamissuojauksessa saa olla 600

kiloa. Tämä ei kuitenkaan täysin toteudu. Kevyellä ihmisellä nykyksen alkuvaihe voi olla tätä voimakkaampi ja painavammalla ihmisellä voima kasvaa nykyksen loppu kohden, **Ari Piela** selvittää.

Pielan mukaan ihmisen painoalueella 50–120 kiloa nykyksenvaimennin varmistaa, että 600 kilon voima ei ylitä. ■

Maakokous poikkeuksellisesti sopimuksen jälkeen

Maakokouksen paras uutinen oli, että liiton jäsenmaksu laskee.

Jukka Nissinen

Maakokouksen yleiskeskustelussa
eivät viitsit lentäneet.

Rakennusliiton puheenjohtaja **Matti Harjuniemi** avasi 22.–23. lokakuuta Jyväskylässä pidetyn maakokouksen työmarkkinoita käsittelevällä puheenvuorolla.

– Me tiedämme mitä kannustavuus nykyisessä työmarkkinaterminologiassa tarkoittaa. Se on pätistämistä ja kyykyttämistä.

Juha Sipilän (kesk.) hallituksen yksi tavoite lienee työttömyysturvan romuttaminen ja ammatiliittojen työttömyyskassojen toiminnan vaikeuttaminen. Täyttä varmuutta asiasta ei ole, sillä hallituksen toiminta on yhtä poukkoilua. Välillä on tulossa kovempi alkukarensi ja työttömien aktiivointihaastattelut. Seuraavalla viikolla hankkeet perutaan.

– Jos Kela ja työttömyyskassat alkavat selvillä määrävälein, onko työtön ollut aktiivinen, saamme helkkarinmoisen byrokraattisen lisän työttömyysturvajärjestelmään. Se vaikeuttaa myös työttömyysturvan maksatusta, Harjuniemi totesi.

SAK:n mielestä ehdotettu systeemi on työnhajan kannalta sekava. Sitä pidetään myös keväällä hierotun kilpailukyky sopimuksen vastaisena.

– Monissa liitoissa kiky menikin läpi sillä perusteella, että työttömyysturvaan ei tehdä heikennyksiä, Harjuniemi sanoi ja muistutti, ettei Rakennusliitto ole kiky-sopimuksessa mukana.

Työllisyystilanne yllättävän hyvä

Tällä hetkellä etenkin Etelä-Suomessa rakennusalan työllisyys on melko hyvällä mallilla.

– Viime kuussa työttömyysprosentti Uudella maalla oli 7 prosenttia, Kainuussa 17. Joka puolella maata se on huomattavasti parempi kuin viime vuonna vastaavaan aikaan, Harjuniemi tarkasteli tilastoja.

– Näyttää siltä, että meidän työttömyyskassamme maksaa 30 miljoonaa euroa vähemmän työttömyyskorvauksia kuin viime vuonna. Se tar-

koittaa sitä, että työttömyyskassamme talous kohenee ja työttömyyskassan aiheuttama taloudellinen rasitus myös jäsenille kevenee.

Rakennusliiton hallitus onkin päättänyt kokonaisjäsenmaksun alentamisesta ensi vuodelle 1,6 prosenttiin. Mikäli taloustilanne säilyy vähintään yhtä hyvänä, jäsenmaksun alentaminen on mahdollista myös vuonna 2018.

Matti Harjuniemi piti rakennusalan vanhojen tessien vuoden mittaista jatkoaikaa hyvänä ratkaisuna.

– Me emme pidentäneet työaikaa. Emme antaneet mitään pois 7,7 prosentista tai vastaavista työaikakompensaatiosta, pekkasista ei luovuttu millään alalla. Palkkoja ei näin ollen pienennetty ja siinä mielessä olemme ihan hyvässä tilanteessa, kun lähdemme eteenpäin seuraaville kierroksille.

Rakennusliitto puolustaa tessien yleissitovuutta jatkossakin.

– Työehtosopimusten yleissitovuus on tarkoitettu meille sitä, että täällä pystyvät tänne veroa maksavat ihmiset ja heidän työnantajansa pärjäämään. Ei ole liioiteltua sanoa, että jos työehtosopimusten yleissitovuus menee, muutamassa vuodessa suomalaiset yrittäjät ja heidän työntekijänsä pyyhitään täkäläisiltä työmarkkinoilta helvettiin, Harjuniemi napautti.

Yleissitovuuden poistamisesta kärsisivät ensimmäisenä nuoret ja maahanmuuttajat.

– Ylipäätään ne työntekijät, joiden työmarkkina-asema ei ole hyvä, ja jotka tarvitsevat työehtosopimusten ja lainsäädännön selkänöjää oman elantonsa hankkimiseen.

Rakennusliitossa ei lämmitä Vasemmistolii-ton ajamalle minimipalkka-aloitteelle. Se tarkoittaisi myös helposti maksimipalkkaa.

Tuottavasti ja kannustavasti

Elinkeinoelämän keskusliitto EK on ilmoittanut, ettei se enää tee tupo-ratkaisuja. Tes-neuvottelut

käydään näillä näkymin liittotasolla. Rakennusliiton kakkospuheenjohtaja **Kyösti Suokas** ei ole vielä aivan varma tupojen lopullisesta hautaamisesta.

– On täysin mahdollista, että joku kansakunnan pelastussopimus tehdään taas ja se kusee meidän sopimusneuvottelumme.

Yleiskeskustelu kävi kiivaana etenkin maaliskuun alussa käyttöön otettavasta työkokeilusta.

– Yhtään kokeilijaa ei tule yritykseen, jos luotamusmies ei sitä sovi. Ei ensimmäistäkään. Sellaiset väitteet, että kokeilulla aletaan karrätä ulkomaalaisia töihin kuudella eurolla ovat pahantahtoista paskapuhetta Suokas sanoi.

– Kyseessä on työsuhde. Siinä maksetaan kaikki sivukulut, muun muassa eläkemaksut. Sillä pystyy jopa nollaamaan työttömyyspäivät, jos työtön siirtyy joltakin muulta alalta rakennusalalle. Työkokeilusopimuksessa nimetään kokeilijalle ammattityöntekijä opastajaksi. Kokeilija ei tule työmaalle haahuilemaan ja ottamaan mestarilta komentoja siivoushommiin.

Ammattialatyöryhmät käsittelevät asiaa tarkemmin omissa palavereissaan.

Työnantajapuoli haluaisi avata tuottavaa ja kannustavaa palkkausta koskevaa paikallista sopimista.

– Meillä on ideana se, että todetaan meillä olevan käytössä kaikki ne sopimisen mahdollisuudet, mitkä työehtosopimuksissa jo on.

Esimerkiksi työaikoja voi nykyisten tessien puitteissa muokata paljonkin. Siitä huolimatta lähes kaikki tekevät samanlaista kahdeksantuntista päivävuo- roa joka yrityksessä.

Erilaisten työntekoon liittyvien lupakorttien maailmaa halutaan yksinkertaistaa niin työntekijä- kuin työnantajapuolellakin.

– Nythän meillä on näitä kortteja melkein kuin korttipakassa. Tavoitteena on saada ne kaikki yhdelle kortille, Suokas hahmotteli. ■

Ida Kuikka rahastaa Olli Seppästä Nenäpäiväkeräyksen yhteydessä.

Sopimus syntyi, tyyliipisteitä ei herunut

Maakokousväkeä puhutti yleiskeskustelussa eniten työkokeilu. Sopimuksen tekeminen ja siitä tiedottaminen ei saanut tyyliipisteitä.

Jukka Nissinen

Matralainen maalari **Reijo Kettunen** osasto 034:sta on huomannut, että jo nyt on pula työpaikkaohjaajista.

– Työmaalle tulee oppilaita tai aikuiskoulutuskeskuksen harjoittelijoita. Heidät laitetaan jonkun työntekijän mukana pyörimään eikä ole mitään opastusta.

Kettunen ehdotti työpaikkaohjaajien kouluttamisen aloittamista. Hän on alustavasti keskustellut paikallisen koulutuskeskuksen johdon kanssa asiasta. Työnantajat pitäisi saada mukaan hankkeeseen.

– Koulutuksessa kerrottaisiin, mikä työpaikkaohjaajan merkitys on. Se ei ole pelkästään sitä, että har-

joittelijaa roikutetaan mukana.

SRV:n pääluottamusmies **Manu Kivisaari** osasto 001, Helsingin kirvesmiehistä muisteli miten neuvottelujuoksaus ja sopimuksesta tiedottaminen on aikaisemmin onnistunut.

– Toissakerralla mielestäni tes-neuvottelut menivät jotenkin oikein. Loppuratkaisusta ei jäsenistölle tiedotettu. Kysyin, eikö tätä tiedottamista voitaisi hoitaa paremmin. Silloin vastaus oli, että joo, otetaan opiksi tästä. Minun mielestäni mentiin ojasta allikkoon. Tämän kierroksen tiedottaminen oli vielä paskemmin hoidettu.

– Siitä huolimatta tämä sopimus oli hyvä. Olen sitä mieltä, vaikka se kuuden euron juttu siellä onkin. Tässä tilanteessa teitte ihan hyvän sopimuksen.

Kivisaaren mielestä ammattiyhdistysliikkeen tehtävä on ensisijaisesti ajaa jäsenten etuja ja ammatillisia asioita.

– Mutta me olemme myös solidaarisuusliike. Meidän pitää tukea vielä heikommassa asemassa olevia ihmisiä.

YIT:n alueellinen luottamusmies **Jussi Sakari** osasto 010, Tampereelta halusi tarkennuksia kuuden euron työkokeiluun.

– Jos kaikki menee kuin elokuvissa, syrjäytynyt nuori on puoli vuotta duunissa ja työnantaja päättää palkata hänet. Otetaanko hänet

Reijo Kettunen: työnohjaajista on nyt pula.

vanhana työntekijänä vai kärsiikö hän uudestaan koeajan?

Työkokeilija on työsuhteessa ja on koko ajan koeajalla, joten uutta koeaikaa ei voi tulla.

– Iltapäiväroskalehdet ovat huutaneet, että autoverotus on muuttumassa ja samalla poistettaisiin kilometrikorvaukset. Joutuisin lähtemään pienemmällä palkalla 100 kilometrin päähän duuniin.

– Kentällä oikeasti kaivataan sitä, että ammattiyhdistysliike ja Rakennusliitto löisi välillä nyrkkiä pöytään. Jäsenistö kaipaisi joskus voimannäyttöä. Kyllä jäsenistössä valmiutta on. Joten viimeinen kysymys onkin, koska ja missä jaetaan kiväärit?

Luottamusmies vai talon mies?

Kermieristäjä ja Vedeneristysalan työryhmän jäsen **Jari Kättö** osasto 010:stä on huolissaan luottamusmiesten mahdollisuuksista hoitaa tehtävänsä kunnolla.

– On paljon luottamushenkilöitä, jotka ovat niin sanotusti talon miehiä. Itse en heihin kuulunut, nykyään olen ex-luottamusmies. Kyllä siinä tehtävässä loppujen lopuksi jäi yk-

sin. Joukkovoimaa täytyisi saada pienempiinkin yrityksiin, siellä on aika villiä menoa.

Juho Pasanen Kuopion osasto 091:stä halusi tietää, voiko työkokeilija tehdä useampia harjoittelujaksoja eri tehtävissä.

– Esimerkiksi ensin kuuden kuukauden työkokeilu kirvesmiehen apparina. Voiko sitten lähteä kokeilemaan laatoittajan kaveriksi, jos se olisi mielenkiintoisempaa? Onko kokeilussa säädetty ikäraja?

Ajatuksena on, että kokeilija kokeilee vain kerran puolen vuoden pätkän. Ikärajaa ei ole. Alanvaihtaja voi olla vaikka seniorikansalainen.

– Onko meillä ensi vuonna vuoden 2018 sopimusta varten maakokous vai vieläkö mennään kabinettisopimuksilla, mittamies, Lahden osasto 066:n puheenjohtaja **Petri Forss** kysyi.

Mikäli vuoden päästä on tulossa tavallinen liittokierros, maakokous järjestetään normaaliin tapaan. Se on paras tapa hahmotella ne ydin kohdat, joita tessiin halutaan mukaan. Sopimuksesta tiedottamisessa otetaan aikaisemmista kömmähdyksistä opiksi ja ryysitään asia seuraavalla kerralla aivan uudella tavalla. ■

Manu Kivisaari: tilanteeseen nähden siedettävä sopimus.

Jussi Sakari: kentällä kaivataan, että Rakennusliitto löisi välillä nyrkkiä pöytään.

Jari Kättö: luottamushenkilöitä vai talon miehiä?

Juho Pasanen: onko työkokeilussa yläikärajaa?

Petri Forss: maakokous vai kabinettisopimus?

Lassi Kirjavainen: erityisesti betonituoteteollisuudessa on tarvetta palkkausjärjestelmän tarkastelulle.

Marko Metsäpelto: urakkaohjehinnoittelua on uudistettava.

Työkokeilun reunaehdot teettävät työtä

Ammattialakohtaisissa työryhmissä pohdittiin, millaiset reunaehdot työkokeilusopimuksille pitäisi laatia yrityksissä. Koska kokeilun kautta työmaalle tulijoilla ei ole rakennusalan kokemusta, pitää kokeilijoiden perehdyttäminen ja opastus järjestää tavallista huolellisemmin.

Ammattialaryhmät pohtivat myös, millaisia tuottavat ja kannustavat palkkausjärjestelmät voisivat olla. Miten eri tes-aloilla olisi mahdollista löytää toimivia keinoja lisätä tuottavuutta ja sitä kautta korottaa palkkoja.

Kolmantena työryhmissä pohdittavana aiheena oli työmaalla tarvittavien työturvallisuus-, tulityö-, ensiapu- ynnä muiden korttien järkevämpi hallinnointi ja todentaminen.

Talotekniikka

– Luottamusmiehen tulisi ensiksi ottaa työhuonekunta koolle ja selvittää otetaanko työkokeilijoita vai ei, talotekniikkaryhmän vetäjä, neuvottelupäällikkö **Kimmo Palonen** totesi.

Työkokeilijoiden opastamisen pitäisi olla vapaaehtoista.

– Eihän siitä tietenkään tule mitään, jos joku määrätään opastajaksi.

Opastajalle tarvitaan perehdytystä, jotta hän osaa toimia kokeilijan kanssa. Työsuojelun osalta korostettiin, että rakennusosalalle ensimmäistä kertaa tuleva työntekijä on potentiaalinen tapaturman uhri.

– Tällainen ihminen on aika ko-

lariherkkä rakennustyömaalla.

– Talotekniikassa tehdään töitä paljon urakalla. Todettiin, että työkokeilu soveltuu vain aikatöihin.

Työhönopestajalla ei voi olla kuin yksi työkokeilija kerrallaan.

– Ja tietenkin ohjauksesta paikallisesta opastajalle.

Talotekniikassakin sivuttiin tuottavan ja kannustavan palkkauksen kysymyksiä, mutta mitään valmista esitystä ei vielä ole.

Maalaus- ja lattianpäällystys

Maalaus- ja lattianpäällystysryhmän vetäjän, henkilöstöpäällikkö **Markus Ainasojan** mukaan työryhmässä haluttiin suunnata työkokeilua ensisijaisesti sellaisiin töihin, missä alalla ei ole tarpeeksi koulutettua työvoimaa.

– Tasoitemiehiä, julkisivumaalareita ja lattianpäällystäjiä koulutetaan vain muutamalla paikkakunnalla eli näistä tekijöistä alkaa olla pula. Vanha hyvä konsti on ollut ottaa oppiin aloittelijoita ja sitä kautta saada tekijöitä alalle, Ainasoja summasi.

Työkokeilukouluttajat pitää sopia luottamusmiehen kanssa.

– Kunnollinen työkokeilijoiden perehdytys koettiin todella tärkeäksi. Muuten kokeilut loppuvat aika lyhyeen, jos firma saa ensimmäisenä päivänä sakkoja, kun kypärän leukahihna ei ole kiinni.

Työryhmässä toivottiin, että perehdyttäjille tehtäisiin infopaketti.

– Rakennusalan ammattioppi-

laitoksissa lähes puolet opintonsa aloittaneista opiskelijoista keskeyttää. Sieltä voisi löytyä sellaisia kaveriteita, jotka voisivat tulla tämän kokeilun piiriin. Tätä varten pitää luoda pelisäännöt.

Ainasojan mukaan maalausosalalla on huonoja kokemuksia uusista palkkausjärjestelmistä.

– Suurin ongelma on se, että työajasta puolet menee kaikkeen muuhun kuin varsinaisen työntekoon. Lattianpäällystysalalla tämä on iso ongelma, etenkin silloin kun pääurakoitsijalla on ammattitaidoton porukka tekemässä pohjatöitä, Ainasoja huomauttaa.

Työnjohto olisikin koulutuksen tarpeessa, jotta pintakäsittelytyöt päästäisiin tekemään ajallaan. Maalareille ja mattomiehille kertyy paljon turhaa istuskelua työmailla.

Maa- ja vesirakennus

Maa- ja vesirakennusosalalla erilaisia työtehtäviin oikeuttavia kortteja on normaalia paksumpi pinkka.

– Nyt pitää olla erillinen lompakko, johon kaikki kortit saa mahduttaa. Olisi hyvä, jos pystyisi laittamaan kaikki samaan korttiin, Kymen maanrakentajat, osasto 548:n edustaja, **Martti Anttila** toivoi.

Maa- ja vesirakennuksen työryhmässä käytiin keskustelua myös korttien voimassaoloajasta. Voisiko esimerkiksi työturvakortin happanemisaikaa pidentää 10 vuoteen?

– Olisi hyvä, jos esimerkiksi

pankkitunnuksilla tai jollakin vastaavalla menetelmällä pystyisi todentamaan, kuinka kauan työntekijän kortit ovat voimassa.

Maa- ja vesirakennusosalalla työkokeilun toteuttaminen on hankalaa. – Meillä on louhintaa, murskausta, raskasta kalustoa, työkoneita, autoja. On hyvin vaikea ottaa töihin sellaista, joka ei koskaan ole ollut alalla töissä. Se on myös työturvallisuusriski.

Luottamusmiehen hyväksyntä tarvitaan ennen kokeilun aloittamista.

– Työkokeilijalla pitää olla ohjaaja työmaalla. Ohjaaja sitoutuu perehdyttämään ja ohjaamaan työkokeilijaa.

Maa- ja vesirakennusosalalla tehdään paljon töitä urakalla, mikä vaikeuttaa ohjaajien löytämistä. Ohjaajan ansiot eivät saa pudota aikaisemmasta.

– Luottamusmiehen on pystyttävä katkaisemaan työkokeilu, jos huomataan väärinkäytöksiä.

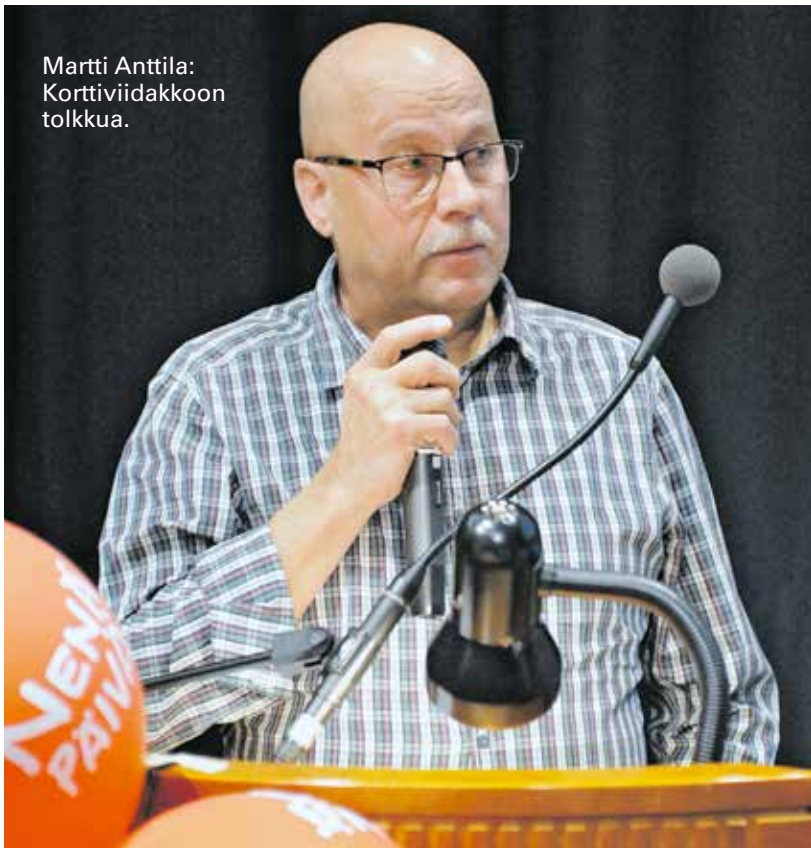
Sen jälkeen siinä firmassa ei tehdä enää uusia työkokeiluja, Anttila linjasi.

Rakennustuote

Rakennustuotteen työryhmässä oli yhteensä 43 osanottajaa.

– Kysyttiin, kuinka moni tästä ryhmästä uskoo, että kokeilijoita olisi tulossa. Yksi käsi nousi, työryhmän yhteenvedoa esitellyt Tulikiven pääluottamusmies **Lassi Kirjavainen** kertoi.

Tehtaan tai yhtiön luottamus-

Martti Anttila:
Korttiviidakkoon
tolkkua.

miehen on oltava tiiviisti työkokeiluprosessissa mukana.

– Meillä on rakennustuotes-
saa monia erilaisia palkkausjärjestel-
miä. On aikapalkkaa, suoraa urak-
kaa, urakkaa, palkkiopalkkausta ja
niin edelleen. Tokihan näitä pitää
kehittää.

Työryhmän mukaan erityisesti
betonituoteteollisuudessa on tarvet-
tä palkkausjärjestelmän syvemmil-
le tarkastelulle.

Vedeneristysala

– Työaikakokeilu ei sovi vedeneris-
tysalalle juurikaan siitä syystä, et-
tä teemme paljon urakaluontoista
työtä, vedeneristysalan työryhmää
vetänyt, toimitsijaksi siirtynyt **Kim-
mo Hirvonen** totesi.

Mikäli tuntitöitä ja kouluttaja
löytyy, työkokeilulle ei ole estettä.

– Perehdyttäjällä täytyisi ol-
la viiden vuoden työkokemus alan
hommista ja palkkaus on sovittava
erikseen.

Erilaisten urakapalkkausmuo-
tojen kehittämisestä on mahdollista
löytää tuottava ja kannustava palk-
kasopimusmalli.

– Kävimme urakatyöhintoja lä-
pi ja huomasimme, että esimerkiksi
kevytsoratoiden määrät ovat muut-
tuneet viime vuosien aikana. Muovi-
pohjaiset lämmöneristeet on tulleet
valtavalla ryminällä markkinoille ja
niitä ei vielä ole hinnoiteltu.

Asfalttiala

Työkokeilu ei oikein taivu asfaltti-
alalle.

– Asfalttialan työn kausiluontoi-
suuden vuoksi työkokeilijat olisivat
koko työkauden koeajalla, asfaltti-
alan tes-toimitsija **Lauri Haikola**
painotti.

Työkokeilijalle sopiva työtehtä-
vä olisi lähinnä lapiomiehen työ.

– Täysin kokemattoman työko-
keilijan ohjaaminen olisi tuotanto-
palkkioryhmässä hankalaa. Jokai-

sella on työryhmässä oma tehtä-
vänsä, kokeilija voisi pahimmil-
laan hidastaa koko työryhmän ete-
nemistä.

Alalle pääsee kokeilemaan työn-
tekoa myös voimassa olevien palk-
karyhmien puitteissa. Alalle pyrki-
villä tulisi olla rakennusalan koulu-
tus tai työkokemusta, hyvä fyysinen
kunto, pitkäjänteisyyttä sekä tietoa
koneista ja alasta ennen työn aloit-
tamista. Työ on erittäin raskasta ja
päivät pitkiä.

– Työkokeilu ei kuuden euron
tuntipalkalla motivoi jäämään alal-
le, jonne muutenkin kaivataan uu-
sia työntekijöitä. Liitot voisivat ta-
hoillaan edistää alan tiedottamista
ammattioppilaitoksissa valmistuvil-
le opiskelijoille. Pienemmistä sopi-
musaloista ei puhuta juuri ollenkaan.

Nykyistä tuotantopalkkiojärjes-
telmää halutaan asfalttialalla kehit-
tää jatkossakin. Ajatuksena on ra-
kentaa opas, jossa tehtäisiin selke-
ämmät määrittelyt tulkintakysy-
myksiin. Esimerkiksi työkohteiden
erilaisuus, haittatekijät ja niiden
huomioiminen paikallisesti tuntui
maakokouksen keskusteluissa vaih-
televalta.

– Olisi hyvä tuoda kaikkien tie-
toon tuotantopalkkiojärjestelmää
koskevat sopimukset ja tulkinnat, joi-
ta ei ole kirjattu työehtosopimukseen.

Talonrakennus

Kirvesmiehet ja raudoittajat lähtevät
siitä, että työkokeilussa tarvitaan te-
hostettua perehdytystä työturvalli-
suuteen.

– Kun joku tulee rakennustyö-
maalle ensimmäistä kertaa, hänet
pitää kävelyttää moneen kertaan
työmaan läpi. Lomautettuja ei yri-
tyksessä saa olla kokeilun alkaessa,
kaikkien talorakennusalan ammat-
tiryhmien koosteen esitellyt Lujata-
lon alueyksikön pääluottamusmies,
mittakirvesmies **Marko Metsä-
pelto** totesi.

Työnjohtajaa ei saa nimetä työn-
ohjaajaksi. Työnohjaajan työkohtai-
nen lisä on sovittava ennakkoon.

– Työnohjaajan ammattipätevyys
ja koulutus on varmistettava. Ohjaa-
jan on oltava tarpeeksi kokenut kave-
ri siihen tehtävään. Työnohjaajaa koh-
den osoitetaan vain yksi ohjattava. Ei
siihen voi kymmentä jantteria ottaa.
Miten niiden perään voisi katsoa?

Maakokouksen työryhmä läh-
ti siitä, että muut ammattiin oppi-
mistavat on oltava etusijalla, eten-
kin ammattikoulutus 2+1-mallilla.

– Kirvesmiehillä ja raudoittajilla
on käytössään tuottavuuden ja kan-
nustavuuden toteuttava urakkapalk-
kajärjestelmä, jonka käytöllä ja jat-
kuvalla kehittämisellä tuottavuuden
ja kannustavuuden tavoitteet ovat
saavutettavissa.

Uusia palkkausmuotoja on kehi-
tettävä, lähinnä niihin ammatteihin,
joissa ei ole urakapalkkausta. Yri-
tyksissä käytössä olevien toimihen-
kilöiden tulospalkkausjärjestelmien
soveltuvuutta työntekijöille olisi sel-
vitettävä.

– Totesimme, että uudelle urak-
kaohjehinnoittelulle on julkaisutar-
vetta. Tes-urakkatyöryhmälle kerä-
tään hinnoittelujen kehittämiseväs-
tyksiä muun muassa elementtiasen-
nukseen sekä ovi- ja ikkuna-asen-
nuksiin.

Urakan ulkopuolelta maksettava
nokkamieslisä halutaan ottaa tavoit-
teeksi seuraaviin neuvotteluihin.

Konemiehet haluavat torninostu-
reihin lopultakin hissit.

– Asiaa valmistellaan työryh-
män työntekijäedustajien esityksen
mukaisesti. Hissiasiahan on ollut jo
useaman vuoden tapetilla ja toi-
vottavasti menee nyt eteenpäin.

Joka työmaalle kaivataan vähin-
tään yhtä työnantajan kouluttamaa
noston ohjaaja, joka erottuu vaa-

tetuksellaan muista työntekijöistä.
Alamies tekisi ainoastaan nostotyön
valmistelua, nostamisen ohjaamista
ja olisi mukana tarkastuksissa.

– Alamies on tärkeä henkilö, sil-
lä niput ja taakat on sidottava hyvin
kiinni.

Torninosturinkuljettajien koulu-
tus on turvattava Suomessa.

– Torninosturinkuljettajat pois
kolmospalkkaryhmästä. Koulusta
valmistuneet suoraan nelospalkka-
ryhmään. Olisi myös painetta saa-
da torninosturinkuljettajat urakkaan
mukaan.

Rakennusaikaiset hissit pitäisi
saada pakollisiksi esimerkiksi ker-
rosmäärän mukaisesti.

– Kyllähän se on noloa katsella
tuolla työmaalla, kun rakennustar-
vikkeita kannetaan ja tasoitemiehil-
le raahataan vesiä portaita pitkin 7.–
8. kerrokseen.

Muurarit ottaisivat mieluummin
harjoittelijoita ammattikoulusta työ-
kokeilun sijaan.

– Työkokeilua on vaikea toteut-
taa muuraus- ja laatoitustyössä
urakaluonteen vuoksi. En tiedä
kuinka työkokeilija mahtuisi mu-
kaan pesuhuoneen laatoituksen.

Yksi perehdyttäjällä yhdelle työ-
kokeilijalle ja perehdyttäjälle asial-
linen korvaus.

Muurareiden mielestä paras kei-
no lisätä tuottavuutta talonrakennus-
alalla olisi laittaa suunnittelu, työn-
johto ja aikataulut kuntoon. Urakka-
työhintojen parannus ja urakatyön
määrän lisääminen on tärkeämpää
palkkojen korotuksissa.

Mittamiesten ammattiryhmä eh-
dottaa kannustuspalkkioksi urak-
katöiden yhteyteen urakanmittaus-
palkkiota.

– Tuntipalkan päälle tulisi 30
prosentin korotus, Metsäpelto eh-
dotti. ■

”Ay-liikettä nälvitään”

Ay-liikettä nälvitään ja
suorastaan mustamaalataan
tiedotusvälineissä, Mette
Nissinen totesi.

Maakokouksessa jaettiin Ra-
kennusliiton tuoreimman
vaikuttajakoulutuksen lop-
putodistukset 11 osanottajalle.

– Ammattiyhdistysliikkeellä on
yhteiskunnassa edelleen tärkeä roo-
li, vaikuttajakoulutukseen osallistu-
nut Mette Nissinen perusteli omaa
opiskeluintoaan.

Nissinen haluaa rakentaa pa-
rempaa yhteiskuntaa ay-toiminnan
kautta.

– Tänä päivänä ay-liikettä nälvi-
tään ja suorastaan mustamaalataan
tiedotusvälineissä. Meillä on mah-
dollisuus näyttää, minkälaista po-
rukkaa me tosiasiaassa olemme. ■

Sukupuolisyrrjintä on rakennustyömaiden ongelma

Timo Tuominen: pienillä työmailla enemmän ongelmia sosiaalityloista.

Suvi Partinen: nuoret naiset eivät uskalla vaatia sosiaalityloja.

Maakokokouksessa ruodittiin tuoreen jäsentutkimuksen tuloksia.

– Ehkä tärkein havainto tutkimuksessa on se, että muihin aloihin verrattuna sukupuoleen liittyvää syrjintää on rakennusalalla hieman enemmän kuin muilla aloilla, tutkimuksen esitellyt neuvottelupäällikkö **Kimmo Palonen** kertoi.

Naisvastaajien näkemys sukupuolisesta syrjinnästä oli vielä lohduttomampi kuin miesvastaajien. Kyse ei ole pelkästään mutua-tuntumasta, sillä sosiaalitylojen kohdalta löytyi näyttöä asiasta.

– Vähän yllättävästi sosiaalitylojen järjestämisestä ollaan usein sitä mieltä, että naisille ei löydy omia sosiaalityloja. Olen ajatellut, että tämä asia olisi kunnossa, mutta tämä tutkimus paljastaa, että ei se ole, **Palonen** ihmetteli.

– Pienemmissä kohteissa urakoitsijoille joutuu usein huomauttamaan naisten sosiaalityloista, muurari, Rakennusliiton hallituksen jäsen **Timo Tuominen** on törmännyt samaan ilmiöön.

Tuomisen mukaan työnantajan vastaus kuuluu, että naiset ulos työmaalta ja miehet tilalle.

– Veikkaan, että varsinkin nuoremmilla naisilla on kynnys lähteä vaatimaan ja kyselemään sosiaalityloja. Voi olla semmoinen pieni pelko perseessä, että tulee lomalapulla kuitti takaisin, opiskelija **Suvi Partinen** kommentoi.

– Asiassa auttaisi, jos ääntä pitäisivät myös muut kuin naiset, tulisi vähän jeesiä siltä miestyökaveriltakin.

Tutkimuksen mukaan tasa-arvosuunnitelmat ovat yhä työpaikoilla tekemättä.

Jäsentutkimukseen vastanneista 39 prosenttia oli havainnut muiden

kohdanneen häirintää tai epäasiallista kohtelua työssään. 34 prosenttia vastaajista oli itse joutunut häirinnän tai epäasiallisen kohtelun kohteeksi.

– On hälyttävää, että 38 prosenttia tästä joukosta kokee häirinnän edelleen jatkuvan, **Palonen** korostaa.

Useimmin epäasiallinen kohtelu on ollut työnteon perusteetonta arvostelua. 58 prosenttia vastaajista kertoo, että epäasiallinen kohtelu tulee työkaverien taholta. Toiseksi yleisintä on maineen tai aseman kyseenalaistaminen. ■

Komea Nenäpäivä-keräys

Johanna Hellsten

Rakennusliiton Raksanuoret haastoivat vanhemmat rakentaja-kollegansa hausalla videolla keräämään rahaa maailman lapsille. Videolla haaste lähtee liikkeelle Virosta ja se päättyy pullopostina Suomeen ja sieltä aina Rakennusliiton toimistolle asti.

Nenäpäivä on Nenäpäivä-säätiön järjestämä varainkeruu- ja tiedotuskampanja, joka pyrkii auttamaan kehitysvammaisten lapsia viihteen ja huumorin keinoin. Noin kuukauden mittainen kampanja järjestetään vuosittain loka-marraskuussa. Nenäpäivä-kampanja huipentuu Ylen Nenäpäivä-show'hun.

Nenäpäivä-säätiön toiminnassa on mukana 9 järjestöä; Suomen Punainen Risti, Kirkon Ulkomaanapu, Suomen UNICEF, Pelastakaa Lapset, Plan Suomi, Suomen Lähetysseura, Fida International, Solidaarisuus ja Suomen Ammattiliittojen Solidaarisuuskeskus (SASK). Nämä säätiöt panevat kerätyt varat keskenään tasan, eli SASKille kertyy huomattava määrä varoja solidaarisuus-

toimintaansa Suomen rajojen ulkopuolella.

Karvat lähtee

Raksanuoret haastoivat rakentajat lahjoittamaan 500 euroa. Jos tämä summa täytyisi, lähtisi Rakennusliiton kahdelta toimitsijalta, työsuojelusihteeri Tapio Jääskeläiseltä ja Turun aluetoimitsija Mikko Lindstedtiltä vahaamalla säärikarvat.

Koska maakokokouksessa näytti siltä, että keräyskassoihin kertyi ainakin se 500 euroa rahaa, vahattiin Jääskeläiseltä yleisön edessä liveinä toinen sääri jo ennakoon.

Rakentajan painonmenopäivään mennessä Rakennusliitto oli kerännyt yhteensä reilut 1812 euroa, jonka suorista lahjoitusvaroista 507 kerättiin lippailla ja 500 euroa saatiin Tampereen osasto 10:ltä. Kiitos kaikille keräykseen osallistuneille rakentajille! ■

Johanna Hellsten (vas.) ja Ida Kuikka repivät Tapio Jääskeläisen säärikarvoja koko rahalla.

SILTASAARENKATU 4 NÄKYVÄ MELKEIN TÄHÄN!

-L TAPA ääni **Tiihonen** **hersyä** **LATINASSA ENNEN**

ANDERSOJ TAI TORI
EI TOIS- TUEN
SADON- TAJA PENNI
KOR- KEISSA TA- LOISSA
KEHUS- KELIJA
EIVÄT PAPIJEN SIU- NAAMIA
JUOS- SUT JUHANI
PIRVAN- MAALLA YLI- OPISTO
KUKA NYBERG? ONKO TV:SSÄ?
ESTÄÄ KASTU- MISEN SYRKI
LOYHKÄÄ
JASMIN KYL- LIKKI TUOHON EN ASTU
TEE-SE- ITSE- MIES
SARJA- NARSIS- SEJA
SIIP- POJEN ISÄT

LIND VAINÉ
PATRI- ARUKKA
FARROW LISKI TYÖHÖN
KUKA NYBERG? ONKO TV:SSÄ?
KUKA NYBERG? ONKO TV:SSÄ?
LOYHKÄÄ
ALV

HIRVEÄ PAKKANEN!
TAKKI- AINEK- SIA AATE- LINEN
LÄHI- ITÄÄ SIJAIN- TEJA
TAP- PAA
MC- COY
YSK!
ULKOI- SIA
LEH- DELLE
KANA- VA- PAIKKA
KAI LEHTI- SEN OSA
PARII- SSSA

AKULLA ↓
URHEILUN JA TANSSIN PARISTA TUTTU JOUKKO
LIITTO
LUONNON KOKO- NAISUUS
-MARJA
HAULIKOILLA
ENDYISIÄ PUHDISTUS- PULVEREITA

www.sanaris.fi / laadinta Erkki Vuokila, ulkoasu P.A.Manninen

	8	6		4	7
4	6				
2	1		4	3	
	3	9		2	8
9	8	2	1	3	
3	2		9	4	

			7	1	8
			2	5	
9	4	6			
7	6			3	
5					7
	3				6
			4		3
	9	3			8
	7	5	9		

	2		5	1	
7	4				2
			9		
		9		2	6
9	8		3		
		7			
2					8
7	4				3

www.sanaris.fi/Erkki Vuokila

13 7 10 13 7 4 9 2 22 10 4 1 14 3 6 22 22

2 9 6 13 24 10 4 4 16 2 20 9 13 24 3

4 24 13 19 4 24 16 5 20 19 2 6 9 13 9 10 13

6 4 8 22 13 20 4 6 4 3 6 14 2 13 20

1 13 19 5 2 7 4 24 7 7 6 7 24 4 10 7 4

2 20 13 7 10 9 2 20 1 1 6 20 11

16 5 12 1 17 4 1 6 13 5 8 2 4 17 4 20 7 4

6 4 3 12 5 8 6 6 10 4 7 4 10 5 10 5 3 13 6 24

7 4 15 4 24 20 4 6 3 6 10 13 16 6 13 14 7

10 18 2 2 16 16 6 24 2 24 16 6 6 20 4 1 1 4

13 3 4 17 6 24 3 6 24 24 4 1 4 8 16 4 4 8 13 10 24

7 11 18 21 24 4 2 6 24 6 23 4 8 5 10 2 3 5 10

3 1 4 24 15 4 7 18 9 4 4 17 6 20 11 10 21 21

10 11 10 21 20 6 16 2 20 21 1 2 3 6 23 19 20

13 7 1 4 20 6 1 13 1 7 6 9 21 8 11

6 17 4 20 16 23 11 10 21 24 21 20 2 4

24 2 17 4 18 4 11 1 7 6 24 4 10 3 4 7

11 12 13 14 24 4 4 10 6 10 24 4 6 18 4 16 2 2 7 6

15 16 17 18 19 6 3 4 10 3 2 24 5 1 1 2 1 13 10 6

20 21 22 23 24 10 20 4 10 10 6 3 6 2 10 2 4 4 10 13 7

Kun roseeviini katolle kuohahti

Vuoden pimeimpään aikaan moni halajaa aurinkoon. Moni lentää muuttolinnun tavoin, jos nyt ei koko talveksi, niin ainakin pyrähtämään etelän maille. Espanjan vesiliukumäissä on suomalaisia jonoksi asti. Mutta hei, mikäs liukumäkien verkosto tuolla Marqués de Riscal -hotellin katolla luuraa?

AFP / Lehtikuva

Yhdellä maailman kuuluisimmista ja Espanjan kuuluisimmalla viiniviljelysalueella, Riojassa, kokee arkkitehtuurisen yllätyksen keskellä vehreitä viiniköynnöskumpareikkoja. Siellä viljelysten katveessa, Elciegon keskiaikaisten kylämaismien siimeksessä pongahtaa yhtäkkiä silmään uskomaton, maisemaan tyystin sopimaton, ja silti hienon sopiva näky.

Rakennus on luksushotelli, Hotel Marqués de Riscal. Sen titaaniset kattorakenteet kimaltelevat lukuisin purppuran, vihreän, sinisen, kullan ja hopean sävyin, riippuen mistä kulmasta rakennusta katsoo ja kuinka valo siihen lankeaa.

Katto muistuttaa toinen toisensa lomasta risteileviä liukumäkiä, rusettipehkoja ja vuoristoratojen iloteltua. Sen muotokieli on omintakeinen, mutta siinä voi nähdä yhtymäkohtia Bilbaon Guggenheimin museon: molemmissa on käytetty samoja rakennustekniikoita ja aiemmin lähinnä lentokoneiden rakentamisessa tuttua titaania, ja molemmat on suunnitellut yhdysvaltalais-kandalainen arkkitehti **Frank Gehry**.

Moni kutsuukin Hotel Marqués de Riscalia Gehryn hotelliksi.

Saisiko olla lasillinen vai kylpyammeellinen?

Marqués de Riscal on Riojan vanhimpia viinitiloja ja hotelli kätkee sisuksiinsa miljoonien pullojen viinikellarin. Viinitila on perustettu vuonna 1858 ja kellarin vanhimmat pullot ovat vuodelta 1862. Tarina kertoo, että Frank Gehry sai maistella tilalla oman syntymävuotensa viiniä. Hotelli tarjoaa viiniä paitsi lasseittain tai pulloittain, myös isommissa mittasuhteissa: kylpyläosastolla voi nauttia viinihoidoista kuten punaviinikylvystä.

Viiniviljelyksiä voi tutkailla hotellin kattoterassilta ja kaikkien 43 huoneen sekä sviitin ikkunoista, jotka ovat Gehryn tyyliin monin paikoin kaltevia. Hotellilta on näkymä myös keskiaikaiselle kirkolle. Nykytaiteen muotokieltä puhuva hotelli ja sitä ympäröivät perinteiset kivirakennukset muodostavat keskenään melkoisen kontrastin. Paikallisilta mammoilta ja papparaisilta on saatanut mennä muutama tovi tottua ky-

län titaanikattoiseen uustulokkaiseen ja parit ärräpäätkin on voinut ilmoille lentää, kävelykeppikin on ehkä heilunut ilmassa. Joka tapauksessa moni tykkää Gehryn hotellista ja se on poikunut Elciegon kylälle rutkasti mainetta. Vuoden 2006 avajaisetkin olivat astetta maineikkaammat, sillä niitä kunnoitti läsnäololaan itse Espanjan kuningas, hänen majesteettinsa **Don Juan Carlos**.

Vaikka Hotel Marqués de Riscal näyttää äkkiseltään irralliselta ympäristössään, siinä voi kuitenkin nähdä yhtymäkohtia miljööseensä. Gehry valitsi polveilevaan titaanikattoonsa sävyt suoraan viiniviljelmiltä. Katto heijastelee muun muassa roseen ja viiniköynnösten väripalettia. Katon muodossakin voi nähdä viinimäisyyttä. Yksi tarina kertoo Gehryn suunnitelleen katon sen mukaan, miltä pullosta ulos kuohuva viini näyttää. ■

Valoa marraskuuhun, jos ei Espanjan auringon, niin vaikka kynttilän valoa, *toivottaa Irma*

Irma kiertää

Irma Capiten on toimittaja, jolla on kaksi reipasta, majoja rakentelevaa poikaa ja remontoimista rakastava aviomies. Vapaa-ajalla Irman saattaa tavoittaa hiihtämässä, kahvakuulan varresta, taidenäyttelystä, järvestä tai reissaamasta. Tällä palstalla Irma kiertää ihaillemassa ja ihmettelemässä kaiken maailman rakennuksia. Jos sinulla on mielessä rakennus, josta haluaisit lukea lehtijutun, niin vinkkaa osoitteeseen irma@rakennusliitto.fi.

Karhuvisa

(se eläin, ei mallastuote)

Kun herää marraskuun aamuna, vetää verhot auki ja ulkona näyttää keskiyöltä, saattaa käydä mielessä, että ollapa karhu ja voidapa nukkua talviunta.

Kuinka kauan karhut nukkuvat talviunta?

- a) neljä kuukautta
- b) viisi kuukautta
- c) kuusi kuukautta

Oikea vastaus: c

Mihin näistä karhu tekee usein talvipesän?

- a) majavien puuvarastoon
- b) tyhjään muurahaiskekoon
- c) veneen alle

Oikea vastaus: b

Mikä on karhun tiettävästi vanhin nimitys?

- a) yksi
- b) oksi
- c) koksi

Oikea vastaus: b

Mieletön Aalto

Jyväskylän Alvar Aalto -museossa pääsee näkemään legendan eri puolet.

Johanna Hellsten

Jyväskylässä sijaitsevaa Alvar Aalto -museota ei kyllä pääse järin kauniiksi sanomaan. Arkkitehdin rumempiin rakennuksiin kuuluva museo kuitenkin paranee sisäänkäynnin kohdalla. Hienot, painavat metalliovet kätkevät taakseen Aallon maailman kauniine puusisustuksineen.

Museo on perustettu vuonna 1966 ja sen tarkoituksena on vaalia Alvar Aallon arkkitehtuuria. Rakennus, jossa museo nykyään toimii, on rakennettu vuonna 1973. Talon julkisivussa on käytetty Arabian vaaleaa Halla-tiiltä ja sen betonisokeli on maalattu alun perin valkoiseksi. Pinnat eivät selvästikään kestä kovin valkoisina Suomen olosuhteissa. Sama, sääolosuhteiden kes-

Tuoliseinällä voi tarkastella moninaista muotokieltä.

ton ongelma, on kaikille tuttu myös Finlandia-talosta.

Elämäntyö ja vaihtuvia näyttelyitä

Museo on kaksikerroksinen. Sen alakerrassa sijaitsee viehättävä kahvila sekä pakollinen museokauppa. Näyttelytilat ovat yläkerrassa. Pääosaa näyttelytiloista hallitsevat Aino ja Alvar Aallon työt; on huonekaluja,

Alvar Aallon "valkoisen kauden" rakennus ei Suomen sateissa säily kovin valkoisena.

lamppuja, pienoismalleja, arkkitehti-piirustuksia, lasitöitä, maalauksia sekä kokonaisiasisustuksia. Ei jää epäselväksi, kuinka monimuotoisen lahjakas mies arkkitehti oli. Perusnäyttely koottiin Alvar Aallon 100-vuotisjuhlan yhteyteen.

Osassa tilaa järjestetään vaihtuvia näyttelyitä. Lokakuussa esillä oli kiehtova Making places, joka tarkastelee taiwanilaisen arkkitehtitoimiston Fieldoffice Architects in kädenselkää.

Useat Fieldoffice Architects -toimiston ja sen pääarkkitehdin Sheng-Yuan Huangin projekteista sijoittuvat puolen miljoonan asukkaan taiwanilaiskaupunki Yilaniin. Poliittis-

ten ja taloudellisten olosuhteiden lisäksi Yilania vuosittain ravistelevat rajut monsuunisateet ja trooppiset myrskyt tekevät arkkitehtien työstä haastavaa ja vaativat kokonaisvaltaista ymmärrystä kaupungista. Näyttelyssä arkkitehtitoimiston kiinnostavimmat projektit esitellään pienoismallein, piirustuksin, valokuvien ja tekstein.

– Huangin toimisto tekee kiinnostavia interventioita kaupunkistrukturiin. He pyrkivät aidosti ratkomaan kaupungin ongelmakoh-
tia ja tekemään ihmisten elämää hieman parempaa arkkitehtuurin avulla, Alvar Aalto -säätiön johtaja Tommi Lindh sanoo. ■

Hiljainen kovaääninen beatle

Graeme Thomson: **George Harrison**. Like.

Jyri Vasamaa

Graeme Thomsonin kirja tuo ovasti esille, että Beatles oli ääri-ilmiö. Sitä oli myös George Harrison. Erilaiset ristiriitaisuudet, joita yleensä ihmisissä esiintyy, näyttäytyivät Harrisonissa ylikorostuneina. Hän, joka haki elämässä yksinkertaisuutta, rauhaa ja valaistumista, omisti monia maailman nopeimpia ja kalliimpia autoja. Hänen elämänsä vaihteli hiljaisesta luostarielämästä seksin ja kokaiinin parissa hurjasteluun. Välillä hän lenteli suihkukoneella ympäri planeettaa formulakisojen perässä. Välillä Harrison oli taas kädet mullassa kasvejaan hoitamassa linnansa puutarhassa.

Harrisonia sanottiin hiljaiseksi beatleksi, mutta hän oli myös välillä kovaääninen, ulospäinsuuntautunut, aggressiivinen ja uhmakas. Hänellä oli aina terävä kieli. Aina kujeiluihin mieltynyt Harrison soluttautui innolla mukaan Monty Pythonin taustakuoroon ja rahoitti heidän puuhastelujaan.

Kun Beatles-tuottaja George Martin oli sairaana, poikkesi Harrison tervehdyksikäynnille upouudella McLarenin F1-urheiluautolla, jonka huippunopeus oli 370 km/h. Martinille hän ojensi hindujumala Ganeshaa esittävän pienen patsaan ja ilmoitti hyvän terveyden ja viisauden kumpuavan siitä, että osaa nauttia pienistä ja yksinkertaisista asioista. Ristiriita oli tässäkin tapauksessa melkoinen.

Harrison oli Beatlesissa aivan alusta asti. Hän oli niin taitava kitaristi, että kelpasi Lennonin ja McCartneyn kaveriksi, vaikka oli heitä nuorempi. Hän oli monella tapaa jokamiehen beatle. Duunaritaustainen kaveri, joka lähti jo 17-vuotiaana orkesterin matkassa Hampuriin soittamaan rock 'n' rollia. Hänen kitaristintaitonsa ja kiinnostuksensa intialaiseen musiikkiin siivitti Lennonin ja McCartneytä huikaisiin suorituksiin. Jos nämä laulut tehtäisiin nyt, niin moneen merkittäisiin säveltäjäksi myös Harrisonin nimi. Esimerkkinä voisi mainita vaikkapa kappaleen *And I Love Her*, jonka mielessä soimaan jäävä melodinen kitaraosuus, on Harrisonin säveltämä. Suomessa biisi tunnetaan ehkä parhaiten Topi Sorsakosken & Agentsin versiona *Olet rakkain*.

Beatlesin suosio nousi sellaisiin mittoihin, että vuonna 1966 Harrison etsi kuumeisesti poisääsyä yhtyeestä. Oma henki oli koko ajan vaarassa, konsertit ja kiertueet olivat yhtä kaaosta. Manageri Brian Epstein sai pidettyä hänet yhtyeessä lupaamalla, ettei uusia kiertueita enää tulisi ja levytyksissään pidettäisiin kunnon tauko. Elokuun 29. päivänä 1966 Beatles soittikin kaikkien aikojen viimeisen livekonserttinsa San Franciscossa.

Harrisonin *Love You To* (1966) oli ensimmäinen länsimaisen popmusiikon merkillepantava yritys, paitsi sisällyttää intialaisia soundeja tuttuun kontekstiin, myös luoda jotain mikä on lähempänä aitoa klassista

musiikkia. Peter Lavezzoli, jolta on ilmestynyt intialaisen musiikin lännenvallotusta valottava teos, on kirjoittanut Harrisonin soiton parantuneen vuodessa *Norwegian Woodista* (1965) hämmästyttävän paljon. Hänen mukaansa *Love You To*, on taitavin sitaresitys, mihin kukaan rockmusikko on koskaan yltänyt.

1960–1970-lukujen taite oli Harrisonin lauluntekijäuran kohokohta. *Something* on Beatlesin toiseksi levytetty kappale. *Here Comes the Sun* on tällä hetkellä Spotifyssä eniten kuunneltu Beatles-biisi. hänen ensimmäinen soololevynsä, kolmois-LP *All things must pass*, myi aikoinaan enemmän kuin yksikään Beatles-LP siihen mennessä ja oli listaykkösenä molemmin puolin Atlanttia.

Harrisonin pahimmat pelot toteutuivat uudenvuodenaattona 1999. Michael Abram kuvitteli Beatlesin jäsenten olevan noitia. Abram murtautui Harrisonin linnaan rikkomalla Pyhää Yrjänää ja lohikäärmettä kuvaavalla patsaalla ovet. Olivia Harrison havahtui meteliin ja herätti miehensä, joka löysi aulasta patsaasta irrotetulla keihäällä ja veitsellä varustautuneen Abramin. Kahakassa Harrison sai useita puukoniskuja. Viime hetkellä kaksi poliisia ilmestyi paikalle taltuttaen Abramin ripeästi. Yksi puukoniskuista oli osunut vain päähän sydämen ja pään yhdistävän verisuonesta.

Juuri ennen väkivallantekoa Harrison oli parantunut syövästä. Syöpä uusiutui ja johti lopulta kuo-

lemaan marraskuussa 2001. Yleensä kommentissaan säästeliäs Bob Dylan herkistyi muistelemaan Harrisonia poikkeuksellisin sanakäantein:

– Hän oli kuin aurinko, kukat ja kuu, ja tulemme kaipaamaan häntä suunnattomasti. Maailma tuntuu verrattomasti tyhjemältä ilman häntä.

Harrisonista kiinnostuneille suosittelemme tämän kirjan lisäksi Martin Scorsesen mainiota dokumenttielokuvaa *George Harrison – Living in the Material World*, joka täydentää mukavasti kuvaa Harrisonista. Suosittelemme myös vuonna 2003 julkaisua *Concert for George*, jossa Harrisonin ystävät Eric Claptonin johdolla muistelevat, ja soittavat hänen kappaleitaan. Eikä unohdeta sitä, että parhaillaan pyörii elokuvateattereissa Beatlesin kiertuevuosista kertova dokumenttifilmi. ■

Kiitämme: Harrison ehti elää 58 vuodessa monen ihmisen elämän.
Moittimme: Musiikin tekemisestä olisi voinut olla enemmänkin tarinaa.

Ole tarkkana ilmoitusten lähettämässä!

Postitse lähetettävissä kuoressa on ehdottomasti oltava merkintä:
Rakentaja-lehti/ilmoitukset, PL 307, 00531 Helsinki

Sähköpostit on lähetettävä osoitteella: ilmoitukset@rakennusliitto.fi
 tai faksilla: 020 774 3061.

Kun lähetät ilmoituksen Rakentaja-lehteen, muistathan merkitä yhteystietosi!

Toimitus muokkaa tarvittaessa lehden ilmoitussivuille tulevaa materiaalia. Ilmoitussivuille tarkoitettujen tekstien tulee olla lyhyitä.

Ammattiosastojen syyskokoukset

Lokakuun 15. ja joulukuun 15. päivän välisenä aikana pidettävässä syyskokouksessa:

- a) päätetään niistä perusteista, joiden mukaan osaston toimihenkilöiden kulut korvataan;
- b) päätetään toimintasuunnitelmasta ja talousarviosta seuraavalle vuodelle;
- c) valitaan toiminnantarkastaja ja hänelle varahenkilö;
- d) valitaan puheenjohtaja ja hallituksen varsinaiset jäsenet henkilökohtaisine varajäsenineen;
- e) valitaan edustajat henkilökohtaisine varaedustajineen aluejärjestön edustajakokoukseen;
- f) valitaan tarpeelliset toimikunnat ja jaostot sekä tarvittaessa osaston luottamusmiehet ja hänen varamiehensä;
- g) päätetään kokouksen koollekutsumistavasta;
- h) asetetaan ehdokkaat aluejärjestön hallituksen jäseniksi;
- i) käsitellään muut mahdolliset asiat

TAPAHTUMAT

Hämeenlinnan rakentajaveteraanit

Kuukausikokous ke 16.11. klo 13, Birger Jaarlin katu 12 A, Hämeenlinna. Käsitellään esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Kainuun rakentajaveteraanit

Syyskokous to 17.11. klo 12, Äm-mänsaaren Työväentalo, Voimakatu 5, Suomussalmi. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!

Keski-Suomen rakentajaveteraanit

Pikkujoulut ke 14.12. klo 13.30, Amica ravintola Tourula, Matarakatu 4, Jyväskylä. Ruokailun hinta 2 €/hlö, myös avec. Maksetaan sisään tultuun. Varattu 50 hengelle. Ilmoittautumiset viimeistään ke 7.12., Kaarlo p. 050 542 7290 tai Raimo p. 040 768 8811.

Kylpyläsopimus. Muistatthahan, että meillä on Kylpylähotelli Rantasipi Laajavuoren (17.1. alkaen Cumulus Resort Laajavuori) kanssa sopimus vuoden 2017 loppuun. Hinta 5,50 €/hlö ma-pe klo 7-14. Kuntosali kuuluu hintaan. Muistakaa ottaa jäsenkortti mukaan! Tervetuloa kuntoilemaan!

Turun rakentajaveteraanit Nuutinpäivän risteily pe 13.1.2017. Kokoontuminen klo 8 Viking Linen terminaalissa, m/s Amorella lähtee klo 8.45. Matkan hinta 35 €/hlö/A2-hytti, sisältää aamiaisen ja päivärucokailun. Sitovat ilmoittautumiset yhteittäin viimeistään pe 2.12., Sirpa p. 0500 781 445, Reijo 041543 7141 tai Anu (toimistoaikana ma-pe) p. 020 774 3449.

Raahen osastot 222 ja 223 Yhteinen syyskokous to 24.11. klo 17, ravintola Raahen Hovi, Kirkkokatu 28, Raahen. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen päätteeksi ruokailu. Tervetuloa! Hallitukset

Os. 001, Helsingin kirvesmiehet

Syyskokous la 26.11. klo 11, Uudenmaan aluetuomiston tilat, Silta-saarenkatu 4, katutaso, Helsinki. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kaikki osaston jäsenet tervetuloa! **Kirveskerho 55:n veteraanien joululounas** ti 13.12. klo 12, ravintola Kaisaniemi, Kaisaniementie 6, Helsinki. Avec mukaan! Ilmoittautumiset viimeistään to 8.12., Pentti Nurminen p. 040 542 5232. Hallitus

Os.002, Helsingin maalarit Syyskokous ja pikkujoulut

la 26.11. klo 15, osastojen Tiimitupa, Viides linja 3, Helsinki. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Alustuksen pitää Rakennusliiton puheenjohtaja Matti Harjuniemi. Kokouksen jälkeen vietämme perinteistä maalareiden pikkujoulua. Tervetuloa! Hallitus

Os. 003, Helsinki

Syyskokous la 26.11. klo 11, Uudenmaan aluetuomiston tilat, Silta-saarenkatu 4, katutaso, Helsinki. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen alustus yhdessä os. 001 Helsingin kirvesmiesten kanssa. Alustuksen pitää Rakennusliiton puheenjohtaja Matti Harjuniemi. Kokouksen jälkeen ruokailu. Ruokailun jälkeen uuden hallituksen järjestäytymiskokous. Tervetuloa! Hallitus

Os. 005, Helsinki

Syyskokous la 26.11. klo 13, ravintola Mc Arthur, Mannilantie 47, Järvenpää. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 006, Uudenmaan Torninosturinkuljettajat ja -asentajat

Syyskokous ja pikkujoulut la 3.12. klo 15.30, Puistokulma, Talokotie 4, Vantaa. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 010, Tampereen rakennustyöläiset

Ammattialajaostojen yleiset kokoukset, joissa asetetaan ehdokkaat osaston toimihenkilöiksi ja edustajiksi toimikaudelle 2017 sääntöjen määräämällä tavalla.

Kirvesmiesjaosto ke 23.11. klo 16.30, osaston toimitilat, Sorinkatu 4 A, Tampere.

Vedeneristysjaosto to 24.11. klo 16, osaston toimitilat, Sorinkatu 4 A, Tampere.

Rakennus-, raudoituks- ja konemiesjaosto to 1.12. klo 16.30, osaston toimitilat, Sorinkatu 4 A, Tampere.

Nämä kokoukset ovat jaostojen yleisiä kokouksia, joihin jokainen osaston jäsen voi ammattinsa mukaisesti osallistua.

Syyskokous 14.12. klo 18, osaston toimitilat, Sorinkatu 4 A, Tampere. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Kaikki osaston jäsenet ovat tervetulleita! Hallitus

Os. 014, Turun maalarit ja mattomiehet

Syyskokous ti 22.11. klo 18, Turun aluetuomisto, Uudenmaankatu 6a, Turku. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Tilannekatsauksen pitää toimitsija Juha Valonen. Kokouksen jälkeen ruokailu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 015, Turun kirvesmiehet

Syyskokous ke 30.11. klo 18, Turun aluetuomisto, Uudenmaankatu 6a, Turku. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 016, Turun talonrakentajat

Syyskokous ti 29.11. klo 18, Turun aluetuomisto, Uudenmaankatu 6a, Turku. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Tilannekatsauksen pitää toimitsija Juha Valonen. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 020, Hyrylä

Syyskokous pe 2.12. klo 17, Hyrylän Torppa, Koskelantie 4, Tuusula. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle

2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 022, Kerava

Syyskokous ke 30.11. klo 18, Keravan kirjaston Satusiivessä, Paasikivenkatu 12, Kerava. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Hallitus

Os. 023, Tuusula

Syyskokous pe 25.11. klo 19, ravintola Zapata, Mannilantie 44, Järvenpää. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu ja sauna. Ruokailun takia ilmoittautumiset viimeistään ti 22.11., Jarmo Saiho p. 040 582 0899. Hallitus

Os. 025, Kemi-Tornion maa- ja vesirakentajat

Syyskokous ja pikkujouluruokailu la 10.12. klo 18, hotelli Merihovi, Enkeli-kabinetti, Keskuspuistokatu 6, 94100 Kemi. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen pikkujouluruokailu. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään ma 5.12., Kimmo Pätäri p. 040 585 1882. Tervetuloa! Hallitus

Os. 026, Hämeenlinnan maalarit

Syyskokous la 19.11. klo 15, kerhoravintola Seiska, Vuorikatu 27, Hämeenlinna. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 027, Joensuu

Jouluruokailu pe 2.12. klo 18, ravintola Aada, Kauppakatu 32, Joensuu. Paikkoja varattu 100 hengelle. Jäsen ilmaiseksi, puoliso 5 €, joka maksetaan osaston tilille FI82 8000 1800 8297 99 sen jälkeen kun olet saanut varmistuksen tekstiviestillä puhelimeesi. Ilmoittautuminen viimeistään pe 25.11. sähköpostilla: osasto027@suomi24.fi. Jos ei nettiä, tekstiviesti numeroon 040 704 0144. Mainittava: jäsenen nimi ja puhelinnumero sekä montako henkeä on tulossa. Tervetuloa! Hallitus

Os. 028, Varkaus

Syyskokous la 26.11. klo 10, ravintola Amanda, Forum, Pirnankatu 4, Varkaus. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Tilannekatsauksen pitää toimitsija Matti Leinonen. Kansanedustaja Matti Semi myös paikalla. Kokouksen päätteeksi ruokailu. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 033, Lappeenranta

Syyskokous ti 13.12. klo 18, Lappeenrannan Työväenyhdistyksen tilat, 2. krs, Snellmaninkatu 12, Lappeenranta. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Tarjolla kahvia ja pikkupurtavaa. Tervetuloa!
Aikuisten pikkujoulut la 3.12. klo 18.30–24, hotelli Scandic Patria Lappeenranta, Kauppakatu 21, Lappeenranta. Tarjolla perinteinen pikkujoulupöytä. Viihdyttämässä lappeenrantalainen bilebändi CupCakes sekä tanssia. Mukaan mahtuu 100 ensimmäistä. Oma vastuu 10 €/hlö. Lippuja voi hakea toimistolta päivystysaikaan maanantaisin klo 15–18.
Lasten pikkujoulut la 10.12. klo 12–14, Teatteri Finnkinno Strand Lappeenranta, sali 2, Kauppakeskus Iso-Kristiina, Brahenkatu 5. Elokuvana Trolls. Leffaherkut 1,5 l popcornit sekä 0,5 l juoma. Mukaan mahtuu 83 ensin ilmoittautunutta. Ilmoittautumiset tekstiviestillä: p. 050 348 4122. Lippuja ei tarvitse erikseen hakea.
Perinteiset joulukahvit ma 19.12. klo 15–18 toimistolla, tervetuloa!
Hallitus

Os. 034, Imatra

Pikkujoulut pe 18.11. klo 19, Imatran Valtionhotelli, Torkkelinkatu 2, Imatra. Maksamalla 10 euron omavastuun varmistat paikkasi pikkujouluissa. Lippuja myydään osaston toimistolla ma 14.11. klo 17–18, Ay-talo, 3. krs, Olavinkatu 17, Imatra.
Syyskokous ma 21.11. klo 18, Ay-talo, 3. krs, kokoushuone, Olavinkatu 17, Imatra. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu.
Hallitus

Os. 039, Helsingin mattoja parkettimiehet

Syyskokous ti 15.11. klo 16, ammattiosastojen Tiimitupa, Viides linja 3, Helsinki. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu.
Hallitus

Os. 041, Seinäjoki

Syyskokous pe 18.11. klo 19, osaston toimisto, Vapaudentie 32–34, Seinäjoki. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 042, Hyvinkää

Syyskokous to 17.11. klo 18, Järjestötalo, Munckinkatu 49, Hyvinkää. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Tarjoilu alkaa klo 17.30.
Pikkujoulut la 17.12. klo 17, Järjestötalo, Munckinkatu 49, Hyvinkää. Tarjolla puuroa ja kahvit. Ilmoittautumiset viimeistään pe 9.12., Matti Ihanus p. 040 510 5654. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 043, Pori

Syyskokous pe 2.12. klo 18, Satakunnan aluetoimisto, kokoustila, Liisankatu 18, Pori. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 047, Lohja

Syyskokous to 24.11. klo 18, osaston toimitalo, Kauppakatu 8, Lohja. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu.
Hallitus

Os. 051, Jyväskylä

Syyskokous la 10.12. klo 15, Keski-Suomen aluetoimisto, Yrjönkatu 30, Jyväskylä. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Tilannekatsaus. Osanottajille tarjotaan ruoka kokouksen jälkeen. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 052, Jyväskylän maalarit ja lattianpäällystäjät

Syyskokous ja pikkujoulut pe 25.11. klo 18, Järjestöjentalo, Kalevankatu 4, Jyväskylä. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Tilaisuus jatkuu pikkujoulujen merkeissä hyvässä seurassa. Tarjoilua ja saunomismahdollisuus. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 056, Salo

Syyskokous ti 29.11. klo 18, osaston toimisto, Turuntie 8, Salo. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 059, Oulu

Syyskokous ti 22.11. klo 18, Radisson Blu Hotel, Hallituskatu 1, Oulu. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Syyskokoukseen osallistujat saavat pikkujoululipun.
Rakentajien pikkujoulut la 3.12. klo 18. Buffet-ruokailu. Matti Patronen ja Armi Tenkula ja Afrikan tähti. Lippujen hinta 30 €/hlö ja niitä on myytävänä toimistolla ma

14.11. sekä syyskokouksessa. Katso lisätietoja osaston kotisivuilta.
Hallitus

Os. 060, Kouvola

Syyskokous to 24.11. klo 18, Korian ABC:n kokoustila, Suviojantie 19, Koria. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Tilannekatsaus. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!
Kotisivut: www.rakennusliittoosasto60.fi. Lisää tietoa tapahtumista.
Hallitus

Os. 064, Alavus

Syyskokous pe 9.12. klo 17.30, ravintola Lounasportaat, Okslamintie 9, Ähtäri. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 066, Lahti

Aktivointimatka 4.–5.2.2017 Tallinaan. Matkan tarkoitus on aktiivoida työikäisiä osaston jäseniä osastotoimintaan. Matka sisältää bussikuljetuksen Lahti–Helsinki–Lahti, laivamatkat m/s Finlandialla. Laivalta varattu kokoustila, jossa jaostot esittäytyvät ja kerromme muustakin osaston toiminnasta. Tarjolla suolapalaa virvokkeineen. Majoitus Hotel Euroopassa kahden hengen huoneissa. Mukaan mahtuu 60 ensimmäiseksi ilmoittautunutta. Omavastuu 20 €/jäsen. Sitovia ilmoittautumisia otetaan vastaan osaston toimistolla maanantaina 12.12. klo 13–19 ja tiistaina 13.12. klo 13–17, Hämeenkatu 32 A, Lahti. Ennakkovarauksia ei oteta! Lisätietoja p. 044 512 2015.
Hallitus

Os. 068, Joensuu

Syyskokous su 20.11. klo 16, Itä-Suomen aluetoimiston kokoustila, Torikatu 30, Joensuu. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 076, Pietarsaari

Syyskokous la 10.12. klo 13, Toimitalo, Ahlströminkatu 10, Pietarsaari. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 077, Mikkeli

Syyskokous la 19.11. klo 11, hotelli Cumulus Mikkeli, Mikonkatu 9, Mikkeli. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Uudet toimijat, tervetuloa mukaan osaston toimintaan!
Pikkujoulut pe 16.12., Mikkelin teatteri, Savilahdenkatu 11, Mikkeli. Esityksen jälkeen ruokailu teatterin ravintolassa. Lipun hinta jäsenelle ja puolisolle 30 €/hlö. Paikko-

ja varattu 30 kpl. Ilmoittautumiset viimeistään pe 9.12. p.050 526 6589.
Hallitus

Os. 078, Hamina

Syyskokous ma 21.11. klo 18, ravintola Bistro (entinen Kamu), Sibeliuskatu 32, Hamina. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kuntaliiton hallituksen puheenjohtaja kansanedustaja Sirpa Paatero tulee kertomaan ajankohtaisia asioita mm. sotesta. Kokouksen jälkeen nautitaan lämmintä iltapalaa. Tervetuloa kokoukseen osaston tulevaisuuden suuntaa linjaamaan!
Hallitus

Os. 079, Porvoo

Syyskokous la 19.11. klo 12, osaston toimisto, Sibeliuksenbulvardi 36, Porvoo. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 083, Keuruu

Syyskokous la 19.11. klo 13, Pappilan Taverna, Kangasmannilantie 4, Keuruu. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Vapaaajäsenkunniaakirjan jako. Lounastarjoilu. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 086, Kokkola

Syyskokous ma 21.11. klo 18, Hotel Kokkola, Rantakatu 14, Kokkola. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat.
Pikkujoulut pe 9.12. klo 19, Snellmankoti, Ratakatu 27, Kokkola. Perinteinen jouluruoka juomineen, myös omat juomat sallittuja. Tanssimusiikista vastaa T.T. Purontaka. Omavastuu jäsen 5 € ja avec 10 €. Ilmoittautumiset osaston toimistoon, Ristirannankatu 7 maanantaisin klo 16–17 viimeistään ma 5.12. Normaalisti toimisto on auki joka kuukauden kolmas maanantai. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 100, Hämeenlinna

Syyskokous su 11.12. klo 13, hotelli Cumulus, Raatihuoneenkatu 16, Hämeenlinna. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen päätteeksi ruokailu.
Pikkujoulut la 26.11. klo 19, kylpylähotelli Rantasipi Aulanko. Lipun hinta 30 €/hlö, sisältäen pikkujoulubuffetin ja illan ohjelman. Illan esiintyjänä on Sanni. Lippuja saatavissa Hämeenlinnan alue-toimistolta.
Perhepikkujoulut su 27.11. klo 15 Viisarin Työväentalolla. Tarjolla puuroa, pipareita, joulutorttuja ja glögiä. Paikalla taikuri hauskuuttamassa lapsia. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 101, Porin maalarit ja mattomiehet

Kuukausikokous ti 15.11. klo 18, Satakunnan aluetoimisto, Liisankatu 18, Pori. Käsitellään esille tulevat asiat.

Syyskokous pe 9.12. klo 18, Satakunnan aluetoimisto, Liisankatu 18, Pori. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Glögitarjoilu. Kokouksen jälkeen lähemme yhdessä ruokailmaan. Ilmoittautumiset ruokailun vuoksi viimeistään su 4.12., sihteeri Anne Alanen p. 040 595 1538 tai osasto101@gmail.com. Tervetuloa! Hallitus

Os. 102, Oulun maalarit ja mattomiehet

Syyskokous ti 15.11. klo 18, Oulun aluetoimisto, Rautatienkatu 40, Oulu. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Paikalle tulevat voivat lunastaa pikkujoulupicniciin lipun 15 €:n omavastuulla.

Pikkujoulut la 3.12. Lasaretissa. Lisätietoja ja ilmoittautumiset Mikalle p. 050 413 2918. Hallitus

Os. 103, Kuopion maalarit ja mattomiehet

Syyskokous ke 30.11. klo 18, Vuorikatu 42, kokoustilat, Kuopio. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. **Pikkujoulut** la 3.12. klo 17, Vuorikatu 42, kokoustilat, Kuopio. Paikkoja 30 henkilölle. Ilmoittautumiset viimeistään su 27.11., Toni p. 050 375 9341 tai Pasi 050 564 2743. Hallitus

Os. 104, Helsingin asfalttimit ja bitumieristäjät

Syyskokous la 3.12. klo 11, osaston Tiimitupa, Viides linja 3, Helsinki. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Työsuojelusihteeri Tapio Jääskeläinen kiihdyttää keskustelua askarruttavista asioista. Kokouksen jälkeen siirrymme osaston tarjoamalle lounaalle lähiravintolaan. Tervetuloa! Hallitus

Os. 113, Siilinjärvi

Pikkujoulut la 3.12. klo 19 Iso Valkeisella. Yhteiskuljetus klo 18.30 Siilinjärven linja-autoasemalta. Esiintyjänä Agents & Vesa Haaja. Tapahtuma on jäsenille ja avoimelle ilmainen. Muista ilmoittaa kyydin tarve ilmoittautuessa. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään pe 25.11., Janne Rautiainen p. 044 585 2202. Hallitus

Os. 123, Rauma

Syyskokous to 8.12. klo 18, hotelli Cumulus, Aittakarinkatu 9, Rauma. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle

2017) sekä muut esille tulevat asiat. Tilannekatsauksen pitää neuvotte-lupäällikkö Kimmo Palonen. Kokouksen jälkeen ruokailu. Tervetuloa! Hallitus kokoontuu klo 17. Hallitus

Os. 126, Kauklahti

Syyskokous 17.11. klo 18, Puikkari, Hansatie 4, Espoo. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 150, Forssa

Syyskokous to 24.11. klo 18.30, osaston toimisto, Hämeentie 18, Forssa. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 154, Loviisa

Syyskokous su 20.11. klo 13, Loviisan ST1, Safcafe, kabinetti, Län-sikaari 1, Loviisa. Tilannekatsauksen pitää toiminta-alueen päällikkö Vilppu Oikarinen. Kokouksen jälkeen lounastarjoilu.

Jouluruokailu la 10.12. klo 19, ravintola Zilton, Mariankatu 29, Loviisa. Paikkoja rajoitetusti, ole nopea! Ilmoittautumiset viimeistään la 1.12., Kaj Vilja p. 040 581 7509. Hallitus

Os. 159, Savonlinna

Syyskokous ti 22.11. klo 18, Sirkan Leipomokahvila, Pihlajavedentie 25, Savonlinna. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Tilannekatsauksen pitää Itä-Suomen alueen toimitsija. Tervetuloa!

Pikkujoulut la 3.12. klo 19, Panimoravintola Huvila, Puistokatu 4, Savonlinna. Buffetillallinen. Paikkoja 50 ensin ehtivälle. Jäsen ja avec maksutta. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään ke 23.11., Jarkko p.044 597 2337 tai Tapio p. 050 411 6266. Hallitus

Os. 160, Kerimäki

Syyskokous ma 28.11. klo 18, Pub Corner, Hälväntie 2, Kerimäki. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. **Pikkujoulut** la 26.11. klo 18.30, hotelli Herttua, Veneenniementie 64, Kerimäki. Ilmoittautumiset viimeistään ti 22.11., Teemu Karttunen p. 044 527 2609. Hallitus

Os. 162, Kouvolan maalarit ja mattomiehet

Syyskokous su 20.11. klo 13, hotelli Cumulus, Kouvola. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Osasto tarjoaa ruokailun. Tervetuloa! Hallitus

Os. 171, Mänttä

Syyskokous ti 22.11. klo 18, Mänttä-Vilppulan kaupungintalo, Seppälän puistotie 15, Mänttä. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 178, Kokemäki/Harjavalta

Syyskokous pe 9.12. klo 18, Pitkäjärven vapaa-ajan keskus, Urheilutie 15, Peipohja. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen jouluruokailu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 185, Toholampi

Syyskokous to 1.12. klo 17.30, Ritjan Keidas, Ullavantie 1, Toholampi. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kokous aloitetaan ruokailun merkeissä. Tervetuloa! Hallitus

Os. 186, Oitti

Syyskokous ke 16.11. klo 18, Hausjärven Niklandia, Honkarannantie 92, Oitti. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Puolisot mukaan ruokailuun. Hallitus

Os. 197, Pieksämäki

Syyskokous su 20.11. klo 16, ABC Pieksämäki kokoustilat, Vehkanotko 2, Pieksämäki. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu.

Uintiliput, yksi 10 kerran lippu/jäsen. Omavastuu 15 €, eläkeläiset, opiskelijat ja työttömät 10 €.

Jouluateria su 11.12. klo 11–15 Lomatrio ja 12.–16.12. ma–pe klo 11–14 Savonsolmu. Esittäkää jäsenkortti kassalla. Hallitus

Os. 200, Tunturi-Lappi

Syyskokous ja pikkujouluillallinen la 26.11. klo 14, Äkäshotelli, Äkäsentie 10, Äkäslompolo. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Osasto tarjoaa jäsenille pikkujouluillallisen sekä majoituksen, joiden saamisen ehtona on, että jäsen osallistuu kokoukseen! Puolisot maksavat itse kulunsa. Ilmoittautumiset viimeistään to 10.11. eugen_parviainen@hotmail.com. Tervetuloa! Hallitus

Os. 206, Juva

Syyskokous pe 18.11. klo 18, Juvan Kahvikulma, Juvantie 16, Juva. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 208, Suonenjoki

Syyskokous to 24.11. klo 17.30, ravintola Valkoapila, Keskuskatu 1, Suonenjoki. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Ilmoittautumiset viimeistään ma 21.11., Niko Kollanus p. 044 294 2776. Tervetuloa!

Jouluruokailu pe 2.12. klo 18, Koskelon matkailukeskus, Ysitie 3399, Suonenjoki. Osallistumismaksu 5 €/hlö. Ilmoittautumiset viimeistään pe 25.11. Niko Kollanus p. 044 294 2776. Osaston jäsenet perheineen tervetuloa! Hallitus

Os. 210, Meri-Lapin rakentajat

Syyskokous la 26.11. klo 12, hotelli Cumulus Kemi, Mauno-kabinetti, Hahtisaarenkatu 3, Kemi. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksessa mukana myös toimitsija Ilpo Hiltula. Tarjolla pientä purtavaa. Kaikki joukolla mukaan! Hallitus

Os. 212, Loimaa

Syyskokous su 4.12. klo 14, Työväentalo, Satakunnantie 57, Loimaa. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 213, Nastola

Syyskokous ke 23.11. klo 18, Puuseppien toimisto, Timpurintie 2, Nastola. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Liiton terveiset kokousväelle tuo sosiaalisuhteeri Tiina Nurmi-Kokko. Kokouksen jälkeen ruokailu läheisessä Marmaris-ravintolassa. Tervetuloa! Hallitus

Os. 221, Naantali

Syyskokous ke 30.11. klo 18, A-rakennus Niemelän tilat, Putkikatu 14, Naantali. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 224, Kankaanpää

Syyskokous to 24.11. klo 17.30, Kuntoutuskeskus Kelankaari, Kelankaari 4, Kankaanpää. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Ruokailu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 236, Kangasala

Syyskokous to 1.12. klo 17, Kangasalan Tredun opetusravintola Eve-liina, Sahalahdentie 22, Kangasala. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Tilaisuus aloitetaan ruokailulla.

Kokous alkaa noin klo 18. Tilannekatsauksen pitää tai jotain ihan muuta liiton juristi Katja Syrjänen. Tule kuuntelemaan ajankohtaista tietoa lakirintamalta!
Hallitus

Os. 240, Juankoski

Syyskokous ke 16.11. klo 18.30, Pohjois-Savon Osuuspankin Juankosken konttorin kerhuhuone, Juankoskentie 18, Juankoski. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa!

Pikkujouluruokailu pe 9.12. klo 20 hotelliravintola Ruukin Kevari, Juankoskentie 10 Juankoski. Ilmoittautumiset viimeistään su 27.11., Erkki p. 040 840 4641.
Hallitus

Os. 241, Paimio

Syyskokous la 19.11. klo 11, ravintola Femme, Vistantie 45, Paimio. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Osasto tarjoaa lounaan. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 244, Kurikka

Syyskokous pe 18.11. klo 18, osaston toimisto, Keskuspuistikko 32, Kurikka. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat.

Pikkujoulut la 10.12. klo 19, Kurikan Työväentalo, Kiikkulantie 5, Kurikka. Kuljetukset: Jalasjärveltä Saarnion pysäkki, ABC ,suoraan 3tieta Kurikkaan. Toinen reitti: Nori, Teuvan ABC, jurva (entinen Matkahuolto) Viinatietä Kurikkaan. Tarjolla jouluruoka ja kahvit. Kahvien jälkeen karaokea. AVECilta 15 €. Mukaan mahtuu 120 henkeä. Ilmoittautumiset viimeistään la 3.12., Reino Tuunainen p. 0400 862 471 klo 16–20.30. Joulumieli mukaan. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 265, Vantaa

Syyskokous ti 22.11. klo 18, Puistokulma, Talkootie 4, Vantaa. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 268, Muurame

Syyskokous ke 23.11. klo 18, Muuramen Työväentalo, Nisulantie 1, Muurame. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017), muut esille tulevat asiat sekä käsitellään myös osaston lopettaminen. Hallitus kokoontuu klo 17.30.
Hallitus

Os. 280, Helsingin betonirauhoittajat

Syyskokous la 19.11. klo 12, Purpurinpolku 7–9, Kannelmäki, Helsinki. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle

2017) sekä muut esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 283, Viiala

Syyskokous ti 29.11. klo 18, Viialan Sampola, Vakkistentie 5, Viiala. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 285, Pielavesi

Syyskokous ti 29.11. klo 17.30 Ikälän sali, Toritie 6, Pielavesi. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!

Jouluruokailu Monitaitoisten ruokalassa viikolla 50, Pajatie 5, Pielavesi. Jouluruoka ke 14.12. klo 14–17 ja to 15.12. klo.16–19, muina päivinä normaali ateria. Jäsenkortti mukaan!
Hallitus

Os. 286, Nivala

Syyskokous to 24.11. klo 18.30, ravintola Puustelli, Toritie 7, Nivala. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Paikalla toimitsija aluejärjestöstä. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 288, Nurmijärvi

Jouluruoka la 10.12. klo 15, Kotoranta, Kotorannantie 74, Kiljava. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään pe 2.12., p. 040 525 5427.
Hallitus

Os. 295, Jokilaakso

Syyskokous la 3.12. klo 12, Ylivieskan uimahallin kokoustila, Närhitie 2, Ylivieska. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 311, Siilinjärvi

Pikkujoulut la 10.12. klo 18, Hotelli Iso Valkeinen, Majaniementie 2, Kuopio. Esiintyjänä Tomi Markkola. Omavastuu 20 €/jäsen/avec. Paikkoja rajoitetusti. Ilmoittautumiset viimeistään su 20.11., Viljo Rissanen p. 040 589 2390.
Hallitus

Os. 316, Jokioinen

Syyskokous pe 25.11. klo 18.30, Kunnanviraston takahuone, Keskuskatu 29, Jokioinen. Käynti takapihan puolelta. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 318, Kiuruvesi

Syyskokous ti 22.11. klo 18, Puitonkulman kokoustilat, Asematie 16, Kiuruvesi Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu.
Hallitus

Os. 339, Ikaalinen

Syyskokous su 20.11. klo 13, ST1 Sammi, Kolmostie 570, Ikaalinen. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 342, Jyväskylän kirvesmiehet

Syyskokous 29.11. klo 18, hotelli Laajavuori, Laajavuorentie 30, Jyväskylä. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 350, Haapavesi

Syyskokous la 3.12. klo 13, Kulttuurikartano Pekan Pirtti, Urheilutie 53–55, Haapavesi. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 354, Sodankylä

Syyskokous su 13.11. klo 18, Kitisenrannan koulu, Vasantie 11, Sodankylä. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 365, Rautavaara

Syyskokous pe 2.12. klo 18, hotelli-ravintola Tiilikka, Kuusitie 2, Rautavaara. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Jouluruokatarjoilu. Jäsenet puolisoineen tervetuloa!
Hallitus

Os. 374, Tohmajärvi

Syyskokous pe 18.11. klo 18, ravintola Kotipirtti, Talluksentie 26, Tohmajärvi. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 378, Orimattila

Syyskokous to 24.11. klo 18, Järjestötupa, Rantatie 2, Orimattila. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. **Pikkujoulut** 26.–27.11. hotelli Kumpelissa Heinolassa. Lähtö la 26.11., paluu su 27.11. Orimattilaan. Ilmoittautumiset viimeistään to 17.11., Juhani Rätty p. 040 049 2844, iltaisin.
Hallitus

Os. 390, Helsingin putkimiehet ja -eristäjät

Syyskokous la 19.11. klo 9, osaston toimitilat, Viides linja 3, Helsinki. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Ajankohtaisista asioista kertomassa toimitsija Niko Räsänen. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 391, Turun putkimiehet ja -eristäjät

Syyskokous pe 2.12. klo 17, Turun aluetoimiston alakerta, Uudenmaankatu 6a, Turku. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen sauna ja pientä purtavaa.
Hallitus

Os. 392, Tampereen putkimiehet ja -eristäjät

Syyskokous to 17.11. klo 16.30, osasto 10:n kokoustilat, Sorinkatu 4 A, 1. krs, Tampere. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Tilannekatsauksen pitää neuvottelupäällikkö Kimmo Palonen. Voileipä- ja kahvitarjoilu.
Hallitus

Os. 393, Oulun putkimiehet ja -eristäjät

Syyskokous ke 16.11. klo 17, hotelli Cumulus, Kajaaninkatu 17, Oulu. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kokoukseen osallistujat saavat liput osastojen yhteisiin pikkujouluihin. Kokouksen lopuksi tarjotaan iltapala. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 394, Kuopion putkimiehet ja -asentajat

Syyskokous to 17.11. klo 18, Vuorikatu 42:n alakerran kokoustila. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!
Pikkujoulut la 26.11. klo 19, hotelli Rauhalahdi, joulupöydän herkuista nauttien. Omavastuu 10 €/hlö, joka maksetaan osaston tilille FI 20 5542 0620 0041 96. Mukaan pääsee 30 henkeä. Ilmoittautumiset viimeistään su 20.11., Pekka p. 040 524 9756.
Hallitus

Os.397, Hämeenlinnan putkimiehet ja -eristäjät

Syyskokous ti 15.11. klo 18, hotelli Cumulus Hämeenlinna, kokoustila, 2. krs, Raatihuoneenkatu 16, Hämeenlinna. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu!
Hallitus

Os. 399, Mikkelin putkimiehet

Syyskokous pe 9.12. klo 19, Mikkelin keilahalli, Patteristonkatu 1, Mikkelä. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Ennen kokousta mahdollista tulla keilamaan klo 18 alkaen. Kokouksen jälkeen on sauna lämpimänä. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 400, Kotkan putkimiehet ja -eristäjät

Syyskokous to 8.12. klo 18, hotelli Seurahuone, Keskuskatu 21, Kotka. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Tilannekatsauksen pitää aluepäällikkö Kari Lapatto. Kokouksen jälkeen ruokailu. Hallitus

Os. 404, Porin putkimiehet ja -eristäjät

Syyskokous ke 16.11. klo 18, Viikkarin Valkama, Juhana Herttuan katu 17, Pori. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 418, Kirkkonummi

Syyskokous su 27.11. klo 15, Finnsbackan kerhuhuone, Kuninkaantie 5-7, Kirkkonummi. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 456, Petäjävesi

Syyskokous su 20.11. klo 18, Kyläsepän kabinetti, Karikontie 1, Petäjävesi. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 459, Vantaa

Syyskokous pe 18.11. klo 18, Puistokulma, Talkootie 4, Vantaa. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen alussa jouluruokatarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 468, Mäntsälä

Syyskokous to 24.11. klo 19, Shell Mäntsälä Pohjoinen, Pohjoinen Pikatie 1, Mäntsälä. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Hallitus

Os. 475, Nilsinä

Syyskokous la 19.11. klo 13, Matun talo, yläkerta, Mantunsuora, Nilsinä. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 479, Rantasalmi

Syyskokous ti 29.11. klo 18, Työväentalo, Sudentie 1, Rantasalmi. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 489, Oulun maa- ja vesirakentajat

Syyskokous la 19.11. klo 11, hotelli Cumulus, Kajaaninkatu 17, Oulu.

Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Osallistujille tarjotaan kokouksen jälkeen päivällinen. Kokoukseen osallistuneilla ei omavastuuta pikkujouluun.

Pikkujoulut la 3.12. klo 18, hotelli Lasaretti, Kasarmintie 13, Oulu. Paikkoja rajoitetusti! Omavastuuosuus 20 € maksetaan osaston tilille FI75 8000 1001 3564 10. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään ma 21.11., Tapani Pitkänen p. 040 063 7583. Hallitus

Os. 495, Uurainen

Syyskokous su 20.11. klo 12, Parman ruokala, Kangashäkki. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 496, Parikkala

Syyskokous ti 22.11. klo 18, hotelli Lohikontti, Melkoniementie 2, Särkisalmi. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 507, Kaavi

Syyskokous la 10.12. klo 16, pitopalvelu Kuittinen, Rantatie 6, Kaavi. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen jouluruokatarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 522, Merikarvia

Syyskokous pe 18.11. klo 16.30, Paloasema, Lounasvaarantie 1, Merikarvia. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 541, Tampereen maanrakentajat

Syyskokous ti 15.11. klo 16.30, os.10:n toimitilat, Sorinkatu 4 A, Tampere. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 542, Jyväskylän

Syyskokous ja pikkujoulut la 10.12. klo 15, hotelli Keuruselkä, Keuruseläntie 134, Keuruu. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Pikkujouluruokailun omavastuu jäseniltä 10 €/hlö ja majoituksen 25 €/hlö. Majoitustilaa rajoitetusti! Lisätietoja ja sitovat ilmoittautumiset ma 14.11., Jari p. 050 406 1851 tai Kari p. 040 034 5909. Tervetuloa! Hallitus

Os. 546, Mikkelin maanrakentajat

Syyskokous la 3.12. klo 17, Sokos Hotel Vaakuna, Porrassalmenkatu 9, Mikkelä. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat.

Pikkujoulut la 3.12. klo 19, ravintola Fransmanni, Porrassalmenkatu 9, Mikkelä. Ruokailu jäsenille ja aveceille. Ilmoittautumiset viimeistään ke 23.11. p. 040 059 7882. Hallitus

Os. 547, Lahti

Syyskokous pe 18.11. klo 18 toimistolla, Hämeenkatu 32 A, Lahti. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen tarjolla pientä iltapalaa. Hallitus

Os. 548, Kymen maanrakentajat

Syyskokous ja jouluruokailu pe 2.12. klo 18.45, hotelli Cumulus, Kouvola. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen jouluruokailu. Varattu 20 paikkaa. Varaa omasi viimeistään ke 23.11., Mikko p. 045 131 6722. Hallitus

Os. 553, Luoteis-Pirkanmaa

Syyskokous la 3.12. klo 19 Kauhuan saunalla, Kauhtuantie 6, Kyröskoski. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus kokoontuu klo 18. Hallitus

Os. 557, Luumäki

Syyskokous to 24.11. klo 18, Taa-veitin Lujabetonin ruokala, Teollisuustie 18, Taavetti. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 579, Kouvolan putkimiehet ja -eristäjät

Syyskokous pe 18.11. klo 18, hotelli Vaakuna, Hovioikeudenkatu 2, Kouvola. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus kokoontuu klo 17. Hallitus

Os. 601, Helsingin muurarit

Syyskokous ja pikkujoulut la 19.11. klo 12-23, keilahalli Ruusulan kokoustilat, Ruusulankatu 3-5, Helsinki. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Tarjolla ruokaa, arpajaisia ja sauna. Tervetuloa! Hallitus

Os. 603, Turun muurarit

Syyskokous to 24.11. klo 18, Turun aluetoimiston kokoustilat, Uudenmaankatu 6a, Turku. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

ONNEA

70 vuotta

Hakkarainen Veijo 10.12., Kuopio. Os. 103, Kuopion maalarit

Kotilainen Keino 9.10., Jämsä. Os. 066, Lahti.

SAARROT

RAKENNUSLIITON JULISTAMAT SAARROT

Tarkemmat tiedot löytyvät internetistä <http://rakennusliitto.fi/saarrot>

VOIMASSAOLEVAT SAARROT 1.11.2016:

- ACC Law Oy
- Aiari Grupp Oü
- AJE Ehitus Oü
- Alfaport Grupp Oü
- Alnar Järvi Oü
- Anesko Oy
- Artexx
- A-ryhmä Asennus Oy
- Oy Aureli Ltd
- Autlan Projekt Oü
- Balticale Oü
- Betamer Eesti Oü
- Carinoland Oü
- Concord Group Oü
- Dedas Oü
- DED Kompanii Oü
- Degtab Oü
- Detroit Oü
- Duramek Oü
- Edinet Partner Oü
- Edmonton Oü
- Efira Invest Oü
- Egerton Oü
- Eikner Oü
- Elkotek Oy
- Enner Ehitus Oü
- Enta Ehitus Grupp Oü
- Etelä-Suomen kiinteistö ja autohuolto Oy
- EU Finnes (19.11.2013 alk. Oy ELDAIT Ab)
- Eurobuild Group Oü
- Europe Ehitus Oü
- Eu Steinbau Oy
- Faskom Oy
- Fatmus Ehitus Oü
- Feluko Oü
- FHU PM-BUD
- Fin Purkajat Oy
- Fincity Oü
- Finlandia-Maalaus ja Målning Ky

- Garantmeister Oü
- Gorol-Bud Oy
- GS Invest Oü
- Harald Rentopower Oü
- Harts Ehitus Oü
- Hausland Oü
- Helmhold Oü
- Henno-Invest Ltd Oy
- Hordinal Oü
- HQ Rakennus Oy
- Idc Budownictwo
- Indiman Oy
- Individuali imone Suvireta
- Kalma Ehitus Oü
- Kamu-Adma Project Oy
- Keskustan Talaxi & Tar Oy
- Kirvesmies Oü
- KVD Systems Oü
- Lemamaks Ehitus Oü
- Leviehitus Oü
- Mattic Oü
- Mauneks Oü
- Maximum Group Oü
- Meticon Oy
- Miedzynarodowny Serwis Budowlany MSB Sp. Z.o.o.
- MT Project Oy
- Multimaaler Oü
- My Property Oy
- 4 Naela Oü
- Naabob Ehitus Oü
- Navero Oy
- Offwall Oy
- Olster Grupp Oü
- OPNG Linnaarenduse Oü
- Orasgrupp Oü
- Oravapoisid Oü
- PG Ehitus Oü
- Pirita Laevad as
- Piva Kivi Oü
- Polygon Finland Oy (hakusaarto)
- Prelia Grupp Oü
- Primebygg Oü
- Proberto Oü
- Projekt 10 Oü
- Prolainer Oü
- Prostein Oü
- Purku ja Tasoite Pichon Oy
- Putki Service Oy
- Rakennusexpertit JKL
- Rakennus MK Oü
- Rakennus Nordblue Oy
- Rakennustoimisto Kontek Oy
- Rakso Oü
- Ravent Team Oü
- Rees Rakendus Oü
- Rekrum Oy Ab
- Rentaworker Oü
- Riaboshapka Dmytro tmi
- Rimatex Oy
- Roiha Oy
- Sarikas Oü
- Satakunnan Laaturakennus Oy
- Satikuti Invest Oü
- Savega AS
- Scantrim Oy
- SDD Company Oy
- SGT Group Oü
- Sia Intertech
- Siivous –Expertit Osuuskunta
- Slovac s.r.o
- Spectra Holding Oü
- Stabil Group Oy
- Stabil Project Oü
- Stadirak Oy
- Suomen Lujatyö Oy
- Sven Trading Ltd
- Targe Ehitus
- Tasokas Oü
- Telineservice Oü
- TG Kattomiehet Tmi
- Tiit Tamme
- Tonu Ehitus Oü
- TPA Palvelut Oy
- Treplex Oy
- Triaad Grupp Oü
- T-Tarvike Oy
- TTR Rakennus Oü
- Tuotanto Vainio Ky
- Ultraserv Oü
- Unimaster Oy
- Vaasan teollisuusmaalaus Oy
- Vahotek Oy
- Vartix
- Venestail Oy
- Ventago Oü
- Vimeco Oy
- VR Track Oy (hakusaarto)

LOMIA

Oulun aluejärjestön Kalajoen Hiekkasärkkäin Timantti B-lomaosake on varattavissa alueen osastojen jäsenille ajalle 1.1.–31.5.2017.

Varauksia otetaan vastaan to 17.11. klo 8.30–12 ja 13–16,
Kirsti Haapasalo p. 020 774 3390.

Lomat annetaan varausjärjestyksessä. Etusijalla ovat ne jäsenet, jotka eivät ole aikaisemmin lomaa käyttäneet. Huoneisto on 60 m² ja mitoitettu 4–6 henkilölle. Lomat ovat 3–4 vrk:n pituisia ja niiden kesto 3 vrk (pe–ma) ja 4 vrk (ma–pe). Hinta 200 €/loma. Mahdollisen peruutuksen sattuessa laskutamme varausmaksun 36 €.

Huoneiston osoite: Kiinteistö Oy Hiekkasärkkäin Timantti B9,
Matkailutie 150 C as 9, 85100 Kalajoki.

Lisätietoja kohteesta osoitteessa <http://www.rantakalla.fi>.

Lemmikkieläinten tuonti huoneistoon on kielletty!

Voit käydä 1.12. lähtien tutustumassa varaustilanteeseen Kalajoki24.fi sivustolla. Varaukset tulee kuitenkin tehdä Oulun toimiston kautta!

HYVINVOINTILOMAT RY:N LAPSIPERHEIDEN LOMAT 2017

Lomalaisten valinnoissa noudatetaan Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) ja Raha-automaattiyhdistyksen (RAY) ohjeita. Valituille lomalaisille Hyvinvointilomat lähettää kutsukirjeen ja laskun. Lasku on maksettava eräpäivään mennessä. Huomioithan, että jos ilmoitat sähköpostiosoitteesi niin kutsu ja lasku tulevat ensisijaisesti sähköpostiosoitteeseesi. Lomakohte lähettää noin kaksi viikkoa ennen loman alkua lomalaisille kirjeen, jossa kerrotaan tarkemmat tiedot lomasta. Loma toteutetaan Veikkauksen/RAY:n tuella ja yhteistyössä Hyvinvointilomat ry:n kanssa.

Lomakeskus Huhmari
83700 Polvijärvi (Joensuu)
www.lomakeskushuhmari.com

Lomakeskus Huhmari sijaitsee Höytiäisen rannalla Huhmarisvaaran kainalossa Pohjois-Karjalassa. Aikuisen omavastuu on 100 €/5 vrk/hlö. Alle 16-vuotiaat pääsevät lomalle maksutta. Täysihoiteloma sisältää: aamiaisen, lounaan, päivällisen ja yhteistä ohjattua ohjelmaa. Lastenhoito 3–6-vuotiaille lapsille ryhmähoitona kahtena päivänä (2 h/pvä).

Loma pienten lasten perheille 3.–8.4.2017 **Hakuaika** 5.11.2016–3.1.2017
sähköinen haku osoitteessa:
<https://lotu.lomajarjestot.fi/t/HYVINVOINT/calendar/info/19906>

Loma lapsiperheille 5.-10.6.2017 **Hakuaika** 7.1.-7.3.2017
sähköinen haku osoitteessa:
<https://lotu.lomajarjestot.fi/t/HYVINVOINT/calendar/info/20051>

Urheiluopisto Pajulahti
Pajulahdentie 167, 15560 Nastola
www.pajulahti.com

Pajulahti sijaitsee itäisessä Lahdessa, noin 20 minuutin ajomatkan päässä kaupungin keskustasta. Aikuisen omavastuu on 100€/5vrk/hlö. Alle 16-vuotiaat pääsevät lomalle maksutta. Täysihoiteloma sisältää: aamiaisen, lounaan, päivällisen ja yhteistä ohjattua ohjelmaa. Lastenhoito 3–6-vuotiaille lapsille ryhmähoitona kahtena päivänä (1,5 h/pvä).

Loma lapsiperheille 4.–9.6.2017 **Hakuaika** 6.1.–6.3.2017
sähköinen haku osoitteessa:
<https://lotu.lomajarjestot.fi/t/HYVINVOINT/calendar/info/20512>

Hakulomake paperisena:
Voit ladata tulostettavan (PDF) hakemuslomakkeen www.hyvinvointilomat.fi, soittamalla liiton aluetoimistoon tai lomavastaavalle p. 020 774 3012.

Paperisen lomahakemuksen palautus:
Rakennusliitto ry/lomavastaava, PL 307, 00531 Helsinki

TAPAHTUMIA

LIITON RUSAKKOJAHTI

Aika: la 3.12. kokoontuminen klo 8
Paikka: Jalasjärven metsästysseura Riistan maja,
Kurikkaperäntie 247, Jalasjärvi (tarkempi viitoitus 3-tieltä).

Aamupala ja ruokailu jahdin loputtua.

Mukaan otetaan 25 ensin ilmoittautunutta.

Lisätietoja Ilmoittautumiset viimeistään la 26.11. klo 16–20.30,
Reino Tuunainen p. 0400 862 471.

Rakennusliitto ry

Siltasaarencatu 4, PL 307, 00531 Helsinki

Vaihde: 020 774 003

sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi

www.rakennusliitto.fi

Keskustoimisto avoinna:

ma-to 8.30–16.00

pe 8.30–15.30

Jäsenrekisteriin toimitettavien

asiakirjojen postitusosoite:

Rakennusliitto ry/Skannauskeskus

PL 134, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Jäsenyysasiat 020 690 231

Työttömyyskassa 020 690 230

Takaisinperintä 020 690 250

Palveluaika ma-pe 9.00–15.00

Työehtoasiat 020 690 232

Palveluaika ma-to 9.00–16.00

pe 9.00–15.30

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuhelimesta soitettaessa liittymäsopimuksen mukaisen paikallisverkkomaksun verran ja matkapuhelimesta soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

Aluetoimistot

Toimistot avoinna:

avoinna vain maanantaisin 8.30–12.00 ja 13.00–16.30

Uudenmaan toimisto avoinna:

ma–to 8.30–12 ja 13–16.30 ja pe 8.30–12 ja 13–15.30

Toiminta-alueet:

ETELÄINEN

UUDENMAAN ALUETOIMISTO

Siltasaarencatu 4,
00530 Helsinki

Lahden toimisto,

Hämeenkatu 32
15140 Lahti

ITÄINEN

ITÄ-SUOMEN ALUETOIMISTO

Kirkkokatu 1,
70100 Kuopio

Joensuun toimisto,

Torikatu 30,
80100 Joensuu

Mikkelin toimisto,

Vuorikatu 11 A 6,
50100 Mikkeli

KYMEN ALUETOIMISTO

Kouvolaankatu 18,
45100 Kouvola

LOUNAIS-SUOMI

SATAKUNNAN ALUETOIMISTO

Liisankatu 18,
28100 Pori

TURUN ALUETOIMISTO

Uudenmaankatu 6 a,
20500 Turku

LÄNSI- JA SISÄ-SUOMI

HÄMEEN ALUETOIMISTO

Tampereen toimisto,
Sorinkatu 4,
33100 Tampere

Hämeenlinnan toimisto,

Birger Jaarlin katu 19 B,
13100 Hämeenlinna

KESKI-SUOMEN

ALUETOIMISTO

Yrjönkatu 30,
40100 Jyväskylä

POHJANMAAN ALUETOIMISTO

Pitkäkatu 43
65100 Vaasa

POHJOINEN

KAINUUN ALUETOIMISTO

Pohjolankatu 28 A,
87100 Kajaani

LAPIN ALUETOIMISTO

Kemin toimisto,
Keskuspuistokatu 50,
94100 Kemi

Rovaniemen toimisto,

Maakuntakatu 15,
96100 Rovaniemi

OULUN ALUETOIMISTO

Rautatienkatu 40
90120 Oulu

Rakennusalan työttömyyskassa

Siltasaarencatu 4,

PL 308, 00531 Helsinki

sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi

www.rakennuskassa.fi

Päiväraahakemusten postitusosoite:

Rakennusalan työttömyyskassa

PL 135, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Työttömyyskassa 020 690 230

Takaisinperintä 020 690 250

Palveluaika ma-pe klo 9.00–15.00

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuhelimesta soitettaessa liittymäsopimuksen mukaisen paikallisverkkomaksun verran ja matkapuhelimesta soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

eAsiointissa voit täyttää ansiopäiväraahakemuksesi ja liittää siihen tarvittavat selvitykset. Hakemuksesi kirjautuu saapuneeksi kassaan sen lähetettyäsi. eAsiointissa voit myös tarkastella päivärahan hakemiseesi liittyviä asioita ja muokata liiton jäsenrekisterissä olevia henkilötietojasi.

JÄSENREKISTERI TIEDOTTAA

Jos olet työmarkkinatuella, opiskelemassa, sairaana, suorittamassa varusmiespalvelusta tai muuten oikeutettu jäsenmaksuvapauteen, toimita lähimpään aluetoimistoon tai ammattiosastosi jäsenasioidenhoitajalle oheinen allekirjoitettu ilmoitus jäsenmaksun vapautusta varten. Voit myös toimittaa vapaamerkinnät Rakennusliiton eAsiointipalvelun verkkopalvelun kautta. Kotisivu: www.rakennusliitto.fi etusivulta Jäsenyysasioiden kautta tai Työttömyyskassan sivuilta. Kirjautuminen vaatii jäseneltä henkilökohtaiset pankkitunnukset (Aktia, Danske Bank, Handelsbanken, Nordea, Osuuspankki, Pop, S-Pankki tai Säästöpankki).

MEDLEMSREGISTRET INFORMERAR

Om du får arbetsmarknadsstöd, studerar, är sjuk, utför värnplikt eller annars är berättigad till befrielse från medlemsavgiften ska du fylla i bifogade blankett och lämna den på närmaste kretskontor eller till den person som har hand om medlemskapsärenden i din fackavdelning. Du kan också sända frianteckningarna via Byggnads e-tjänst. Förbundets hemsida: www.rakennusliitto.fi och gå till Jäsenyys eller via a-kassans sidor. För att kunna logga in krävs personliga bankkoder i (Aktia, Danske Bank, Handelsbanken, Nordea, Osuuspankki, Pop, S-Pankki eller Säästöpankki).

ILMOITUS JÄSENMAKSUN VAPAUTUSTA VARTEN

ANMÄLAN OM BEFRIELSE FRÅN MEDLEMSAVGIFT

Nimi / Namn _____ Hetu / Personbeteckning _____

Osoite (jos on muuttunut) / Adress (om den har ändrats) _____

Puhelin / Telefon _____

Olen ollut ajalla / Jag har under tiden varit

____/____ 20 - ____/____ 20

____/____ 20 - ____/____ 20

____/____ 20 - ____/____ 20

____/____ 20 - ____/____ 20

____/____ 20 - ____/____ 20

____/____ 20 - ____/____ 20

____/____ 20 - ____/____ 20

____/____ 20 - ____/____ 20

TYÖTÖN (ei oikeutta ansiosidonnaiseen pvrahaan) / **ARBETSLÖS** (inte rätt till inkomstdagpenning)

SAIRAS / SJUK

OPISKELIJA / STUDERANDE

ASEVELVOLLINEN / VÄRNPLIKT

ÄITIYSLOMALLA / MODERSKAPSLEDIG

ISYYSLOMALLA / FADERSKAPSLEDIG

HOITOVAPAALLA / VÄRDLEDIG

OMAISHOITAJANA / NÄRSTÄENDEVÄRDARE

MUU SYY _____ / **ANNAN ORSAK** _____

Päiväys / Datum

Allekirjoitus / Underteckning

HOIDA VAPAAILMOITUKSET NELJÄNNESVUOSITTAIN! (3kk:n jaksoissa, tammi–maaliskuu, huhti–kesäkuu, heinä–syyskuu, loka–joulukuu)

PALAUTA ILMOITUS JA PYYDETYT LIITTEET OSOITTEELLA: Rakennusliitto ry, PL 134, 70101 Kuopio.

SKÖT OM ANMÄL EN GÅNG PER KVARTAL! (3 månaders perioder, januari–mars, april–juni, juli–september, oktober–december)

RETURNERA ANMÄLAN SAMT BILAGOR TILL: Byggnadsförbundet rf, PB 134,70101 Kuopio.

KUN TEET TÖITÄ YKSITYISELLE KOTITALOUKSILLE, KÄYTÄ UUTTA PALKKALASKURIA!

Rakennusliitto tarjoaa jäsenilleen Palkkaus.fi-palvelun kanssa palkkalaskurin, jolla voit helposti tehdä palkkalaskelman ja lähettää sen yksityiselle työnantajalle maksettavaksi.

Tehdystä työstä ei jää epäselvyyttä, kun lähetät palkkalaskelman itse työnantajalle maksettavaksi Palkkaus.fi-palvelun avulla. Palkkalaskuri ottaa huomioon myös TESin erät ja voit liittää laskelmaan myös kulut ja kilometrikorvaukset.

Palvelu on ilmainen työntekijälle, eikä palvelun käyttö sido tai velvoita mihinkään. Muutaman euron palvelumaksun maksaa työnantaja.

<p style="text-align: center;">1. Rekisteröidy ilmaiseksi</p> <p>Palkkaus.fi – palvelulla sinulle jää noin 30 % enemmän verrattuna laskutuspalveluihin tai oman yrityksen kautta tapahtuvaan laskutukseen.</p>	<p style="text-align: center;">2. Lähetä laskelma työnantajalle</p> <p>Voit tehdä palkkalaskelman valmiiksi itse ja lähettää työnantajalle palvelun kautta. Palkka on helppo maksaa ja kaikki velvoitteet tulevat hoidetuiksi.</p>	<p style="text-align: center;">3. Työnantajat löytävät sinut</p> <p>Markkinoi ja myy osaamistasi entistä näkyvämmiin Palkkaus-profiililla. Kotitalouksien on helppo löytää sinut!</p>
---	---	--

**REKISTERÖIDY JA KÄYTÄ ILMAISEKSI OSOITTEESSA:
WWW.PALKKAUS.FI**

Jos jäät työttömäksi

- Ilmoittaudu heti työttömäksi jäätyäsi TE-toimistoon työnhakijaksi sen määräämällä tavalla. Ansiopäivärahaa voidaan maksaa vain ajalta, jolloin olet ollut työttömänä työnhakijana TE-toimistossa.
- Ansiopäivärahaan on oikeus työttömyyskassan jäsenenä, joka on ollut vakuutettuna yhdenjaksoisesti työttömyyskassassa vähintään 26 työttömyyttä edeltävää viikkoa ja on vakuutettuna ollessaan täyttänyt työssäoloehdon. Työttömyyskassassa vakuutettuna oleminen tarkoittaa sitä, että henkilö on työttömyyskassan jäsen ja jäsenmaksut on maksettu.
- Työssäoloehto täyttyy, kun henkilö on ollut jäsenyysaikana 26 kalenteriviikkoa palkkatyössä, jossa työaika on kunakin kalenteriviikkona ollut vähintään 18 tuntia. Työn ei tarvitse olla yhdenjaksoista, vaan työssäoloehto kerryttäviä viikkoja voi kertyä välittömästi työttömäksi työnhakijaksi ilmoittautumista edeltäneen, 28 kuukauden mittaisen tarkastelujakson aikana. Lisäksi edellytetään, että työstä maksettu palkka on ollut työehtosopimuksen mukainen. Ellei alalla ole työehtosopimusta, palkan on oltava kokoaikatyöstä vähintään 1 173 euroa kuukaudessa (2016).
- Työssäoloehdon voimassaolo päättyy, kun henkilö on ollut poissa työmarkkinoilta yli kuusi kuukautta ilman hyväksyttävää syytä. Työttömyyskassa voi maksaa etuuksia vasta, kun henkilö on täyttänyt työssäoloehdon uudelleen. Myös se, jos henkilö toimii palkansaajakassan jäsenyysaikana päätoimisena yrittäjänä yli 18 kuukautta, aiheuttaa työssäoloehdon voimassaolon katkeamisen.
- Työttömäksi jäävän on aina päiväraha hakemuksen toimittaessaan annettava työttömyyskassalle selvitys työttömyyttä edeltäneestä ajasta. Tiedot tarvitaan sekä työssäolosta että mahdollisesta työmarkkinoilta poissaolosta.
- Työssäoloaika osoitetaan palkkatodistuksilla, joista on käytävä ilmi työsuhteen alkamis- ja päättymisaika. Palkkatodistuksiin olisi aina hyvä saada tieto pidetyistä vuosilomista. Palkkatodistuksiin tulee merkitä työnantajan y-tunnus. Myös kopiot irtisanomis- tai lomautusilmoituksista tulee toimittaa työttömyyskassalle.
 - Mikäli olet ollut lomautettuna työssä viimeisen vuoden aikana, palkkatiedot tarvitaan silloin tämän lomautuksen jälkeiseltä ajalta.
 - Työviikoista, jolloin työtä on tehty vähemmän kuin 18 tuntia, tulee palkkatodistuksessa ilmoittaa erikseen työtunnit ja palkat. Näitä viikkoja ei oteta mukaan työssäoloehdoton eikä palkanmääritykseen.

Hakemuksen täyttäminen

- Päivärahaa haetaan päiväkohtaisesti ansioturvan päiväraha hakemuslomakkeella tai sähköisesti. Ansiopäivärahan ensihakemuksen että jatkohakemuksen voit tehdä sähköisesti eAsiointi-palvelumme kautta.

- eAsiointi kautta voit toimittaa myös liitteitä ansiopäiväraha hakemukseen. eAsiointi-palveluun pääsee kirjautumaan työttömyyskassan kotisivujen, www.rakennuskassa.fi, tai Rakennusliiton kotisivujen, www.rakennusliitto.fi, kautta Hakemuslomakkeita saat liiton aluetoimistoista ja kassan nettisivuilta kohdasta ”Lomakkeet”. Jatkohakemuslomakkeita lähetetään maksuilmoituksen mukana.
- Verotietoja kassalle ei tarvitse ilmoittaa, ellei verotietoihin ole haettu muutosta tai ellet ole saanut portaikkoverokorttia.
- Alle 18-vuotiaista huollettavista lapsista lapsikorotusta haetaan ilmoittamalla hakemuksessa lapsen syntymäaika. Tavallisesti lapsista ei tarvita todistuksia, koska lapsitiedot saadaan Väestörekisterikeskuksen kautta.
- Hakemuksessa on ilmoitettava mahdolliset sivutulot ja sosiaalietuudet ja liitettävä näistä todistukset mukaan. Maatalous- tai yrittäjätuloista on liitettävä mukaan selvitys viimeksi vahvistetusta verotuksesta.

Päivärahan hakeminen

- Normaalisti päivärahaa haetaan neljän kalenteriviikon jaksoissa jälkikäteen. Hakemuksen tulee päättyä sunnuntaihin.
 - Työttömäksi jäävä voi kuitenkin täyttää ensimmäisen hakemuksen lyhyemmältä ajalta. Tällöinkin hakemuksen on päättyttävä sunnuntaihin. Suotavaa on, että täysiä kalenteriviikkoja on jo kertynyt kaksi.
 - Normaalia neljän viikon rytmiiä noudatetaan silloinkin kun työttömänä ollessa tekee satunnaisia lyhyitä työjaksoja, jotka alkavat ja päättyvät kyseisen neljän viikon jakson aikana.
 - Jos maksujaksolla alkanut yli kaksi viikkoa kestävä kokoaikatyö jatkuu yli kyseisen neljän viikon jakson, voi hakemuksen päättää työn aloittamista edeltävään päivään. Lisäksi hakemuksen merkitään milloin yli kaksi viikkoa kestävä kokoaikatyö on aloitettu.
 - Jos teet osa-aikatyötä, josta saat palkkaa kuukauden jaksoissa, hae päivärahaa kuukauden jaksoissa ja liitä mukaan palkkatodistus.
 - Hakemuksen kaikki kohdat on täytettävä huolellisesti, jotta sitä ei jouduta palauttamaan täydennettäväksi. Työttömyyspäivärahaa on haettava kolmen (3) kuukauden kuluessa siitä päivästä, josta sitä halutaan maksettavaksi. Postitse toimitetut hakemukset lähetetään työttömyyskassan osoitteeseen:

**RAKENNUSALAN
TYÖTTÖMYYSKASSA
PL 135, 70101 KUOPIO**

Hakemuksia voi jättää myös aluetoimistoihin ja joillakin paikkakunnilla osaston taloudenhoitajalle.

Om du blir arbetslös

- Anmäl dig genast när du blivit arbetslös på TE-byrån som arbetssökande på det sätt som den bestämmer. Kassan kan betala inkomstdagpenning bara för de dagar då du har varit arbetslös arbetssökande hos TE-byrån.
- Rätt till inkomstdagpenning har en sådan medlem i arbetslöshetskassan, som utan avbrott har varit försäkrad i arbetslöshetskassan i minst 26 veckor före arbetslösheten och som uppfyllt arbetsvillkoret under den tid han eller hon har varit försäkrad. Att vara försäkrad i arbetslöshetskassan betyder att personen är medlem i arbetslöshetskassan och har betalat sina medlemsavgifter.
- Arbetsvillkoret uppfylls då personen under sin medlemstid på 26 kalenderveckor har haft lönearbete, där arbetstiden under respektive kalendervecka är minst 18 timmar. Arbetet behöver inte ha pågått utan avbrott, utan man kan samla veckor till arbetsvillkoret under en granskningsperiod på 28 månader innan man anmäler sig som arbetslös arbetssökande. Dessutom förutsätts att lönen för arbetet betalats enligt kollektivavtalet. Om det inte finns något kollektivavtal inom branschen, ska lönen i heltidsarbete vara minst 1173 euro i månaden (2016).
- Arbetsvillkoret gäller inte längre när personen har varit borta från arbetsmarknaden i över sex månader utan godtagbar orsak. Arbetslöshetskassan kan betala ut förmåner först då personen har uppfyllt arbetsvillkoret på nytt. Om en person under den tid han eller hon är medlem i en löntagarkassa arbetar som företagare i över 18 månader leder det till avbrott i giltighetstiden för arbetsvillkoret.
- Den som blir arbetslös ska alltid då han eller hon lämnar in sin ansökan om dagpenning ge arbetslöshetskassan en utredning över tiden före arbetslösheten. Vi behöver uppgifter om såväl tid i arbete som eventuell frånvaro från arbetsmarknaden.
- Tiden i arbete bevisas med löneintyg, av vilka det framgår när anställningsförhållandet började och slutade. Det vore bra att alltid i löneintygen också få uppgift om den semester man hållit. Arbetsgivarens FO-nummer ska finnas på löneintyget. Du ska också skicka in kopior av meddelandet om uppsägning eller permittering till arbetslöshetskassan.
 - Om du har varit permitterad från ditt arbete under det senaste året behöver vi löneuppgifterna för tiden efter denna permittering.
 - Du ska separat uppge antalet arbetstimmar och lönen för dem för de arbetsveckor då du har arbetat mindre än 18 timmar. Dessa veckor räknas inte med i arbetsvillkoret eller då lönen definieras.

Så här fyller du i ansökan

- Dagpenning ansöks per dag på blanketten för ansökan om dagpenning eller elektroniskt. Du kan göra den första ansökan om dagpenning samt de

fortsatta ansökningarna elektroniskt genom vår eTjänst. Via eTjänsten kan du också skicka bilagor till din ansökan om inkomstdagpenning. Du kommer in på eTjänsten genom att logga in via hemsidorna www.rakennuskassa.fi eller Byggnads hemsidor www.rakennusliitto.fi. Du får ansökningsblanketter på förbundets kretskontor och på kassans webbsidor under "Lomakkeet". Du får blanketter för fortsatt ansökan när vi skickar ut meddelandet om utbetalning.

- Du behöver inte skicka in några skatteuppgifter till kassan, ifall du inte har ansökt om ändringar eller du har fått ett graderat skattekort.
- Du ansöker om barnförhöjning för barn under 18 år genom att i din ansökan uppge barnens födelsetid. Det behövs vanligtvis inga intyg över barnen, eftersom vi får uppgifter om barnen via Befolkningsregistret.
- Du ska i ansökan uppge eventuella biinkomster och sociala förmåner och bifoga intyg över dessa. Om du har jordbruks- eller företagarincome ska du bifoga en utredning över den senast fastställda beskattningen.

Så här ansöker du om dagpenning

- Du ansöker normalt om dagpenning i perioder på fyra kalenderveckor i efterskott. Ansökan ska sluta på en söndag.
 - Den som blir arbetslös kan dock fylla i den första ansökan för en kortare tid. Också då ska ansökan sluta på en söndag. Vi rekommenderar att du har samlat på dig två fulla kalenderveckor.
 - Den normala rytmen på fyra veckor följs också då du som arbetslös har tillfälliga korta perioder med arbete som börjar och slutar under denna fyraveckorsperiod.
 - Om ett heltidsarbete på över två veckor har börjat under betalningsperioden och fortsätter över fyraveckorsperioden kan ansökan avslutas den sista arbetslöshetsdagen. Dessutom ska du i ansökan anteckna att du har påbörjat ett heltidsarbete på över två veckor.
 - Om du har deltidsarbete, för vilket du får lön per månad, ska du ansöka om dagpenning per månad och bifoga löneintyg.
 - Du ska fylla i alla punkter i ansökan noggrant, så att vi inte blir tvungna att returnera den för komplettering. Du ska ansöka om arbetslöshetsdagpenning inom tre (3) månader från den dag då du vill ha dagpenningen. Ansökningar per post skickas till arbetslöshetskassan på adressen:

**BYGGNADSRANSCHENS
ARBETSLÖSHETSKASSA
PL 135, 70101 KUOPIO**

Du kan också lämna in ansökan på kretskontoren och på vissa orter till avdelningens kassör.

Teeveen tulevaa ohjelmistoa:

Ray Donovan

Nelonen 2.30 perjantai 11.11.

Lehtiutisten mukaan katsojat eivät siirry tarpeeksi rivakasti nettiin, joten tv-kanavilla ideoidaan ohjelmille idioottimaisia lähetyksaikoja. Los Angelesiin sijoittuva rikossarja saa meillä ensiesityksensä kello 4.30 PM Tyynenmeren aikaa. Lisäksi jaksoja esitetään peräkkäisinä öinä, joten sarjaa seuraavien on ne joko tallennettava, vilkuiltava myöhemmin Nelosen nettipalvelusta tai roudata luunsa amerikkalaisen kaapeliyhtiön näkyvyysalueelle.

Man with a Plan

MTV3 15.30 tiistai 29.11.

Vanhan ystävämmen tähdittämä komediasarja sai ensiesityksensä Amerikassa 24. lokakuuta. Jo sitä ennen sarja sijoitettiin MTV3:n ohjelmakartalla tiistain iltapäivään, joten arvatenkin sen arvellaan koukuttavan lähinnä kotiäitejä. Avausjakso esittelee heitä kiinnostavan keksinnön: koti-isän. Sellainen syntyy, kun vaimo ilmoittaa palaavansa työelämään. Riittävätkö autotallissa ja urheilukentillä opitut taidot kotitalouden pyörittämiseen?

Teeveen menevää ohjelmistoa:

Lentävät koirat

MTV3 13.30 maanantai 14.11.

Aikojen alusta asti ihmisiä on rieponut koirien kyvyttömyys ohjata lentokoneita. Brittsarjassa houkutellessa 12 kulkukoiraan hienoon kartanoon, missä ne osallistuvat intensiiviseen lentäjäkoulutukseen kymmenen viikon ajan. Lopulta yksi haubeista istutetaan lentokoneen ohjaamoon ja singotaan taivaalle. Jos karvainen pilottimme eksyy reitiltä, ahdistelee lentoemuja tai vääntää läjän matkustamoon, lentämistä aletaan opettaa linnuille.

Lento

Nelonen 21.00 lauantai 12.11.

Jännitysdraaman lentokapteeni nauttii paitsi arvostusta myös alkoholia ja huumeita. Suuren matkustajakoneen puikoissa hän joutuu vaaratilanteeseen, josta selviytyy krapulastaan huolimatta rautaisella ammattitaidolla. Miestä juhlietaan sankarina, mutta tarkemmassa tutkimuksessa hän kärehtää kuin norjalainen huippuhihtäjä grillijuhlissa. Työelämän murroksessa tämä on hyvä muistaa myös Finnairilla, sillä koirat eivät tunnetusti pelkää pissatestejä.

Vakava leikki

Ensi-ilta pe 2.12.

Pussailua nähdään elokuvassa, joka perustuu ruotsalaisen **Hjalmar Söderbergin** (1869–1941) romaaniin. Tukholmassa eletään 1900-luvun alkua, kun köyhä taidekriitikko ja kaunis taiteilijantytär naivat ensin rahaa ja sitten toisiaan aiheuttaen mielipahaa läheisilleen. Juonen voi selittää myös analyttisemmin: yhteiskunnallinen epäoikeudenmukaisuus on rakentanut padon, jonka intohimo rekonstruoi päreiksi pianon säestäessä fortissimo.

Lehdestä reväistystä

tapojen välille. Huutomerkki ovat sovelluksen mukaan merkki huonosta ajotaidosta. Lyhyet lauseet sen sijaan viestivät tunnollisuudesta. Sovelluksen ei ollut tarkoitus analysoida käyttäjien kuvia, vaan nimenomaan kielenkäyttöä ja puheen sävyä.

"Laskelmamme paljastavat, mi-

Nassukirjaan voi vielä kirjoitella ISOSTI, eikä se vaikuta auto-vakuutusmaksuihin!!!!

Kauppalehti kertoi 7. marraskuuta, että Facebook on kieltänyt vakuutusyhtiötä analysoimasta nassukirjan tekstejä.

So Last Season

Tässä jokin aika sitten postiluukustani tupsahti kutsu työtervestarkastukseen. Ennen tarkastusta piti täyttää esitietolomake. Kyseisessä lomakkeessa oli työnkuvauksen kohdalla aivan samat kysymykset kuin aikaisemminkin ja siitä päätelin, että lomake nyt vaan on sellainen joka pitää täyttää. Kukaan ei sitä kuitenkaan sen jälkeen lue. Näinpä myös sieluni silmin edessäni hoitajan, joka tuputtaa elämänohjeita ulkoa opetellun kaavan mukaan ja kaikki siitä poikkeava on jormalaton terveystarve.

Vastaanotolle mennessäni huomasinkin huoleni olleen turha. Hoitajan kysymykset olivat hyvin perusteltuja ja jatkokeskustelussa huomasi, että hän oli kuunnellut edellisen vastaukseni. Missään vaiheessa hän ei tuputtanut mitään ylhäältä annettua ohjeistusta vaan kuunteli ja hyväksyi vastaukseni. Kuulo- ja hengityskokeen tuloksetkin vaan todettiin, eikä alettu neuvomaan kuinka ja millaisella kansanterveyslaitoksen suosittelemalla ruokavaliolla niitä muka saisi muutettua.

Käynnin jälkeen oivalsin, että ehkä hoitajakoulutuksessa on jotain muuttunut viime vuosina. Jospa enää ei tuputeta valmiiksi mietittyjä, yleispäteviä ylhäältä annettuja ohjeita. Tällaista muutosta tarvitsisi rakennusalallakin.

Esimerkiksi kypäräpakko, joka on tabu. Sitä kun ei muka voi kritisoida, koska se tuo turvallisuutta. Edellisen kerran, kun kysyin vastaavalta mestarilta kypäräpakosta, vastaus oli, että hän joutuu vastaamaan, jos jotain putoaa työntekijän päähän. Kun tein lisäkysymyksen, että eikö hän joudu joka tapauksessa vastaamaan tavaran putoamisesta oli kypärä päässä tai ei, vastaus oli että kypäräpakko on lailla määritelty.

Ei sanaakaan turvallisuudesta.

Siinähan se. Kypäräpakko on lailla määritelty. Pitäisiköhän ottaa yhteyttä kansanedustajaani?

Kyseinen hoitaja otti huoleni kypäräpakosta tosissaan.

Vaikka nykyiset kypärät ovat painoltaan jo aika keveitä, niin huomaamattomia ne eivät kuitenkaan ole. Varsinkin, kun niihin lisätään silmä- ja kuulosuojaimia sekä otsalamppuja. Monta tuntia päivässä kypärä päässä tuntuu varmasti kaikkien niskoissa. Kaikki rakennustöissä olevat joutuvat myös kumartelemaan ja kurkottelemaan ylöspäin, tällöin pään luontainen tasapaino järkkyy ja sitä on korjattava kaula- ja niskalihaksilla. Lisäksi ne, jotka joutuvat työskentelemään nostimilta, joutuvat jättämään nostimen useita senttejä alemmas kuin ilman kypärää. Tästä johtuen joutuu taivuttamaan selkäänsä ja niskojaan entistä enemmän. Tätäkään seikkaa ei tulisi ohittaa pelkällä olankohautuksella. Tuki- ja liikuntaelinsairaudet ovat aivan kärkipäässä tilastoissa, joissa seurataan sairauten lisäksi ennenaikaiseen eläköitymiseen johtaneita syitä.

Sormeni eivät riitä laskemaan kertoja, joissa kypärän pitämistä työmailla ilkutaan. Useasti kuulee esimerkiksi lattianpinnoitteen hajusta kyrpiintyneen duunarin toteavan, että ei kai se meille mitään tee, kun meillä on kypärät päässä. Samalla tavalla olen huomannut, ettei vaaralliselta näyttävään työsuoritteeseen juurikaan kukaan enää puutu. Lain kirjain on täytetty pitämällä kypärä päässä, niin muuhun ei tarvitse puuttua. Ajatellaan kai, että kyllä siihen joku laki keksitään ennen pitkää.

Jotenkin minusta tuntuu, että rakennusalan pitäisi uudistua ja ottaa oppia hoitoalalta. Mahtaako ylhäältä annetuilla turvallisuusmääräyksillä olla myös vastakkainen seuraus? Voisiko turvallisuustekijöitä tarkastella kohteittain eikä niin, että kaikki suojavälineet tarvitaan joka kohteessa?

Voiko olla niin, että jossain vaiheessa työntekijät turtuvat määräyksiin. Ja kun turtumus on saavutettu, alkaa välinpitämättömyyden aika. Silloin ei tarvitse ajatella turvallisuustekijöitä, koska kaikki on ajateltu jo etukäteen. ■

Esa Ahonen
Pirkkala

SIEVI STAR ROLLER

Star Roller+ S3
43-52761-312-OPM
36-38 EN ISO 20345: S3 SRC

Star Roller XL+ S3
49-52761-353-OPM
39-47 EN ISO 20345: S3 SRC

VAATIVIIN TALVIOLOSUHTEISIIN

Sievi Star -tuoteperhe on suunniteltu talvikelien vaatimusten mukaisesti. Lämmin vuori, lämpöä heijastavat pohjalliset sekä erinomaisen pidon takaava FlexStep®-pohja tekevät Starista luotettavan valinnan kylmiin ja liukkaisiin talviolosuhteisiin. Star-mallistosta voit valita itsellesi sopivan varrenkorkeuden ja kiinnitysmekanismin: Nauhallisen Sievi Star Hikerin tai Boa®-mekanismilla varustetun Star Rollerin. Boa®-mekanismia on helppo käyttää myös hansikkaat kädessä! Star Rollerissa lisäsuojaa tuo Memory Foam, joka maksimoi mukavuuden ja ehkäisee nilkkavammoja.

Boa® on Boa Technology Inc.'n rekisteröimä tavaramerkki.

Star Hiker+ S3
43-52769-312-08M
36-38 EN ISO 20345: S3 SRC

Star Hiker XL+ S3
49-52769-353-08M
39-47 EN ISO 20345: S3 SRC

Pohjois-Euroopan suurin jalkinevalmistaja

Sievin Jalkine Oy • Korhosenkatu 24, 85310 Sievi As. • Puh. (08) 488 11 • Fax (08) 488 1200 • info@sievi.com • www.sievi.com